

Meddelanden från
Musikvetenskapliga institutionen vid Åbo Akademi. 8.

Ronnie Jaakkola

BLÅSMUSIKEN I ÅBO 1880-1915

**EN HISTORIK ÖVER ÅBO 2:DRA SKARPSKYTTE-
BATALJONS MUSIKKÅR SAMT ETT JÄMFÖRANDE
STUDIUM AV BLÅSMUSIKREPERTOAREN FRÅN
SAMMA TID**

Pro gradu-avhandling i musikvetenskap 1989

ÅBO 1990

Meddelanden från
Musikvetenskapliga institutionen vid Åbo Akademi. 8.

Ronnie Jaakkola

BLÅSMUSIKEN I ÅBO 1880-1915

**EN HISTORIK ÖVER ÅBO 2:DRÄ SKARPSKYTTE-
BATALJONS MUSIKKÅR SAMT ETT JÄMFÖRANDE
STUDIUM AV BLÅSMUSIKREPERTOAREN FRÅN
SAMMA TID**

Pro gradu-avhandling i musikvetenskap 1989

ÅBO 1990

Meddelanden från Musikvetenskapliga institutionen vid Åbo
Akademi upptar ett urval av de licenciat- och pro gradu-
avhandlingar som tillkommit vid institutionen, företrädesvis
avhandlingar som berör finländsk musikhistoria. Texterna årtges i
originalskick.

Red. Fabian Dahlström
Institutionens adress:
Biskopsgatan 17
SF-20500 Åbo

ISSN 0781-6529
ISBN 951-649-799-3

Åbo Akademis kopieringscentral
Åbo 1990

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

sid.

1. Förord.....	3
1.1. Om källorna.....	3
2. Den Finska militären 1809-1905.....	5
2.1 Introduktion	5
2.2 Den allmänna värnplikten 1881-1901	6
2.3 Skarpskyttebataljonernas organisation.....	7
2.4 Allmänt om signalistverksamheten inom Finlands armé 1881-1905	8
2.5 Den finska armén upplöses	9
3. Musikalisk verksamhet i Åbo -översikt.	10
3.1 Musikaliska Sällskapet i Åbo	10
3.2 En kort presentation av de musikkörer som verkade i Åbo vid slutet av 1800-talet	12
3.3 Åbo Frivilliga Brandkårs musikkår	12
3.4 Åbo Arbetarförenings musikkår	13
4.1 Åbo 2:dra Finska Skarpskyttebataljon	14
4.1.1 Formeringen	14
4.1.2 Organisationen	14
4.1.3 Nya kaserner	16
4.2 Åbo 2:dra Finska Skarpskyttebataljons musikkår	16
4.2.1 Starten	16
4.2.2 Musikkommenderingens organisation	19
4.2.3 Musikkassan- Musiksalen	22
4.2.4 Rekryteringen	24
4.2.5 Kapellmästarna	26
4.2.6 Övrig musikalisk verksamhet vid bataljonen.....	29
4.2.7 Musikkörernas och signalisternas funktion vid skarpskyttebataljonerna	29
4.2.8 Signalisternas deltagande i övrig militär verksamhet.....	30
4.3 Bataljonsmusikkårens musikalska verksamhet	31
4.3.1 Besättning	31
4.3.2 Instrumenten.....	32
4.3.3 Avtalet med Musikaliska Sällskapet	34
4.3.4 Konserter inomhus	38
4.3.5 Konserter utomhus	40
4.3.6 Fortsatt samarbete med Musikaliska Sällskapet	42
4.3.7 Turneerna	43
4.3.8 Speciella tilldragelser	44

4.4 Allmänt om bataljonsmusikkårens repertoar	45
4.4.1 Presentation av skarpskyttebataljonens notmaterial	45
4.4.2 En analys av repertoaren	46
4.5 Upplösningen av Åbo 2:dra Finska Skarpskyttebataljon	51
4.5.1 Signalistkommenderingens upplösning	51
4.5.2 Fortsättningen	53
5. Presentation av blåsorkesterrepertoaren i Åbo 1880-1915	54
5.1 Bakgrund	54
5.2 Problem	55
5.3 Presentation av det genomgångna notmaterialet	55
5.4 Repertoaren i översikt	56
5.4.1 1880-1900	57
5.4.2 1900-1915	58
5.4.3 1915 och framåt	59
6. Slutord	61
Källor och litteratur	62
Bilagor:	
- Matrikel över medlemmar i Åbo 2:dra Finska Skarpskyttebataljons musikkår.....	65
- Förteckning över Åbo 2:dra Finska Skarpskyttebataljons musikkårs mest spelade konsertstycken	74

1. FÖRORD

Orsaken till att jag valde skriva min pro graduavhandling om blåmusik var professor Fabian Dahlströms upplysning om att det i Sibeliusmuseums arkiv fanns blåsorkestermaterial som ingen egentligen visste någonting om. Materialet visade sig ha tillhört Åbo Skarpskyttebataljons musikkår. Eftersom det också såg ut som om musikkåren i sig själv var dåligt dokumenterad antog jag utmaningen att skriva min avhandling om Åbo Skarpskyttebataljons musikkår.

Jag vill härmed rikta ett stort tack till professor Fabian Dahlström som lotsade in mig på ämnet samt bistått med goda råd. Ett stort tack vill jag även ge Fil.mag. Barbro Kvist som på ett osjälviskt sätt ställt sin datamaskin till mitt förfogande samt tålmodigt svarat på mina spörsmål. Tack till amanuens Inger och sommarpraktikant Annaleena på Sibeliusmuseum som hjälpt mig med allehanda problem. För ett gott samarbete vill jag tacka Tuulikki Pekkalainen som vid sidan av sitt pro graduarbete sökt upp material som varit värdefullt för detta arbete.

Slutligen vill jag rikta ett stort tack till vänner och bekanta som på ett eller annat sätt hjälpt mig med detta arbete.

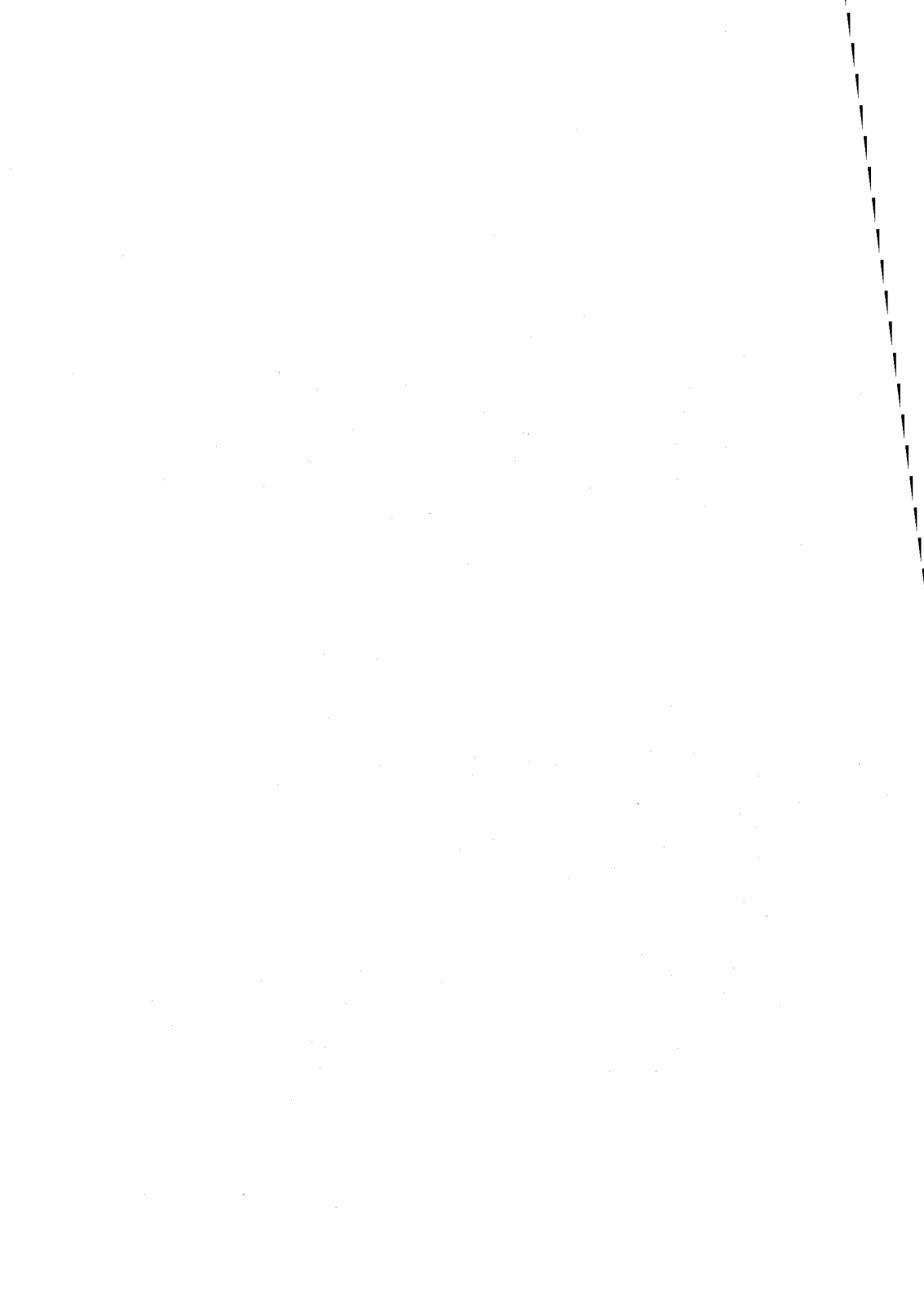
Åbo, oktober 1989
Ronnie Jaakkola

1.1. OM KÄLLORNA

Det var från början tveksamt om jag skulle finna tillräckligt med material angående bataljonsmusikkåren. Dessa farhågor visade sig vara ogrundade eftersom största delen av Åbo bataljonens korrespondens finns bevarad på Krigsarkivet i Helsingfors.

Förutom att jag gått igenom en mängd handskrivna dokument har jag också kommit i kontakt med ett ganska stort notmaterial under arbetets gång. Det faktum att det finns så mycket blåsmusikrepertoar bevarad från denna tid gjorde att jag även blev intresserad av vilken typ av blåsmusik som spelades i Åbo under sekelskiftet. Denna presentation kom att bli avhandlingens andra stödjepunkt.

Jag har så långt som möjligt strävat till att använda primärt källmaterial. Krigsarkivet i Helsingfors har jag anlitat för att få fram information om Åbo 2:dra Finska Skarpskyttebataljon. Vidare har jag till en del gått igenom olika musikkårens arkiv (bland andra Åbo Frivilliga brandkårs och Åbo Arbetarförenings arkiv). Åbo Akademis bibliotek och tidsskriftsårgångar har jag använt i stor utsträckning. Relevant litteratur har jag använt i den mån sådan har funnits.

2. DEN FINSKA MILITÄREN 1809-1905

2.1. INTRODUKTION

Under 1800-talet fanns i Finland inhemska trupper uppställda enligt följande: åren 1812-30 av värvade trupper och därefter som indelta åren 1854-67. Den sista och med tanke på denna uppsats den viktigaste perioden infaller åren 1881-1901 (-1905). Då hade vi i landet den första armén som uppställts på basen av allmän värnplikt.

Efter besättandet av Finland upplöste Alexander I landets i huvudsak indelta armé år 1810. Han tillät emellertid redan år 1812-13, efter Napoleons anfall mot Ryssland, att tre värvade regementen och två bataljoner uppställdes. Bataljonerna vilka hade sin hemvist i Åbo och Tavastehus var indelade i fyra kompanier var, som var utplacerade runt om i landet b.l.a. i Helsingfors, Kuopio och Heinola. År 1827 bildades skarpskyttebataljoner av kompanierna som dock redan 1830 upplöstes av Nikolai I. De värvade trupperna torde i allmänhet endast ha varit församlade sommartid cirka sex veckor per år, vilket dock inte blivit närmare utrett.¹

I och med krigets utbrott 1853, blev det igen aktuellt att uppsätta en armé i Finland. Kejsar Nikolai I bestämde i ett manifest i juni 1854 att två indelta skarpskyttebataljoner enligt det mönster som varit förhärskande under svenska tiden skulle ställas upp. (Detta innebar att Finland delades upp i distrikt som i sin tur delades upp i rotar. Varje rote skulle sedan stå till tjänst med ett visst antal värnpliktiga). Snart ansågs dock denna mängd vara för liten och sålunda fanns här i landet i slutet av 1855 nio indelta skarpskyttebataljoner. Vid sidan av detta hade värvade trupper uppställts och år 1856 såg finska armén ut enligt följande:

I. Värvade trupper

1. Finska gardet	3. 1. Kadersjöekipaget
2. Grenadier skarpskyttebataljonen	4. 2. Kadersjöekipaget

II. Indelta trupper

1. Åbo	indelta skarpskyttebataljon
2. Vasa	"
3. Uleåborg	"
4. Kuopio	"
5. S:t Michel	"
6. Tavastehus	"
7. Björneborgs	"
8. Nylands	"
9. Wiborgs	"

¹Artéus - Selén 1988, 110

Det kan nämnas att man fastställde manskapets numerär till 739 och bland dessa fanns vid varje bataljon 13 signalister och en kapellmästare.

Denna armé blev dock ej långvarig. När freden slöts 1856 upplöstes de indelta skarpskyttebataljonerna, kvar blev endast Finska gardet och Kadernsjöekipaget vilkas trupper kompletterades genom värvningar.

Det är skäl att minnas att under hela denna tid fanns ett stort antal ryska förband stationerade i Finland. I jämförelse med de finska trupperna var de ryska trupperna till sin numerär och storlek mångdubbelt större. De ryska regementena var utplacerade runt om i Finland och som exempel kan nämnas att Onega regementet var stationerat i Åbo ända fram till slutet av 1880-talet.¹

2.2. DEN ALLMÄNNA VÄRNPLIKTEN 1881-1901

År 1874 hade i kejsardömet införts allmän värnplikt. Redan år 1871 hade en kommitte tillsatts här i Finland för att begrunda frågan, men först år 1877 avgavs regeringens förslag till ständerna. Värnpliktslagen godkändes och stadfästes av kejsar Alexander II 1878, samtidigt beslöts att lagen skulle träda i kraft den 1 januari 1881. 1879 tillsattes en organisationskommitté som hade till uppgift att se till att den militära organisationen fungerade, när de första rekryterna inställde sig i tjänst. Man beslöt att den finska armén till en början endast skulle bestå av ett enda vapenslag, nämligen infanteri. Det fanns även förslag på att man senare skulle bilda en artilleribrigad, men den saken förföll. Man började organisera uppbådsnämnderna och församlingarna uppgjorde förteckningar på de 21-åriga ynglingar som kunde inkallas i tjänst. Uppbåden gick till på så sätt att man lottade ut de ynglingar som skulle träda i tjänst. De som inte blev inlottade skulle göra sin beväringstjänst i något av reservdistrikten, vilka hade reservövningar i genomsnitt 30 dagar varje sommar. Militärtjänstgöringen var bestämd till tre år varefter man var reservist i två år.

Den 24 augusti 1880 utnämndes generalmajor G. Ramsay till befälhavare över den finska armén, denna tjänst innehade han ända tills armén upplöstes 1901.

Samtidigt som värnpliktslagen trädde i kraft avvecklades de återstående grenadjärtrupperna som fanns i landet och gardets trupper fylldes på med värnpliktiga.

Våren 1881 ordnades de första uppbåden och i november 1881 trädde de första värnpliktiga i tjänst. Befäl och underbefäl hade skolats upp i det temporära undervisningskompaniet, detta fungerade ungefär i ett års tid i Helsingfors fram till september 1881.

¹Artéus - Selen 1988, 108-115. Korkama - Roudasmaa S 1988, 148-152. F.M. 1881-1901, 116-122

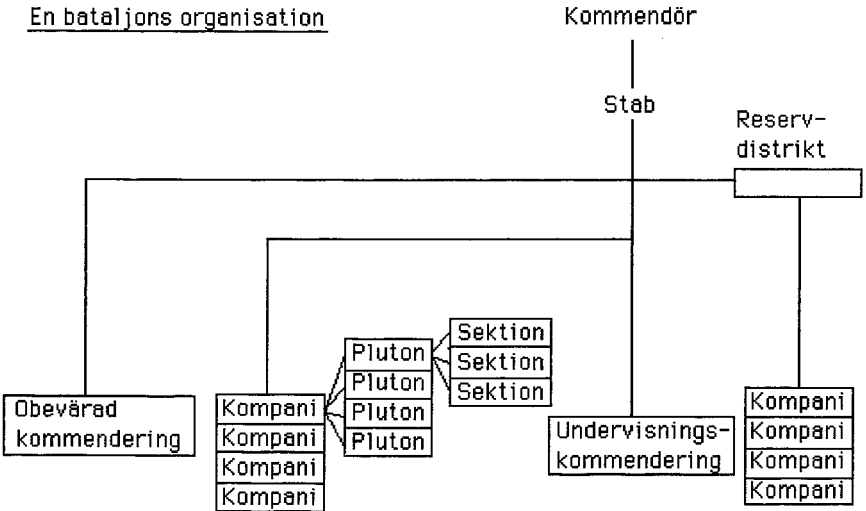
Såsom namnet skarpskyttebataljon förtäljer lade man stor vikt vid att lära manskapet att hantera skjutvapen av olika slag. Andra verksamhetsformer inom bataljonerna var olika slag av exerciser, även dagslånga marscher företogs.

Man kan väl gott säga att under denna tid grundlades den organisationsform enligt vilken dagens finska armé fungerar.¹

2.3. SKARPSKYTTEBATALJONERNAS ORGANISATION

I slutet av år 1880 delades den finska armén upp i åtta skarpskyttebataljoner samt det redan tidigare fungerande livgardet. 1889 grundades det finska dragonregementet.

Skarpskyttebataljonerna placerades i länens huvudstäder. Således fick följande orter sin egen bataljon: Helsingfors, Åbo, Vasa, Uleåborg, Kuopio, S:t Michel, Tavastehus och Viborg. Dragonregementet placerades i Villmanstrand. Förutom skarpskyttebataljonerna fanns i landet 32 reservdistrikt vilka administrerades av skarpskyttebataljonerna. Varje bataljon hade 4 reservdistrikt och det kan nämnas att Åbo skarpskyttebataljon hade sina reservdistrikt i S:t Marie socken, Nystad, Ufsby och Ikalis socknar.

¹ Artéus - Selen 1988, 108-115. Seitkari 1939, 102-104. Korkama - Roudasmaa 1988, 202-221.

Skarpskyttebataljonerna var uppdelade i fyra kompanier och leddes av en kommandör. Förutom dessa fyra kompanier fanns en undervisningskommendering, som dock inte var någon organisk sektion utan fungerade temporärt. Förutom de ovannämnda fanns inom varje bataljon en obebördad kommendering, ett sorts underhållskompani. Till denna hörde b.l.a. bataljonens rustmästare, skräddare och vapenmästare. Även signalisterna hörde hit.¹

2.4. ALLMÄNT OM SIGNALISTVERKSAMHETEN INOM FINLANDS ARMÉ 1881-1905

Adolf Fredrik Leander som år 1874 hade utnämnts till kapellmästare för livgardets musikkår fick till uppgift att enligt ryskt mönster utveckla sin orkester till en ren mässingsensemble. Hans företrädare Ernst Wilhelm Floessel var en ivrig förespråkare för bleckinstrument, men det var alltså Leander som gjorde reformarbetet och har därmed också blivit kallad hornmusikens fader i Finland. Som bakgrund till denna reform kan ses den oenhetliga instrumentsammansättning som funnits i de tidigare finska armékåren. Det var främst fråga om träblåsinstrument av alla de slag och i alla tänkbara stämningar. (Det kunde finnas klarinetter stämda i c, f, ess och b samt serpenter och fagotter för att nämna några). Man valde alltså att helt slå sig på mässingsinstrument som ju senare fick som resultat den oerhört rika septettradition vi har haft här i Finland. Genom denna reform fick man en mera enhetlig instrumentfamilj att jobba med. Det var närmast fråga om instrument som var stämda i ess och b.

För att få ett tillräckligt antal signalister för de kommande skarpskyttebataljonernas behov, startades en signalistskola i samband med undervisningskommenderingens verksamhet i Helsingfors 31.10.1880. Signalistskolan som verkade i drygt ett år leddes av A.F. Leander. Den 1.9. 1881 upplöstes signalistskolan och de 40 signalister som deltagit i kursen kommanderades till sina bataljoner, fem till varje. I bataljonerna vidtogs omedelbart åtgärder för att ställa upp musikkåren. Det var stipulerat hur många man och med vilka instrument det skulle spelas vid musikkåren. Stora lokala variationer ifråga om instrumentsammansättningen var dock till en början inte alls ovanliga. Det finns till och med några fall där hela stråkorkestrar sammanslogs med bataljonernas musikkåren (Åbo och Wiborg)² (se närmare i detta arbete kapitlet om samarbetet mellan Musikaliska Sällskapet och skarpskyttebataljonen). Dessa sammanslagningar blev dock inte långvariga, från och med 1884 stabiliserades sammansättningen. Enligt armébataljonernas stat skulle musikkåren bestå av 21 signalister samt en musiklärare (kapellmästare). I själva

¹ Artéus - Selen 1988, 108-115 .Korkama - Roudasmaa 1988, 210-211

² ÅU 23.9.1881

verket hade musikkårerna en betydligt större numerär, 30 man var inte ovanligt.

Allmänheten följde noga med hur uppsättandet av de nya musikkårerna förlöpte. Vid genomläsandet av tidningsnotiser från denna tid får man känslan av att det sattes stor vikt vid att man startade musikkårerna med inhemska och lokala krafter. Stråkorkester- och kapellsammansättningen i de olika städerna hade drag av en främlingslegion, nästan som nutida toppfotbollslag ute i Europa. Medlemmarna i orkestrarna var ofta utlänningar, främst från Tyskland. Kanske förväntades det att man nu skulle kunna börja bygga upp en egen musikkultur utan inblandning av utländska krafter. Detta lyckades enligt min mening till en del ganska bra. Rent musikaliskt kom armébataljonerna att stå på en hög nivå, ja till och med på en sådan nivå att nutida bleckblåsorkestrar skulle ha besvär att spela de arrangemang som spelades på 1890-talet t.ex. i Åbo. En annan ännu viktigare aspekt är den skolningsverksamhet som idkades inom musikkårerna. Otaliga är de septetter som startades av signalister eller av f.d. militärmusiker runt om i bygderna under denna tid. En sak som man inte lyckades lika bra med, var att höja det inhemska inslaget i repertoaren på ett mera märkbart sätt. Kanske det inte heller var meningen, åtminstone inte medvetet. Allnog kom skarpskytebataljonernas musikkårer att få ett stort inflytande ej endast på sina stationsorters utan även på hela landets musikliv.¹

2.5. DEN FINSKA ARMÉN UPPLÖSES

Den autonoma ställning som Finland hade började alltmer irritera de ryska regenterna. I och med att General Bobrikov utnämndes till Finlands generalguvernör år 1898 igångsattes en för finländarna förnedrande förtryckskampanj. Med denna kampanj hade ryssarna ett övergripande mål, nämligen att krossa Finlands särställning inom det ryska tsarväldet. Ett steg i den riktningen var att upplösa den Finska armén, vilket också skedde med en kejsarlig befallning av den 12.6.1901. Upplösningen kom inte som någon direkt överraskning för de finska officerarna som redan under några år ryktesvägen hade hört att någonting dylikt var på gång. Den kejsarliga befallningen gällde i detta skede enbart skarpskytebataljonerna, livgardet fick några nådeår men redan 1905 upplöstes denna. Samma år upplöstes det finländska militärdistriktet och införlivades i det petersburgska.

Omedelbart efter kungörelsen av den kejsarliga befallningen vidtogs de åtgärder som krävdes för upplösa armén. Man ordnade inte längre uppåd och allteftersom manskapet avgick efter fullgjord värnplikt minskade också officerarnas tjänsteåligganden.

¹Talvio 1980, 15-17.

Den 10 december 1881 då den sista kontingenten hemförlovades räknas som den sista egentliga arbetsdagen inom de finska skarpskyttebataljonerna. Efter denna dag förblev i bataljonernas tjänst ännu ett litet antal beväringar och fastanställd personal för att sköta om de uppgifter som hänförde sig till upplösningen.¹

3. MUSIKALISK VERKSAMHET I ÅBO PÅ 1800-TALET - EN ÖVERSIKT

3.1. MUSIKALISKA SÄLLSKAPET I ÅBO

När man behandlar ett ämne som har anknytning till musiklivet i Åbo på 1800-talet, är det omöjligt att förbise Musikaliska Sällskapet. Sällskapet som grundades 1790, var trots vissa avbrott på 1800-talet (paus till exempel 1808-23) en synnerligen aktiv sammanslutning som under långa tider i princip hade monopol på Åbo stads musikliv. Visst fanns här i staden andra föreningar och samfund som idkade musikalsk verksamhet, men dessa var ofta oorganiserade och fungerade främst under kortare tidsperioder.

Musikaliska Sällskapets i Åbo historia har tämligen noga utretts i sällskapets 175-års festskrift,² så jag nöjer mig i detta arbete att dels förklara hur musiklivet i Åbo fungerade på 1800-talet och i ett senare kapitel behandla det kontrakt som slöts mellan Musikaliska Sällskapet och Åbo 2:dra skarpskyttebataljon.

I Åbo musikliv har orkesterverksamheten haft en stor betydelse. Vintertid hölls symfonikonsorter och sommartid folkkonsorter med blåsorkester, ofta med samma manskap. Kammarmusik spelades visserligen men inte offentligt i samma utsträckning.

Man har ansett 1868 som en sorts brytningstidpunkt då Musikaliska Sällskapets verksamhet och därmed också stadens musikliv stabiliserades. Musikaliska Sällskapet omorganiserades och man fick en driftig dirigent, C.G. Wasenius. Musikaliska Sällskapet gjordes till ett sorts aktiebolag där medlemmar kunde teckna aktier. Med inkomna medel kunde man sedan finansiera orkesterns verksamhet. Orkestern blev samtidigt professionell. Staden gav bidrag till orkestern och kunde därmed också ställa anspråk på orkestern. C.G. Wasenius hade i ett tidigare skede slutit kontrakt med staden om att bilda ett professionellt kapell men det blev nu Musikaliska Sällskapet istället för staden som blev hans arbetsgivare. Rent praktiskt gick det till på så sätt att Wasenius fick pengar av sällskapet för att ställa upp en orkester. Pengarna räckte dock inte på långt när till för avlöandet av det fastställda antalet musiker, så den återstående delen måste spelas in. Det var sist och slutligen kapellmästaren som hade ansvaret för

¹Seitkari 1939, 105. Korkamaa - Roudasmaa 1988, 220-221.

²Ringbom 1965.

att orkestern fungerade och konserter anordnades. Detta ledde dock till ett stort tryck på kapellmästaren som måste få det att gå ihop ekonomiskt. Resultatet av det här var nästan alltid, att det anordnades flera underhållningskonserter och soaréer än stora symfonikonserter, än det från början var tänkt. Detta system var i bruk under återstående delen av 1800-talet och oftast var det just kapellmästaren som ordnade konserterna och inte Musikaliska Sällskapet.

Efter Wasenius avgång 1872 anställdes riksvensken Oscar Byström som dirigent för Musikaliska Sällskapets orkester. Trots ihärdiga försök fick inte han heller Sällskapets ekonomi i balans. Han återvände till Stockholm 1876 efter en schism med Musikaliska Sällskapets direktion.

År 1876 anställdes Lorenz Fichtelberger som kapellmästare, en tyskfödd dirigent som under våren 1876 hade vistats i staden som ledare för ett tyskt operasällskap. Fichtelberger som var dirigent för Musikaliska Sällskapets orkester till och med 1886, innehade i staden även andra kapellmästarsysslor, som exempel kan nämnas att han var musiklärare vid Åbo 2:dra Finska skarpskyttebataljon från år 1881 och dirigent för den nyupprättade Frivilliga Brandkårens musikkår 1883.

Som tidigare nämdes var Musikaliska Sällskapet inte den enda förening som utförde musik i Åbo under denna tid. Man hade ofta hård konkurrens om publiken med främst turnerande teater- och operasällskap, som kunde vistas i staden flera veckor i taget. Likaså gästade svenskamilitärmusikkåren staden så gott som varje sommar.

Den konsertform som otvivelaktigt mest attraherade publiken under slutet av 1800-talet var utomhuskonserterna, folkkonserterna med blåsmusik som anordnades sommartid. När det riktigt begav sig kunde folkmassor i tusental samlas i Kuppisparken eller på Observatoriebacken, för att lyssna på musik och ströva i det fria. Om sommaren var vacker med fint väder ordnades utekonserter dagligen och under veckosluten ännu fler.

Dethär med blåsmusik var ingalunda något nytt fenomen i Åbo, man hade ju haft militärmusikkårer i flera repriser stationerade i staden. Även av Musikaliska Sällskapets musiker förväntades det att dessa skulle kunna hantera blåsinstrument. Det kan nämnas att år 1879 skaffade Musikaliska Sällskapet en hel uppsättning blåsinstrument bland annat sju klarinetter, tre trumpeter, två valthorn och en tuba.¹ Dessa kom främst till användning under de många folkkonserterna utomhus.²

Som sammandrag av allt detta kunde sägas att musiklivet i Åbo på 1800-talet var synnerligen livligt. Fastän man ofta brottades med ekonomiska problem levde i staden en sann idealism, som frodades främst bland stadens borgare, vilka strävade efter att ha en kontinuerlig musik- och konsertverksamhet.

¹Mu.S.H.1868-1899, Årsberättelsen 1879-80.

²Ringbom 1965. ÅU 1881-1884.

3.2. EN KORT PRESENTATION AV DE MUSIKKÅRER SOM VERKADE I ÅBO VID SLUTET AV 1800-TALET

Vid sidan av Musikaliska Sällskapets i Åbo orkester och Åbo 2:dra skarpskyttebataljons musikkår hade Frivilliga Brandkårens och Åbo Arbetarförenings musikkårer den kanske stabilaste verksamheten i Åbo under 1800-talet.

Det bör påpekas att fastän blåsorkestrar oftast benämns som musikkårer på denna tid, var det oftast fråga om små ensambler såsom enkla och dubbla septetter med en numerär på 7-14 man.

3.3. ÅBO FRIVILLIGA BRANDKÅRS MUSIKKÅR.

Jag nöjer mig härmed att ge en ytlig beskrivning av Åbo Frivilliga Brandkårs musikkår. Ytterligare information kan erhållas i Ismo Heerväs historik om frivilliga brandkåren i Åbo¹ som behandlar även musikkårens öden.

Man anser att Frivilliga brandkårens musikkår började sin verksamhet 1873, då kåren köpte köpte nio instrument. Tar man detta som måttstock torde Frivilliga brandkårens musikkår i dag vara den äldsta fungerande amatörhornorkesteren i Finland. L.G. Lilja var musikkårens första ledare och som första egentliga kapellmästare fungerade C.G. Wasenius. Musikkåren torde ha spelat till ungefär 1880, då det blev totalstopp i verksamheten. 1883 gjordes ett nytt försök att få igång orkesterverksamheten, vilket framgå av följande tidningsnotis:

"Obs ! de medlemmar af F.B.K. som intressera sig för bildandet af ett hornmusikkapell inom kåren behagade söndagen den 16 september kl.11 f.m. sammanträda uti kårens lokal" .²

I början av november 1883 anlände nya instrument³ och så var man färdig att sätta igång. Ny kapellmästare blev Lorenz Fichtelberger och när han flyttade från Åbo 1886 blev Gustaf Herold, trumpetare från Musikaliska Sällskapets orkester, ny kapellmästare. Under 1890-talet hade Frivilliga Brandkårens musikkår en aktiv period, man deltog bland annat i tävlingar med relativt god framgång och uppträdande inom och utanför staden var många. Efter Gustaf Herolds avgång 1903 fungerade musikkåren endast temporärt, eftersom man inte lyckades hitta en duglig kapellmästare. År 1905 avstannade verksamheten för att tas upp på nytt med förnyade krafter. År 1908. På 1900-talet har musikkåren fungerat relativt

¹Heervä 1988, 133-144.

²ÅU 15.9.1883.

³ÅU 9.11.1883.

livaktigt, besättningen har utökats så att den idag består av både trä- och bleckblåsinstrument.¹

3.4. ÅBO ARBETARFÖRENINGENS MUSIKKÅR

Uppgifter om Åbo Arbetarförenings musikkår har jag erhållit av Tuulikki Pekkalainen som för närvarande skriver en Pro gradu samt en historik över Åbo Arbetarförening.

Åbo Arbetarförenings musikkår är grundad 1888 och dess första ledare var Herr Anders Gustaf Nyberg. Musikkåren hade sitt första framträdande i december 1888 och orkestern torde ha haft en numerär på nio - tio man. De första åren hade man en livlig verksamhet med uppträdanden varje vecka samt övningar tidvis två gånger per vecka. Under sommarmånaderna när verksamheten var som livligast var musikkåren uppdelad i två septetter, vilket också betyder att uppemot ett tjugotal man var engagerade i musikkårens verksamhet. År 1892 vann musikkåren första pris vid en tävling anordnad av Suomen Kansanvalistusseura. Musikkårens verksamhet var fortfarande livlig men år 1894 mattades verksamheten av något på grund av den landssorg som utlysts i landet. Under 1890-talet var det överhuvudtaget svåra tider, bland annat var arbetslösheten i Åbo under detta decenium stor. Detta avspeglade sig givetvis också på arbetarföreningens möjligheter att upprätthålla en musikkår. Man minskade på ledarens lön och musikanternas arvoden och mot slutet av 1890-talet minskade även de olika framträdanden. På hösten 1901 beslöts att tillsvidare upphöra med musikkårsverksamheten, den största orsaken till detta beslut torde ha varit ekonomiska problem. År 1903 återupptogs verksamheten och till ny ledare utsågs Antti Palén. Under 1900-talet har Åbo Arbetarförenings musikkår haft en relativt livlig verksamhet. Dess besättning har liksom de flesta blåsorkestrar utökats till att bestå av både trä- och bleckblåsinstrument.²

¹Heervä 1988, 133-144.

²Lehtonen 1912. Tuominen 1977.

4.1. ÅBO 2: DRA FINSKA SKARPSKYTTE- BATALJON

4.1.1. FORMERINGEN

När allmän värnplikt infördes i januari 1881 och Åbo bestämts till garnisonsstad, igångsattes en febril planering. Kaptenen vid gardesbataljonen Eugen Bremer hade den 2 december 1880 utnämnts till kommandör för den nybildade Åbo bataljonen med överstelöjtnants grad. Han hade tidigare utsetts till chef för undervisningsskarpskyttekompaniet i vars tjänst han kvarstod tills kompaniet upplöstes i september 1881. Under tiden fungerade major von Konow som t.f. bataljonskommendör. Åbo bataljonens officiella namn blev Åbo 2:dra Finska Skarpskyttebataljon.

Ett av de stora problem man måste ta ställning till var på vilket sätt och var bataljonen skulle placeras. Frågan löstes temporärt i och med att man tog spinnhuset jämte f.d. länslasarettet och kurhuset i besittning. Alla dessa byggnader torde ha varit belägna vid Slottsgatan. Bataljonen inhyses i dessa byggnader ända fram till hösten 1883, då man kunde ta de nya kasernbyggnaderna på Biskopsåkern i bruk.

Den första dagordern gavs den 29 januari 1881. Dagorderna kom till en början sporadiskt, ungefär några gånger per månad.

Såsom tidigare nämnts verkställdes de första uppbdäden på våren 1881 och det var meningen att 216 man skulle inkallas som den första kontingenten.

I början av september 1881 anlände underofficerare från undervisningsskarpskyttekompaniet till Åbo och den 30 september övertog överstelöjtnant Bremer bataljonen.

Den första kontingenten på 216 man anlände den 1 november 1881 och redan dagen därpå var verksamheten i full gång.

Efter första kontingenten kom årligen nya beväringar i tjänst och inom tre år hade man uppnått den truppstyrka som bestämts i värnpliktslagen, ungefär 420 per bataljon.¹

4.1.2. ORGANISATIONEN

Bataljonen leddes som tidigare nämnts av en kommandör. Via honom gick de flesta ärenden som hade att göra med bataljonen. Vid sidan om honom i staben fanns bland annat en adjutant, kassör och läkare. Kompanierna leddes av kompanichefer med kaptens eller stabskaptens grad. De skötte saker som hade anknytning till deras egna kompanier, alla överordnade ärenden sköttes av kommandören. Vidare fanns att antal of-

¹F.M.1881-1901,120-121. DaB. 1881.

ficerare och underofficerare som fungerade som utbildare vid bataljonen.

Beträffande manskapet fanns också noggranna bestämmelser hur dessa skulle kommenderas till tjänstgöringar av olika slag:

"Befälhafvaren för finska Militären tillkänna gifver uti skrifvelse af den 23 september No 792 följande uppgift:

De 216 man värnpliktige, hvilka den 1 instundande November komma att inställa sig till tjänst vid bataljonen, äro bestämda att upptaga följande vakanser.

<i>Bevärade</i>	<i>enligt stat</i>	<i>Besättas den 1 Nov</i>
<i>Yngre underofficerare</i>	16	
<i>Gefreiter och skarpskyttar</i>	400	188
<i>yngre underofficerer för öfning af reserven</i>	16	47
<i>Signalister för öfning af reserven</i>	8	

Anm. Af dessa 47 man per kompani böra 8 eller 32 per bataljon, under vinterns och vårens förlopp genomgå den för befordran till underofficerare bestämda kursen. Så att 16 af dem kunna bestämmas till reservens öfning sommaren 1882 och de öfriga att tjänstgöra på de 16 yngre underofficers vakanser och hvilka med värnpliktige skola besättas.

Vidare bestämmas 2 man per kompani eller 8 per bataljon, hvilka uppskolas till signalister för reservens öfning. Efter afdrag af dessa 10 man återstår i kompaniet 37 man i hvilket antal ingår

1 kompaniskrifvare

1 artellföreståndare

1 bagare och

1 kock /vid tvenne kompanier/ eller 1 stalldreng/ vid tvenne kompanier" ¹

Det anmärkningsvärda här är att åtta signalister, två från varje kompani, skulle bestämmas till signalister från varje kontingent. Deras uppgift var, efter att de blivit uppskolade till signalister, att åka ut till reservdistrikten och bistå vid reservens övning. Signalister av denna kategori fick senare namnet reservsignalister. Det var antagligen meningen att reservsignalisterna endast skulle lära sig blåsa signaler förutom sin tjänst som skarpskyttar. Allt tyder dock på att man allt emellanåt lyckades bestämma (kommendera) en musikalisk yngling som lärde sig spela till reservsignalist. Det hände nämligen att reservsignalister kommenderades ut på turneer tillsammans med övriga signalistkommenderingen.

Vidare fanns i bataljonens tjänst en mängd civila personer såsom skraddare, skomakare, olika slags byggnadsarbetare etc. Till deras arbets-

¹DaB.1881, 26.9

arbetsuppgifter hörde underhållsarbeten av olika slag. Dessa kan väl närmast jämföras med värvad personal i dagens armé.¹

4.1.3. NYA KASERNER

I början av februari 1882 påbörjades byggnadsarbetena på de nya kasernbyggnaderna.² Till byggnadsplats hade bestämts den sk. biskopsåkern som då var belägen i stadens norra utkant. En del av byggnaderna finns ännu idag bevarade och används som undervisningsutrymme för Åbo Universitet. På samtliga orter där skarpskyttebataljonerna stationerades inleddes nästan samtidigt byggandet av nya kaserner. Alla byggnader byggdes i trä enligt samma ritningar och ännu idag används träkasernerna i till exempel Vasa för sitt ursprungliga syfte.

Byggandet av kasernerna var ett stort arbetsfält för de lokala byggnadsarbetarna, det talades om att tidvis över 300 man deltog i byggnadsarbetena här i Åbo.³

maj 1883 hade man slutsyn på kasernbygganderna och under höstens lopp kunde bataljonen ta de nya kasernerna i besittning.⁴

4.2. ÅBO 2:DRA FINSKA SKARPSKYTTEBATALJONS MUSIKKÅR

4.2.1. STARTEN

När den allmänna värnplikten började planeras på 1870-talet hade signalisterna en klar och given plats i den finländska militärorganisationen.

Fastän i Finland hade existerat militärmusikkårer i flera olika repri-ser var man tvungen att göra en mängd nyanskaffningar. De gamla instrumenten, det som fanns kvar av dem, dög inte längre, för att inte tala om noter och andra förnödenheter.

När bataljonskommendörerna samlades till rådplägning i början av år 1880, var en av huvudfrågorna anskaffandet av musikaliska instrument.⁵ Den 16 mars 1881 fick krigskommissariatet 3000 mark av kejsrerliga senaten för avlömandet av en musikkklärare och anskaffandet av musikaliska instrument. Den 29 april meddelade befälhavaren för finska

¹Korkama - Roudasmaa 1988, 210-211. DaB.1881

²ÅU 31.3.1882.

³ÅU 9.9.1882.

⁴ÅU 16.10.1883.

⁵F.M. 1881-1901, 121.

militären att han vidtagit åtgärd om anskaffande av instrument för bataljonen.¹ Dessa anlände i början av oktober.

*"Musikinstrumenterna för Åbo bataljons musikkår anlände hit senaste lördag från Helsingfors. [...]"*²

Den 31 augusti infördes följande män i bataljonens rullor såsom signalister:

<i>"Införes i rullor och förslag.</i>	
<i>Korrektionshus knekten</i>	<i>Karl Jalo</i>
<i>Skoleleven</i>	<i>Adolf Lindholm</i>
<i>Handels expediten</i>	<i>Johan Mellin</i>
<i>Ynglingen</i>	<i>Karl Wallenius</i>
<i>Skoleleven</i>	<i>Fabian Lindqvist</i>
<i>Posteljonssonen</i>	<i>Karl Vikström</i>
<i>Ynglingen</i>	<i>Johan Edström</i>
<i>"</i>	<i>Gustaf Helander</i>
<i>Snickare lärlingen</i>	<i>August Hagman</i>
<i>Skräddare lärlingen</i>	<i>Johan Isaksson</i>
<i>Murare lärlingen</i>	<i>Gustaf Henriksson och</i>
<i>Musikant lärlingen</i>	<i>Henrik Forth</i>

*alla 12 till signalister vid denna bataljon på 5 års tjänstförbindelse.
T.f. Bataljonskommendör Major von Konow*³

Nu hade man alltså anställt de första signalisterna och den femte september anlände fem signalister från signalistskolan i Helsingfors.

*"[...]
Albert Ringvall
Knut Nyström 1:a
August Nyström 2:a
Karl Gustafsson och
Karl Stenholm [...]"*⁴

Som Åbo 2:dra finska skarpskyttebataljons första musiklärare (kapellmästare), anställdes kapellmästaren för Musikaliska Sällskapets orkester Lorenz Fichtelberger, någon gång i månadskiftet augusti - september. Det finns två möjliga datum för när musikkåren skulle ha inlett sin verksamhet. Dels den 16.9 :

¹DaB.1881.

²ÅU7.10.1881.

³DaB.1881, 31.8.

⁴DaB.1881, 5.9

" Åbo Skarpskyttebataljons blifvande musikkår begynner idag sin verksamhet under direktör Fichtelbergers ledning. [...] ¹

Och dels den 7.10:

" [...] I dag har direktör Fichtelberger sin första lektion med bataljonsmusiken i dess helhet, hvilken fulltalig blir 35 man stark. Ännu före jul ämnar dir. F gifva en uppvisning med alle man." ²

Ingetdera av dessa datum behöver vara korrekta, men jag har inte funnit andra uppgifter som skulle belysa saken. Kanske man började försiktigt med en liten grupp i väntan på de nya instrumenten den 16.9. och sedan när instrumenten anlänt den 7.10. satte man igång på allvar.

Det behövdes en hel del nya instrument, hittills hade 17 man anställts som signalister och lägger man till ynglingen Lars Leonard Grönlund som anställdes på fem år den 15.9 och f.d. signalistunderofficeren Michael Jakobsson den 30.9, var man uppe i 19 man. Man undrar ju om det var möjligt att på engång skaffa så många instrument, det var ju i alla fall sju skarpskyttebataljoner till som skulle ha ett dylikt antal nya instrument. Det är möjligt att Åbomusikkåren inledde sin verksamhet med en del lånade instrument, nämligen Musikaliska Sällskapet. Den 23 maj 1882 undertecknade skarpskyttebataljonen och Musikaliska Sällskapet ett samarbetsavtal och i kontraktets sjätte punkt står följande.

" Sällskapets instrumenter och noter får af kapellet fortfarande afgiftsfritt begagnas, men bör af bataljonen omsorgsfullt vårdas och i fullt godt skick till sällskapet återställas." ³

Helt omöjligt är det inte, Musikaliska Sällskapet hade ju under våren 1879 köpt en hel uppsättning bland annat bleckblåsinstrument och Fichtelberger var dirigent för bägge orkestrarna.

Av de beväringar som inställde sig i tjänst måste enligt stat åtta stycken, två från varje kompani, bestämmas till signalister (reservsignalister). Så gjordes också och fyra av dessa anställdes senare som signalister. Verksamheten var alltså i full gång och så småningom började musikalska resultat höras.

¹ÅU 16.9.1881.

²ÅU 7.10.1881.

³MuS.H.1868-1899, bilaga 1 till årsberättelsen 1884

4.2.2. MUSIKKOMMENDERINGENS ORGANISATION

Militärmusikkårerna kom att inta en ganska märklig ställning i den finska armén 1881-1901 (-1905). I armébataljonernas stat fanns inga musiker upptagna, endast 21 signalister. Av det här kunde man ju dra den slutsatsen att bataljonerna i princip inte var tvungna att underhålla en hel musikkår. Verkligheten blev dock en helt annan, stora musikkårer bildades inom samtliga skarpskyttebataljoner.¹

Rent organisatoriskt delades de 21 signalisterna upp enligt följande mönster: fyra man från varje kompani plus en underofficer för varje avdelning, vartill det kom en stabsunderofficer som hade ansvar för hela kommenderingen. Officiellt hade alltså musikkommenderingen en numerär på 21 man.

Bataljonssignalist			
Kompani 1 underofficer= kompanisignalist	Kompani 2 underofficer= kompanisignalist	Kompani 3 underofficer= kompanisignalist	Kompani 4 underofficer= kompanisignalist
signalist	signalist	signalist	signalist
signalist	signalist	signalist	signalist
signalist	signalist	signalist	signalist
signalist	signalist	signalist	signalist

Stabsunderofficeren var tillika bataljonssignalist och signalistunderofficererna sitt kompanis kompanisignalister. märk väl att kapellmästaren inte alls räknades in i staten. Detta var alltså fastanställd personal som antogs enligt avtal, avtalens längd varierade mellan ett och fem år. De fastanställda gjorde musikkårens stomme som sedan utökades med skickliga signalistelever och reservsignalister. Den första musikkåren (musikkommenderingen) kom att ha följande utseende:

M.Jakobsson			
1 komp	2 komp	3komp	4 komp
A.Ringwall	A Nyström II	K.Gustafsson	K.Stenholm
K.Nyström	K.Wallenius	L. Grönlund	A. Hagman
K.Jalo	T.Lindqvist	H. Forth	J. Isaksson
A.Lindhol	J.Edström	Y.Helander	G. Henriksson
J.Mellin	K. Wikström		

¹F.M.1881-1901,46.

Värnpliktige:

Ferdn. Malm	K.Peltopietilä	E.Laihonen	J. Viinamäki
Joh. Östman	G.Lindholm	A. Fagerdahl	A. Blom" 1

Det finns inga exakta anteckningar om musikkårens exakta numerär från början av 1880-talet, men när musikkåren hade sin första egentliga konsert 18.12, satt 24 man på scenen och spelade.² Antagligen kunde man taktikera en del angående musikkårens storlek, mig veterligen fanns inte någonstans fastslaget hur många signalistelever var och en bataljon kunde anta. Hade man tur fanns bland de antagna rent av sådana som redan var spelkunniga eller åtminstone kunde spela hyfsat efter bara någon månad. Likaså kunde man kommendera sådana ynglingar ur manskapet som på sin hemort spelat i septett till reservsignalister och på det sättet höja musikkårens numerär. Sammanfattningsvis kan man konstatera att det fanns tre kategorier signalister: a) fast anställda signalister b) signalistelever c) reservsignalister.

Det var meningen att även de fast anställda signalisterna skulle bo med det övriga manskapet i kompanilokalerna under uppsikt av vederbörande kompanichefer. Under de första åren då bataljonen ännu inte tagit i bruk sina nya kaserner var det ont om utrymme. Trängseln gjorde att man sammanförde samtliga signalister till en enda kommendering, vilken inrymdes i före detta länslasarettet.³ Det finns inga som helst uppgifter om var musikkåren höll sina övningar, men det finns skäl att anta att det skedde på samma ställe. När bataljonen flyttade in i sina nya kaserner på biskopsåker separerades kommenderingen igen och signalisterna bodde som vanligt manskap i kasernerna⁴ I oktober 1884 avskildes signalisterna igen till en kommendering och flyttade in i första och tredje kompaniernas skolrum, lön och portionspengar utbetalades fortfarande av kompanicheferna. Det nya för signalisterna blev dock att de underställdes bataljonsadjutanten, som från och med nu skötte om signalisternas permissioner och bestraffningar.⁵ Det enda man vet om övningsrummen från denna tid är att från och med september 1886 skulle övningarna ske i andra kompaniets skolrum.⁶ Vid slutet av 1886 fanns alltså en skild musikkommendering som var underställd bataljonsadjutanten men som stod på de olika kompaniernas avlöningslistor. Angående signalisteleverna finns inga uppgifter, en möjlighet är att de bodde bland bataljonens andra frivilliga i någon av kompanilokalerna.

Beträffande signalisternas boende på slutet av 1880- och 1890-talet finns lite motstridiga uppgifter. På slutet av 1880-talet gav man i Åbo

¹DaB.1881, 18.12

²ÅU 18.12.1881.

³DaB.1881

⁴DaB.1884

⁵DaB.1884

⁶DaB1886

några signalister tillstånd att bo utom kasernerna, medan Uleåborgsbataljonens kommandör 1891 beklagade att signalister som har familjer inte ens hade möjlighet att bo hos denna utan måste bo på kasernen.¹ Hur det är med denna sak är det svårt att uttala sig, kanske berodde det lite på hur bataljonskommendören tolkade föreskrifterna.

Angående signalisternas lön kan sägas att den delades upp i två delar, dels den egentliga lönen och dels i portionspenning. Det vill säga att alla erhöll en fastställd lön och de som bodde utanför kasernerna erhöll portionspenning. Portionspenningens storlek avgjordes på basen av militär grad.

Emellertid fanns det problem att få de fastanställda signalisterna att stanna vid sina tjänster. En orsak till problemet är säkert den dåliga lönen en annan kan man tänka sig var livet i den stränga militära miljön. I en uppgift från 1891 framkommer att en fastanställd signalist hade 108 mark i månaden i lön samt mat och logi.² Som jämförelse kan nämnas att konsertmästaren i Musikaliska Sällskapets orkester erhöll en avlöning på ungefär 170 mark och en vanlig musiker i genomsnitt 145 mark i månaden.³ Saken tillspetsades ytterligare då man i juni 1891 tillerkände gift underbefäl 25% högre portionspenning, denna tillökning gällde dock inte signalisterna.⁴ Hur denna fråga löstes finns det inga uppgifter om men antagligen löstes den så att alla parter blev nöjda. Frågan berördes nämligen överhuvudtaget inte alls efter detta.

Problemet med boendet och portionspenningar måste förstås mot den bakgrunden att Finska militären hade som mål att bygga bostäder åt sina anställda, detta lyckades inte helt, för dessa byggnader försenades kraftigt eller så fanns det inte ekonomiska möjligheter att bygga dessa. Resultatet blev att man började betala portionspenningar och hyremedel åt de anställda som inte kunde eller ville bo i arméns bostäder.

Beträffande livet i den stränga militära miljön var det säkert svårt för en del av signalisterna att acceptera. När man läser igenom bataljonens papper kommer man otvivelaktigt fram till att många av signalisterna var s.k. konstnärssjälar som hade svårt att godkänna den militära disciplinen. Otaliga var de signalister som bestraffades för fylleri och olovlig frånvaro till och med under spelning. Men man bör också minnas att till skillnad från det civila livet kunde manskapet känna sig ganska trygga i det militära. Man fick mat varje dag, kläder och blev någon sjuk stod läkare och sjukhus i beredskap, saker som inte alls var självklara i 1800-talets Finland. Detta gällde också signalisterna som till största delen rekryterades ur de lägsta samhällsklasserna.

¹KAvd.1891, diverse skrivelser

²KAvd 1891, diverse skrivelser

³Utm 1882-1884

⁴Kavd 1891, diverse skrivelser

4.2.3. MUSIKKASSAN - MUSIKSALEN

Kort efter att Åbo 2:dra skarpskyttebataljons musikkår inlett sin verksamhet, grundades i anknytning till denna en musikkassa. Målet med kassan belyses klart av dess stadga:

" Stadgar för Musikkassan vid 2:dra Åbo Finska Skarpskyttebataljon.

§ 1.

Kassans mål är att säkerställa möjligheten att vid bataljonens musikkår kunna under en längre följd af år benom förhöjd aflöning qvarhålla skickliga signalister.

§ 2.

Kassan bildas af medel som erhållas genom af bataljonens musikkår, utlösa musik samt af räntor å kassans kapital.

§ 3.

Ifrån kassan utgå årligen/

a) Till musikläraren, enligt öfverenskommelse tillerkända % af inspelade medel

b) Till förhöjd aflöning åt signalister som förnyar aftal

c) Till underhåll och utbildning af elever vid Musikkåren

d) Till gratifikationer åt signalister som icke åtnjuta tillskotts aflöning, dessa gratifikationer utgå icke till bestämdt belopp, utan bero af bataljonskommendörens godfinnande.

§ 4.

Kassan förvaltas af bataljons kassören med redovisnings skyldighet endast för bataljonskommendören.

§ 5.

Kassans medel utlånas emot 5% eller placeras i värdepapper, likvisst bör alltid disponabla medel i kassan förefinnas till ett belopp motsvarande tillskotts aflöningarne.

§ 6.

Kassaförvaltaren uppbär i årligt arvode 100 mark.¹

Musikkassan kom att få en stor betydelse för hela musikkommenderingen inte minst för signalisterna som med tillskotts löner kunde dryga ut sin magra lön. Till musikkassan inflöt medel från uppträdanden som musikkåren hade förutom de konserter och uppträdanden som skarpskyttebataljonen själv ordnade. I början på 1880 talet var sådana uppträdanden inte vanliga, men i den takt musikkåren förkovrade sig, ökade antalet civila uppträdanden. Speciellt sommartid då restaurationerna engagerade orkestern så gott som varje kväll, kunde de inspelta medlen under en säsong uppnå betydande belopp. Rent praktiskt delades de inkomna pengarna på följande sätt, exempel från spelåret 1893-94:

¹ UtM 1882-1884, Akt 1

"[...]	mk	p:ni	mk
<i>Kassabehållning den 1 November 1893</i>			10572
<i>Inkomster under året inspelta medel</i>	9203	89	
<i>Räntor</i>	308	04	
<i>Utgifter under året</i>			
<i>Utbetalade af inspelta medel (50% åt signalisterna och 20% åt kapellmästaren)</i>	6138	70	
<i>Tillskottslöner åt äldre signalister</i>	1778	5	
<i>Signalistelevernas beklädnad</i>	993	25	
<i>Diverse omkostnader (deribland hyra för musiksalen 350,- och för uppköp och reparation af musikinstrument 365:55)</i>	1148	68	10059
<i>Kassabehållning den 16 November 1894</i>			10025
[...]" ¹			

Signalisterna delade sinsemellan de femtio procenten enligt ett visst system där bataljonssignlisten och kompanisignalisterna erhöll största andelen före signalisterna. Resterande delen delades mellan signalisteleverna och reservsignalisterna. Under rubriken diverse omkostnader kunde de mest varierande artiklar förekomma, bland annat tvåll, läder, lampglas, uniformer, drickskannor och glasögon åt signalisterna. Från början var det bataljonskassören som skötte om musikkassan, men från och med år 1891 övertog bataljonsadjutanten kassaförvaltningen.²

Den kanske mest anmärkningsvärda bragd musikkommenderingen gjorde var att med musikkassans medel bekosta en egen musiksalsbyggnad år 1897.³ Under hela den tid som musikkåren existerat hade från skarpskyttebataljonens sida påtalats bristen av en skild musiksalsbyggnad. Under 1880 talet övade man ju i kompaniernas klassrum, vilket man kan anta inte godkändes av skarpskyttebataljonens övriga personal. Nångång vid årskiftet 1893-94 hyrde man någonstans en musiksals för musikkommenderingens bruk. Men drömmen om en egen musiksals byggade dock och under året 1897 påbörjades byggnadsarbetena på musiksalsbyggnaden. Nångång i slutet av oktober 1897 togs byggnaden i bruk⁴, en byggnad som inte torde ha kostat skarpskyttebataljonen ett enda penni.

¹KAvd 1894, musikkåren och musikkassan

²KAvd 1891, musikkåren och musikkassan

³BoM 1892-1902

⁴BoM 1892-1902

4.2.4. REKRYTERINGEN

Hur rekryterades då de unga siganlisterna? Det gick till på tre olika sätt a) genom tidningsannonser b) vederbörande sökte sig till bataljonen och bad om att bli antagen som signalistelev c) reservsignalisterna slöt ett signalistavtal efter fullgjord värnplikt.

En av de första annonserna som sattes in i dagspressen löd enligt följande:

*" 4 vakanser vid 2:dra Åbo, finska skarpskyttebataljons musikkommando kunna nu genast af dertill hugade besättas, då anmälan derom sker å bataljonskansliet dagligen från 11 f.m.- 1 em. Åbo den 12 sept 1882."*¹

Senare fick annonserna en liten annan utformning:

"Volontärer

Några volontärer i en ålder af 18-25 år antagas i tjänst vid 2:a Åbo finska skarpskyttebataljon före den 15 mars innevarande år.

Sökande bör vara försedd med

1) prestbetyg öfver ålder och frejd

2) ifall han är omyndig, intyg af föräldrar, förmyndare eller målsman öfver samtycke till inträde i krigstjänst

3) Skolbetyg eller orlofsedel.

Sökandens duglighet till krigstjänst undersökes af bataljons läkaren.

Åbo den 9 Februari 1893

*På befallning Bataljonsadjutanten
löjtnant Baron Carpelan"*²

Under första tiden tog kommandören in de flesta hugade aspiranterna. Med tiden blev han mera försiktig, många av de som sökte volontärsplatserna var av en eller annan orsak inte lämpade för yrket.

År 1886 fick man plötsligt problem med att rekrytera manskap till arméns musikkårer. Orsaken var en bestämmelse av den 18 mars 1886 där det stipulerades att enligt avtal fick personer anställas endast om de fullgjort sin värnplikt.³ Resultaten av detta började synas redan följande år. I Åbo fanns i slutet av år 1887 endast 15 fastanställda signalister, vilket understeg staterna med sex, något som aldrig förut hade hänt enligt bataljonskommendören.⁴ Detta fick landets bataljonskommendörer att

¹ÅU 14.9.1882

²Kavd 1893, Diverse skrivelser

³Kavd 1887, diverse skrivelser

⁴Kavd 1888, årsberättelsen 1887

ingå med en skrivelse till befälhavaren, där man undrade om en lindring av bestämmelserna inte kunde komma ifråga.¹ Jag har inte funnit material som skulle belysa hur frågan löstes, men någonting måste nog ha skett för på 1890 talet finns det ingenting som skulle peka på att det fanns rekryteringssvårigheter angående signalister.

Tjänstgöringstiden för signalisteleverna var två eller tre år beroende på skolbakgrund. Hade man gått i högre folkskola slöt man ett avtal på två år och hade man bara absolverat lägre folkskola måste ett treårigt avtal slutas.²

Från vilka samhällsskikt rekryterades då de blivande signalisterna? På basen av det material jag har haft kan följande kategorisering göras. Uppgifterna är inte på långt när fullständiga utan får närmast ses som en fingervisning angående signalisternas bakgrund och hemförhållanden. Uppgifterna är tagna från bataljonens egna matriklar för fast anställd personal.

Söner till hantverkare	26 st.
" " arbetare	18 "
" " torpare	12 "
" " bönder	6 "
" " klockare	4 "
" " inhysingar	3 "
" " sjömän	3 "
" " handlande	2 "
" " soldater	2 "
" " formän	2 "
Övriga	7 "

Uppgifterna gäller 85 signalister som varit anställda vid Åbo 2:dra skarpskyttebataljon under tiden 1881-1902.

Söner till hantverkare och arbetare utgör det största antalet, över hälften. De därpå följande utgörs av söner till bönder och torpare. Ur tabellen framgår ganska klart att signalisterna rekryterades ur de lägre samhällsklasserna och jag har överhuvudtaget inte funnit någon signalist som skulle ha en adlig bakgrund, inte ens högborgerlig. Man kunde förstås sätta detta samband med att ungefär 45-50% av de rekryterade signalisterna kom från Åbo med omnejd och att det i Åbo fanns många hantverkare på 1800-talet. I det skenet är resultatet ganska logiskt.

Det hände även att andra skarpskyttebataljoner togs i tjänst vid Åbo bataljon. Rent praktiskt gick det till på det sättet att signalisten tog kontakt med skarpskyttebataljonen i fråga. Kommendören skickade efter signalistens papper från den föregående skarpskyttebataljonen, för att se om det fanns någon speciell orsak till varför

¹Kavd 1888, diverse skrivelser

²KAvd 1899, Årsberättelse för år 1898

signalisten ville byta musikkår. Signalisten anställdes om inga hinder förelåg.

Jag har sammanställt en matrikel på de personer som varit anställda vid Åbo skarpskyttebataljon som signalister eller fungerat som reservsignalister under åren 1881-1902 (bilaga1). Jag har strävat till att göra matrikeln så fullständig som möjligt men är fullt medveten om att där säkert saknas personer som under vissa tider spelat i musikkåren. En kategori som helt saknas är de signalistelever som efter avslutad utbildningstid inte tog anställning vid bataljonen. Inte heller finns de signalistelever upptagna som bröt sitt volontärskontrakt. Det har säkert funnits en hel del sådana personer.

4.2.5. KAPELLMÄSTARNA

Kapellmästarna vid de finska skarpskyttebataljonerna intar en ganska underlig position i arméns organisation under denna tid. Till skillnad från signalisterna som anställdes på samma villkor som arméns övriga personal ingår kapellmästarbefattningen inte alls i arméns stat. Kapellmästaren, eller musikläraren som han kallades, anställdes istället som civilperson vilket innebar att musiklärarna behandlades som anonyma personer i den militära korrespondensen. Detta i sin tur har inneburit att jag i många fall måste i ty mig till andra- och tredjehands källor för att överhuvudtaget få någon uppfattning om de kapellmästare som fungerat vid Åbo 2:dra Åbo Finska Skarpskyttebataljon.

Som första musiklärare vid skarpskyttebataljonens musikkår anställdes dirigenten för Musikaliska sällskapets orkester Lorenz Fichtelberger på hösten 1881.¹ Han var en synnerligen driftig man som under denna tid var en stor auktoritet i Åbo stads musikliv. När Musikaliska Sällskapets orkester och skarpskyttebataljonens musikkår sammanslogs 1 juni 1882 skrevs ett nytt kontrakt med Fichtelberger. Han erhöll ett arvode på 2000 mark, samt 10% av den behållning som vid årets slut uppstått av årets orkesterverksamhet.² I juni 1883 förlängdes kontraktet ytterligare ett år med det tillägget i kontraktet att han utan vidare ersättning måste instrumentera alla musikstycken som skulle upptas på musikkårens repertoar.³

Det rädde dock ett visst missnöje med Fichtelberger inom skarpskyttebataljonen och musikkåren. De väntade musikalska framgångarna uteblev och musikkåren utvecklades nästan inte alls.

" [...] Hvad Bataljonens musik beträffar kan ej nekas att en stillastående utveckling inträffat och tillskrivet jag förnämsta orsaken härvid den omständighet att den vid bataljonen anställde musiklära-

¹ÅU 16.9.1881

²UtM 1882-1884, akt 1

³UtM 1882-1884, orkestern I/VI 83 till I/VI 84.

ren visat sig mindre lämplig för vid inlärandet af de första grunderna, man saknade tillräcklig musikalisk smak för musikens vidare utbildning. [...]"¹

Som resultat av detta sade bataljonskommendör Bremer upp kontraktet med Fichtelberger från och med den 1 juni 1884. Det är skäl att anta att bataljonens musikkår hade vissa startproblem, kanske beroende på ett ojämnt musikermaterial och när Fichtelberger var en man med många järn i elden och när han inte hann eller ville spendera den tid han skulle ha behövt med de unga signalisterna utvecklades inte musikkåren heller.

På sensommaren 1884 anställdes Mauritz Forsström som musiklehrare.² Det var en man som förde en oerhört anonym tillvaro under sin tid vid bataljonen. Det enda man med säkerhet om honom och hans utbildning är att han föddes 26.6.1855, och att han var violinist.³ Kari Vappula skriver i en artikel

"[...] Vuonna 1884 uudeksi kapellimestariksi otettiin Mauri Forsström, joka sitä ennen oli soittanut viulua Robert Kajanuksen orkesterissa Helsingissä ja toiminut laulun opettajana normaalikoulussa. [...]"⁴

Forsström inledde under sin tid som musiklehrare vid bataljonen sånglektioner med beväringarna i vilken verksamhet han ej torde ha haft särdeles stor framgång, på grund av beväringarnas ringa intresse.⁵ Under Forsströms kapellmästartid stabiliserades musikkårens verksamhet men jag har inte lyckats hitta konsertrescensioner som skulle berätta om orkestrernas verksamhet under denna tid. Annonseringar om utomhuskonserter finns det nog, sämre ställt är det med konserterna inomhus. Forsström fungerade som kapellmästare vid Åbo skarpskyttebataljon i nio år.

Den första september 1893 inträdde mest berömda av skarpskyttebataljonens kapellmästare i bataljonens tjänst, nämligen Aleksej Apostol. Hans levnadsöden finns relativt bra dokumenterade främst i form av ett antal tidningsartiklar, men i all korthet kan följande nämnas. När gardesbataljonen 1878 återvände från turkiska kriget, medförde männen ett livslevande krigsbyte. Man hade under en drabbning hittat en tolv års gammal pojke som man tog hand om. Denna pojke som var Aleksej Apostol blev alltså vid tolv års ålder en fosterson vid gardesbataljonen. Han fick gå i skola vid gardesbataljonens folkskola, 1888 intogs han i musikinstitutet i Helsingfors. År 1890 blev han kapellmästare vid Finska

¹KAvd, Akt N:o 2

²ÅU 6.9.1884

³KAvd 1892, öfriga periodiska uppgifter

⁴TS 24.11.1985

⁵KAvd 1888, årsberättelsen 1887

Dragonregementet i Willmanstrand, varifrån han anlände till Åbo 1893.¹ Under Apostols ledning utvecklades Åbo bataljons musikkår till en elitmusikkår som under många år glädde sin publik i Åbo och runt om i nejden. Musikkårens aktivitet under dessa år var synnerligen livlig. Man åkte på turneer, man spelade flera månader i sträck på kapellesplanaden i Helsingfors, för att inte tala om de många inomhuskonserterna man hade per säsong på sin stationsort. Apostol var också mycket omtyckt av sin arbetsgivare. När Apostol fick förflyttning till gardesbataljonen i Helsingfors blev till och med den nya bataljonskommendören Gadolin smått lyrisk när han skulle avfatta ett tjänsteintyg för Apostol:

"Intyg

Kapellmästaren Alexej Apostol, som allt sedan den 1 September 1893 varit anställd såsom kapellmästare vid 2:a Åbo finska skarp-skyttebataljon, har dervid skött sina åligganden på ett i allo berömvärdt sätt.

Förutom en mindre vanlig musikalisk begåfning, besitter kapellmästaren Apostol en synnerlig energi, karaktärsfasthet och bestämdhet, hvarjemte han sjelf gammal militär är genomträngd af en sann militärisk anda, egenskaper ovärderliga hos en kapellmästare vid militären. Tack vare dessa egenskaper och hans stora musikaliska förmåga har han på några år lyckats uppdriva bataljonens musikkår, som vid hans tillträde stod betydligt under medelmåttan, till första rang, som militärmusikkår betraktad.

Derjemte har kapellmästaren Apostol af eget initiativ åtagit sig öfvervakandet af ordningen inom musikkommandot uppförande och äfven i dessa afseenden uppnått ett utmärkt resultat.

Slutligen må som en sällsynt merit hos en kapellmästare anföras, att Apostol aldrig prolegerat goda musiker med dåligt uppförande, de der genom sitt dåliga exempel utgöra ett gift för alla musikkårer, utan har han städse varit beredd att ersätta sådana individer med andra, utan att musikkårens prestationen därför försämrats.

På grund af det ofvan sagda är det mig en kär pligt att, jemte det jag beklagar den förlust bataljonen kommer att lida ifall kapellmästaren Apostol afgår, på det varmaste rekommenderar honom till erhållande af likartade tjänster.

Willmanstrand den 27 Juli 1899

*Kommendör för 2:dra Åbo finska Skarpskyttebataljon
öfverste Gadolin "2*

Apostol efterföljdes år 1899 av Karl F. Lindén. Han hann dock inte verka länge vid bataljonen och man får den uppfattningen att musikkåren under den återstående perioden levde på sina gamla lagrar. Orkesters

¹Svenska folkskolans vänner 1927

²KAvd 1899, Fullmakter och afskedsbrev samt redovisning öfver afgifter för desamma

och dirigentens verksamhet påverkades säkert också av de rykten som var i rörelse angående bataljonens förestående upplösning. Lindén var i tjänst ända till det bittra slutet och i början av år 1902 sades han upp från sin tjänst.¹

4.2.6. ÖVRIG MUSIKALISK VERKSAMHET VID BATALJONEN

Inom bataljonen gjorde man flera försök att få igång en fungerande körverksamhet. Intresset bland beväringarna torde dock ha varit ganska lamt.

"[...] Uti sång hafva soldaterna, under vintern undervisats 4 timmar i veckan, ehuru intresset för denna sysselsättning icke tycks vara stort. Emellertid finnes uti bataljonen en kör af 35 man, hvilka under läget ofta läto höra sig uppväckande icke så liten förvåning. [...]"²

I 1887 års berättelse beskrivs sångarverksamheten ungefär i lika ordalag.³ Emellertid kämpade man tappert inom bataljonen och åren 1887 och 1889 bjöds kejsaren på sång när han var på besök i staden.⁴

4.2.7. MUSIKKÅRERNAS OCH SIGNALISTERNAS FUNKTION VID SKARPSKYTTEBATALJONERNA

Vad hade då signalisterna till uppgift i den militära organisationen? Man kan säga att från början var signalisten förmedlaren av befälhavarens order till truppen. Befälhavarens röst räckte inte till för att nå en långt bort stående trupp. Att sända budbärare var för tidsödande och därför använde befälhavaren sig av ett instrument som kunde höras långt.⁵ Man kan anta att ännu på 1880- och 1890-talet hade signalisterna delvis ännu denna funktion. Varje dag kommenderades några signalister till dejourer för signalistkommenderingen. Deras uppgift var att blåsa de dagliga signalerna, bland annat morgon- och kvällssignaler. När bataljonen var på manövrar ute i skogen eller på skjutbanan, fanns signalister på plats för att blåsa kommandosignaler.

I spekulationssyfte kunde man dock fundera över en sådan sak som att varför skarpskyttebataljonerna skulle ha en så stor signalistkommendering som 21 man? Var det bara ett militärpraktiskt arrangemang eller fanns här också konstnärliga ambitioner? Jag skulle vara benägen att

¹DaB 1902

²KAvd 1887 års akter, Årsberättelsen för år 1886

³KAvd 1888 års akter, Årsberättelse för år 1887

⁴KAvd 1889, Sysselsättningar

⁵MGG 1961, 306-334

på båda frågorna svara ja. Det vill säga att signalisterna hade sin militära funktion men samtidigt bestämdes signalistkommandots numerär så högt att man utan problem kunde bilda en musikkår. Att man inledde utbildningen så pass tidigt som ett år på förhand, talar också för att man ville skola upp något mera än signalblåsare.

Den här frågeställningen känns kanske en aning sökt, men jag anser att varje skarpskyttebataljon skulle ha en egen musikkår inte alls var självklar. Det behövdes pengar till att skaffa instrument, det var dyrt i längden att avlöna 21 signalister, kanske skulle det ha varit tillräckligt med tre musikkårer och så vidare. Det är frågor som blir hängande i luften och som någon gång kanske kan besvaras. Men musikkåreerna kom att bli statussymboler för sina skarpskyttebataljoner, en väl fungerande musikkår betydde en väl omskött bataljon.

4.2.8. SIGNALISTERNAS DELTAGANDE I ÖVRIG MILITÄRVERKSAMHET

Signalisterna måste också delta i den militära verksamhet som pågick i bataljonen. Man deltog i marscher, skjutövningar och exerciser, detta gällde givetvis också de fastanställda signalisterna. Speciella skjutävlingar anordnades kontinuerligt för signalistkommenderingen, där de bästa premierades med små penningssummor eller andra pris.¹

År 1897 inrättades en skola för signalisteleverna. En timme per dag skulle eleverna nöta skolbänken på lektioner som hölls av någon officer från bataljonen. Skolan stod under uppsikt av bataljonsadjutanten och på läsordningen fanns ämnen som geografi, läsning, aritmetik, historia och gymnastik.² Avsikten med denna skola var att de ynglingar som bara genomgått den lägre folkskolan kunde fylla på sina kunskaper så att de fick motsvarande kunskaper som lärdes ut i den högre folkskolan.

Även deltagande i stormönstringar som ordnades varje sommar i Vierumäki och Willmanstrand föll på musikkårens lott. Det var alltså fråga om storläger som anordnades av den Finska militären för att kunna besikta de enskilda skarpskyttebataljonerna. Dessa kunde vara flera veckor långa och man bodde förstås i tält.

Sammanfattningsvis kunde konstateras att signalisten på slutet av 1800-talet hade ett mångfacetterat yrke, lika mycket spelning ute i skogen som inne i musiksalen.

¹KAvd 1893, Sysselsättningar och vakttjänst

²DaB 1897

4.3. BATALJONSMUSIKKÅRENS MUSIKALISKA VERKSAMHET

4.3.1. BESÄTTNING

Att beskriva den exakta instrumentsammansättningen som Åbo skarpskyttebataljons musikkår hade är idag i stort sett en omöjlig uppgift beroende på att inom den militära organisationen inte var intresserad av på vilka instrument signalisterna spelade. Sålunda går det inte att få fram uppgifter på vilka instrument de enskilda signalisterna spelade på annat sätt än ty sig till anteckningar som vederbörande gjort bland annat i stämböcker. Man kan i stort sett fastslå instrumentsammansättningen med hjälp av stämböckerna, detta är en aning farligt på grund av att böcker har försvunnit och nya har kommit till under årens lopp.

Enligt stämböckerna torde i musikkåren funnits följande instrument ungefär åren 1884-1885:

Kornett	i	ess	
"	"	b	I
"	"	"	II
Trumpet	"	"	I
"	"	ess	II
Althorn	"	"	I
"	"	"	II
Tenorhorn	"	b	I
"	"	"	II
Baryton	"	"	
Bas	"	ess	
"	"	b	

På 1890-talet utökades instrumentariet något, nya stämböcker är nämligen skrivna för:

Valthorn	i	FI
"	"	" II

Mot slutet av seklet köpte bataljonen kornetter och trumpeter som var stämda i ass.

Enligt en uppgift jag fått torde musikkåren ha haft följande instrument år 1895:¹

¹2:dra Åbo Finska Skarpskyttebataljon, Kommando afdelningen 1895 Musikkåren och musikassan

Kornett	ess	
"	b	
Flygelhorn	b	
althorn	ess	I och II
Trumpet	ess	I och II
"	ass	I och II
Valthorn	f	II och III
Tenorhorn	b	I och II
Baryton	b	
Bas	ess	
Bas	b	

År 1897 torde musikkåren ha haft följande instrument:¹

Kornett	ess	
"	b	I
"	"	II
Trumpet	ess	I
"	ass	II
Valthorn	f	I
"	"	II
"	ess	III
Tenor	b	I
"	"	II
Baryton	"	
Bas	ess	
"	b	

Liten och stor trumma

Den svåraste uppgiften är dock att försöka koppla ihop signalist och instrument. Jag har gjort flera försök men med magert resultat. Bland annat har jag tagit tillvara det som skrivits och klottrats i stämböckerna. Det jag har fått fram anges i matrikeln. (bilaga1)

4.3.2. INSTRUMENTEN

Det fanns två kategorier blåsinstrument vid skarpskyttebataljonen på slutet av 1800-talet. A) Musikinstrument och B) Signalthorn. Musikinstrumenten var de instrument som användes i musikkåren och signalthornen var instrument som utnyttjades vid olika slags ordergivning. Signalthornen kan liknas vid små kornetter utan ventiler.

¹KAvd 1897, Musikkåren och musikkassan

Jag har i ett tidigare kapitel berört frågan om bataljonens första instrument och under åren 1882-1883 köptes ytterligare ett antal nya instrument.

"[...] Som de vid bataljonens uppsättning anskaffade musikaliska instrumenter, icke äro af synnerligen god beskaffenhet, hafva nya instrumenter uppköpts dels från Tyskland dels från Sverige, nemligen under året 1882 12 och under senast förflutna år (1883) 6 instrumenter, så att hela antalet musikaliska instrumenter förnärvarande utgör 39" (Februari 1884) ¹

Beställning av nya instrument gick till så att bataljonskommendören skrev ett brev direkt till tillverkaren, i vilket han beskrev vilka instrument bataljonen behövde. Senare på 1890 talet gjordes gemensamma beställningar med andra skarpskyttebataljoner med gardesbataljonens musiklärare som koordinerare, därmed erhöll man också extra rabatt.

De flesta instrument beställningar gjorde man hos E. Kruspe (Erfurt) i Tyskland och Antoin Courtois & Mille i Frankrike. Mot slutet av 1890-talet gjorde man även instrumentköp i Sverige. År 1896 beställdes de första ass-kornetterna från instrumentfabriken Ahlberg & Olsson i Stockholm.² Man hade dock problem med dessa instrument. Nästa år när man igen beställde instrument av samma fabrikörer påtalades att "instrumenten varit för låga i lägre registret och för höga i det högre registret".³

Inom bataljonsmusikkåren var det stor omsättning på instrumenten, man köpte nämligen årligen i genomsnitt 6-7 nya instrument. Förutom att det gjordes nyanskaffningar utförde kapellmästaren E. Schnéevoigt i Helsingfors reparationer på bataljonens instrument. Det var främst signalhorn och kornetter som reparerades och putsades. En ganska märklig verksamhet som förekom vid bataljonen var att man sålde gamla kasserade instrument. Oftast var det enstaka instrument men det hände också att man sålde en omgång septettinstrument till någon behövande. Som exempel kunde nämnas att år 1895 såldes en hel uppsättning septettinstrument åt possessionaten G.A. Hilden i Ikalis.⁴ Antagligen var det fråga om att man vid en fabrik ville sätta upp en septett och för en billig penning kunde man skaffa sig instrument på detta sätt.

Ännu i Februari 1901 köpte man nya instrument, denna gång av J.H. Zimmermann i Petersburg.

Allt som allt kan konstateras att bataljonen satsade stora summor på musikinstrument. När ett instrument blev gammalt och dåligt köpte man hellre nytt än reparerade gammalt.

¹KAvd 1881-1885, Akt N:o 2

²KAvd 1896, musikkåren och musikkassan

³KAvd 1897, musikkåren och musikkassan

⁴KAvd 1895, musikkåren och musikkassan

4.3.3. AVTALET MED MUSIKALISKA SÄLLSKAPET

Uppsättandet av den nya skarpskyttebataljonen och inte minst dess nya musikkår, följdes med stort nyfikenhet av den musikintresserade allmänheten i Åbo. I staden skulle för första gången på länge bildas en musikkår som endast skulle bestå av inhemska musiker. Militär-musikkårer hade funnits i staden med jämna mellanrum, men det hade dock förflutit ett tiotal år sedan den senaste musikkåren hade varit verksam på orten.

Samtidigt som man på militärt håll var upptagen med att organisera skarpskyttebataljonen, kämpade Musikaliska Sällskapet med stora ekonomiska svårigheter. Orkesterverksamheten som sällskapet underhöll hade blivit dyrare än beräknat och staden höjde inte på sitt understöd. Den dåliga ekonomin hade också haft en negativ inverkan på orkesterns konsertprogram. Istället för ambitiösa symfonikonsserter hade orkesterns dirigent Fichtelberger börjat ordna dansaftnar och lustresor med musik, för att öka på publiktillströmningen.¹ I ett sådant läge måste sällskapet tillgripa någon form av åtgärder för att hjälpa upp situationen. Möjligheterna var inte många. Man kunde välja mellan att pressa Musikaliska Sällskapets medlemmar på ytterligare pengar, minska på medlemmarnas antal i orkestern och som ett nytt alternativ, inleda ett samarbete med skarpskyttebataljonens musikkår. De två första alternativen hade prövats förut med varierande resultat, dessa skulle dock i detta sammanhang betydligt att dels inleda en stor medlemsvärvningskampanj vars resultat man inte kunde förutspå, eller dels pruta på de musikalska ambitionerna. Ingendera kändes attraktivt för direktionens medlemmar, således återstod ett alternativ, som definitivt värt att pröva på.²

Redan i mars 1881 inleddes i dagspressen en PR-betonad kampanj till förmån för ett kommande samarbete mellan skarpskyttebataljonens under bildning varande musikkår och Musikaliska Sällskapet.

*"Man säger att förslag från befällets och den under uppsättning varande Åbo värnplikts bataljon sida framställts i det syfte att stadens musikkapell skulle indragas och en ny musikkår på militärisk fot om cirka 30 man skulle uppsättas, hvilken musikkår då i en inte alltför aflägsen framtid komma att utföra den musik, som erfordras för militära ändamål, som den hvaraf orten i öfrigt kan komma att ha behof. Musikförhållanden på orten skulle antagligen genom ett sådant arrangement mycket komma att vinna."*³

¹ Ringbom 1965, 43-44

² Mu.S.H 1868-1899, årsberättelserna för åren 1879-1880 och 1880-1881, samt bilagorna till dessa

³ ÅU 9.3.1881

Under höstens lopp tog man från Musikaliska Sällskapet sida kontakt med överste Bremer som å sin sida var intresserad av ett samarbete.¹ Förhandlingarna fortsatte under våren 1882 och i maj hade detaljerna finslipats och man kunde underteckna samarbetsavtalet den 23.5.1882.

Kontrakt

Sedan Musikaliska sällskapet i Åbo den 19 sistlidne November beslutit att såsom bidrag till underhållet af ett musikkapell vid Åbo 2:dra skarpskytte bataljon anslå nedannämnda från den 1. nästkommande juni, så hafva direktion, åt vilket sällskapet öfverlåtitt att med vederbörande häran afsluta kontrakt, samt underskrifven Eugen Bremer, kommandör för sagda bataljon, härom öfverenskommit såsom följer;

1. Åbo Skarpskyttebataljon förbinder sig att vid sin musikkår anställa och underhålla ett musikkapell, som skall bestå, förutom dirigenten af fjorton (14) kunniga instrumentalister och vara sammansatt på följande sätt:

för stråkorkester:

*två första violiner
en secund violin
en violoncell
en kontrabas
en flöjt

en klarinett
en oboe
två Waldhorn
en trumpet
ett bashorn
pukor och trummor*

för bleckinstrument

*en kornett a piston
två B kornetter
två Waldhorn
ett althorn
två bashorn
[Tenorhorn, baryton]
en tuba
två Ess kornetter*

hvilken sålunda bestämda sammansättning inte utan musikalska sällskapet begifvande får ändras

2. Å ersättning för underhållet af musikkapellet hvilket bör vara ansvarsfullt inöfvadt för musikprestationer såväl med fulltalig orkester som med bleckinstrumenter, erlägges till skarpskyttebataljonen, för första året femtontusen (1500), andra året tolf tusen (1200) och tredje och i händelse kontraktet derutöfver förlänges, hvarje år framåt niusen (9000) mark om året, och utbetala denna ersättning

¹Mu.S.H 1868-1899, årsberättelsen för år 1880-1881, samt bilagor till denna

med en tolfedel deraf vid hvarje månads utgång , förutsatt att kapellet derunder hållits fulltaligt, men för tilläventyrs uppkommande vakanser i kapellet, hvilka skarpskyttebataljonen åligger att så snart som möjligt fylla, skall skarpskyttebataljonen vidkännas så stort afdrag i nämnda ersättning, som för tiden svarar mot den aflöning senast erlagts åt den instrumentalist genom hvars afgång ledigheten uppstått. Vid inträffande av sjukdomsfall bland kapellets medlemmar eger deremot dylikt afdrag icke rum, i händelse den frånvarande under sjukdomen ämjuitt sin aflöning.

3. Utan särskild godtgörelse åligger det kapellet att en gång i veckan under Juni, Juli och Augusti månader under en timme efter middagen å allmän plats inom staden eller dess närmaste grannskap utföra musik med hela stråk- eller bleckinstrumentorkestern enligt vederbörande närmare bestämmande härom. Likasom och musikkapellet bör under dirigentens personliga ledning afgiftsfritt utföra musik vid förenämnda musikaliska sällskapets årsfester, vid sällskapets årsvärfest och vid julfredens utblåsande å rådhuset.

4. För musikprestationer, som kapellet utav härofvan bestämda tillfällen till förskaffande af förtjänst, tillfaller bataljonen all inkomst.

5. Detta kontrakt kan brytas efter av någondera sidan före Januari månads utgång skedd uppsägning men gäller detta oaktat till derpå följande 1 Juni. Skulle deremot stridigheter om kontraktets rätta mening emellan direktionen och skarpskyttebataljonen uppstå, hänskjuts dessa till afgörande af kompromiss sammansatt af medlemmar, af hvilka direktionen utser två och skarpskytte bataljonen två, samt de sålunda valde den femte.

6. Sällskapets instrumenter och noter får af kapellet fortfarande afgiftsfritt begagnas, men bör af bataljonen omsorgsfullt vårdas och i fullt godt skick till sällskapet återställas.

7. Af detta kontrakt äro tvänne lika lydande upprättade, af hvilka hvardera parter tagit hvar sitt exemplar.

Åbo den 23 maj 1882

Med förestående kontrakt förklarar jag mig nöjd och förbinder mig att detsamma till alla delar fullgöra som ofvan.

Å 2:a Åbo Skarpskyttebataljons vägnar

BREMER¹

Musikaliska Sällskapet skulle alltså betala skarpskyttebataljonen enligt fastställd summa för att bataljonen skulle ombesörja Musikaliska Sällskapets orkester. Skarpskyttebataljonen å sin sida skulle se till att allt fungerade praktiskt. Enligt kontraktet behövde inte stråkorkestern och

¹MuS.H 1868-1899, bilaga 1 till årsberättelsen 1884

blåsorkestern inte ha samma numerär. Detta berodde förmodligen på att konsertmästaren och kanske någon till inte behövde spela i blåsorkestern.

Vilka motiv som låg bakom skarpskyttebataljonens intresse av ett samarbete med Musikaliska Sällskapet är det svårare att yttra sig om, beroende på att ingenting finns dokumenterat om saken.

Att starta en musikkår från i princip noll hade antagligen visat sig vara svårare än beräknat, så gott som alla ynglingar som aspirerade på en signalistplats inom musikkåren antogs för att kunna fylla den numerär som hade bestämts för signalisterna. De antagna signalisterna utvecklades antagligen i olika takt, i verkligheten fanns väl också sådana som inte alls utvecklades. Överste Bremer räknade väl också med att de utländska musikstjärnorna skulle sporra de unga musikeleverna till att bli duktiga musiker. Sist och slutligen var väl det ett led i försöket att så snabbt som möjligt få till stånd en musikkår som kunde presterar njutbar musik.

Den 1 juni 1882 skrevs kontrakt med Musikaliska Sällskapets musiker. De förband sig förutom att spela sina ordinarie instrument även traktera ett bleckblåsinstrument. Undervisningsskyldighet ingick i kontraktet, tre lektioner i veckan per man. Kontraktet gällde ett år och förnyades samma tid följande år.¹ Ett nytt kontrakt skrevs också med Fichtelberger, vilket förlängdes 1 juni 1883.²

Det organisatoriska samarbetet inleddes officiellt alltså den 1 juni 1882 då Musikaliska Sällskapets musiker i princip blev militärmusiker. Det musikalska samarbetet hade dock redan inletts i april, då orkestrarna gemensamt ordnade en konsert i tre avdelningar. Orkestrarna spelade dock inga gemensamma nummer.³

Rent praktiskt kom samarbetsavtalet inte att innebära någon större förändring i orkestrarnas verksamhet. Någon egentlig sammanslagning av orkestrarna skedde nämligen aldrig, visst hade man delvis gemensamma övningar och gemensamma konserter, men man hade separata konserter i samma utsträckning som förut. Följaktligen kan man också anta att övningarna i stor utsträckning hölls var för sig. Orkestrarna kunde också engageras skilt för sig.

*"Tillkännagifves: Militärmusik vid 2:dra Åbo Finska Skarpskyttebataljon erhålles genom bataljonsadjutanten, samt stråkorkestern genom musikdirektör Fichtelberger."*⁴

Detta förfarande kan delvis förklaras med att Fichtelberger fortfarande var konsertarrangör och han i princip kunde ordna vilka konserter han ville och kände för, och framförallt hade den största ekonomiska behållningen på.

¹UtM, akt 1

²UtM 1882-1884, orkestern I/VI 83 till I/VI 84

³ÅU 29.4.1882

⁴ÅU 8.6.1882

I ekonomiskt hänseende hade Musikaliska Sällskapet den största nytan av samarbetet. Den ekonomiska katastrof som hotade hade man löst på ett sätt som tillfredställde alla parter, men samtidigt försvann i praktiken bestämmanderätten över orkestern.

För bataljonsmusikkårens del blev samarbetet definitivt inte det man hade väntat sig. Visst kunde man ståta med att det inom skarpskyttebataljonen fanns en 40-manna musikkår men i praktiken fungerade inte verksamheten som den skulle.

Såhär efteråt kan man konstatera att denna form av samarbete mellan Musikaliska Sällskapet och skarpskyttebataljonen var en dödfödd idé. De i Musikaliska Sällskapet anställda tyska stråkmusikerna kommer till Finland och tvingas spela marschmusik på bleckblåsinstrument i samma orkester som unga pojkspolingar som inte spelat en ton förrän de kommit till armén.

Samarbetet fick så småningom ett slut. Den 26 januari 1884 sade överste Bremer upp kontraktet med hänvisning till att militärmusiken blivit lidande av samarbetet.¹ Emellertid fanns ett år kvar av kontraktets giltighetstid och Musikaliska Sällskapet ansåg att förenämnda orsak inte var en tillräcklig sådan för uppsägning av kontraktet. Musikaliska Sällskapet ansåg också att skarpskyttebataljonen inte heller följt kontraktet bland annat beträffande orkesterns besättning. För att ordna upp den uppkomna meningsskiljaktigheten, tillsattes en "kompromiss" vilken kom fram till att det inte fanns någonting olagligt i bataljonens sätt att säga upp kontraktet.

Kontraktet upphörde att gälla från och med den 1 juni 1884 men kom att sätta sin prägel på det fortsatta samarbetet mellan Musikaliska Sällskapet och skarpskyttebataljonen.

4.3.4. KONSERTER INOMHUS

Under den korta tid som Åbo skarpskyttebataljons musikkår existerade kom den att glädja sin publik med många ambitiösa konserter. Redan den 22.10.1881 föranstaltades den första konserten. Den var väl närmast tänkt som en uppvisningskonsert av soirétyp. Programmet bestod av enklare sånger, marscher, polkor och valser. Konserten leddes av L. Fichtelberger och musikkåren bestod av 13 musiker (signalister). Det allmänna omdömet var till en övervägande del positivt och man gladdes över de snabba framsteg som musikkåren hade gjort.² Konserten gav också anledning till ytterligare kommentarer:

"Vid denna första uppvisning var man äfven i tillfälle att se värnpliktigmusikanternas uniform. Den var allt annat än stilfull. För de kol-

¹MuR I/VI 83-I/VI 84

²ÅU 24.10.1884

ossala stöflarnas skull kan man ju knappt se hela karlen derinne. Dylika sju mils stöflar kunna vara praktiska i krig och krig på lif, men i salongen påminna de för mycket om skogsmark, gungflyn och vattenpölar, om de ej äro fina eleganta som framlidne "fuwarosserne" [...]

Ali" 1

Den första egentliga konserten gavs den 16.12.1881. På programmet fanns upptaget 18 nummer i tre avdelningar. I recensionen av konserten poängterades det att man ännu inte kunde ställa alltför stora krav på de unga signalisterna men att konsertprogrammet kanske varit lite för ambitiöst upplagt. Det allmänna omdömet var dock gott och det lovade inför framtiden stora och njutbara musikstunder.²

Under våren 1882 ordnades två konserter varav en konsert tillsammans med Musikaliska Sällskapets orkester.

De närmaste årens konsertverksamhet kom att präglas av samarbetet med Musikaliska Sällskapet. Inomhuskonserterna för bataljonsmusikkårens del blev få, i stället ökade utomhuskonserterna. I och med Fichtelbergers avgång och Forsströms tillträde, trodde man att konsertverksamheten igen skulle öka. Tvärtemot alla aningar förde bataljonsmusikkåren om möjligt en ännu mera tynande tillvaro beträffande seriösa konserter. Inom skarpskyttebataljonen och musikkåren brottades man också med allehanda problem, bland annat löner och rekrytering.

När vi kommer in på 1890-talet börjar saker och ting hända. Från och med åren 1890 och 1893 då Apostol blev kapellmästare arrangerades det seriösa konserter flera gånger per säsong. Av recensionerna att döma var både programmen ambitiösa och publiken nöjd. Man fick god kritik för renhet och samspelthet, något som de flesta musikkårer klandrades för under denna tid. Apostol införde delvis en ny repertoar som bestod av bland annat operaouvertyrer, potpourrier på operor och operetter.

Under de sista åren musikkåren existerade avmattades konsertverksamheten något. I stället för att musikkåren arrangerade konserter i eget namn började Arbetets Vänner figurera som konsertarrangör. Konserterna började nu gå under namnet Arbetes Vänners samkväm.³ Orsaken till detta arrangemang är för mig okänt.

Bataljonsmusikkårens sista konsert var utannonserad till den 21.11.1901. Konserten som fick en mycket god kritik leddes av K.F. Lindén. På repertoaren fanns pärlor från forna dar såsom ouvertyren till "Trollflöjten", fantasi ur "Carmen" och så förstås Björneborgarnas marsch, som varit Åbo bataljons honnörmarsch.⁴ I och med denna konsert avslutades

¹ÅU 30.10.1881

²ÅU 18.12.1881

³Konsertprogram, Sibelius Museum, Åbo bataljons musikkår

⁴ÅU 22.11.1901

den egentliga konsertverksamheten, några små uppträdanden gjordes ännu men dessa var av mindre vikt.

För att få en fingervisning om vilka kompositioner som stod på bataljonsmusikkårens konsertrepertoar har jag gjort upp en repertoarförteckning på de kompositioner som spelats på konsertestraden enligt tidningsrecensioner och programblad som jag har haft tillgång till (bilaga 2). Förteckningen innehåller 142 kompositioner vilket ju bara är en tiondel av musikkårens hela repertoar. Jag har dock valt att begränsa mig på detta sätt dels därför att Sibeliusmuseum har en komplett förteckning på alla musikkårens noter och dels därför att hela notmaterialet med säkerhet inte kan klassificeras som bruksnoter. Det vill säga, det är omöjligt att säga i vilken utsträckning hela notmaterialet användes. Jag vill dock understryka att de kompositioner som finns upptagna i repertoarförteckningen inte kan anses vara viktigare eller bättre än andra kompositioner som stod på musikkårens repertoar.

4.3.5. KONSERTER UTOMHUS

Den konsertform som föll den stora publiken i smaken på slutet av 1880-talet var otvivelaktigt konserterna utomhus. Valborgsmässoafton och första maj var den tidpunkt då denna konsertperiod sattes igång och den pågick långt in i september om vädret tillät. Redan under första sommaren spelade bataljonsmusikkåren ett otal gånger utomhus, än ensam, än tillsammans med Musikaliska Sällskapets orkester. Under de brådaste dagarna kunde man ha upp till tre konserter, en på förmiddagen, en på eftermiddagen och en tillsammans med Sällskapets orkester på kvällen. Konserterna tillsammans med Musikaliska Sällskapets orkester utannonserades som något extra, då var det fråga om en 40-manna orkester. En så stor orkester var en ytterst sällsynt företeelse på 1800-talet då blåsorkestrarna oftast var septetter. Fichtelberger var expert på att arrangera folkkonserter och nöjen för hela familjen. Det fanns ingen hejd på hans uppfinningsrikedom i detta sammanhang. Det var utekonserter med bengaliska eldar och kulörta lyktor, lustresor med ångbåt och så vidare.¹ Efter Fichtelbergers avgång fick utomhuskonserterna för bataljonsmusikkårens del ett mera slentrianmässigt utseende och innehåll. Skarpskyttebataljonen arrangerade inga programaftnar och konserterna utannonserades rätt och slätt som militärkonserter.

När Musikaliska Sällskapets orkester omorganiserades hösten 1885 och orkestern bara anställdes för vinterhalvåret, ökade utomhuskonserternas andel ännu mera för bataljonens musikkår. Musikaliska Sällskapet fick understöd av staden för att arrangera sommarkonserter utomhus men i och med att man inte hade någon egen orkester anställd

¹Åbo Underrättelser 1883-84

under sommaren, måste man i sin tur engagera en annan orkester i stället. Bataljonsmusikkåren kom ofta att få dessa engagemang som till antalet rörde sig om några per vecka.¹

Från och med sommaren 1893 började bataljonens musikkår uppgöra kontrakt för hela sommaren. Det innebar att musikkåren engagerades en längre period av någon restaurang. Den första som musikkåren kom att sluta kontrakt med var herr Josef Wolontis som ägde en restaurang vid Kapell-Esplanaden i Helsingfors. Den första sommaren engagerades musikkåren en och en halv månad med början den 15 augusti. Bataljonsmusikkåren engagerades varje sommar till och med år 1898 av Wolontis, det innebar ju också att musikkåren under denna tid inte kunde spela i Åbo vilket publiken inte var så förtjust över.² Kontrakten som skrevs hade till exempel följande utseende:

"Kontrakt

§1. Åbo bataljons musikkår förbinder sig att exekvera musik uti "Kapell-esplanaden" från och med den 15 Augusti till den 1:a Oktober 1894, Hvarje afton fyra timmar äfvensom middagsmusik två timmar tre dagar i veckan samt efter omständigheterna alla dagar i veckan.

§2. Jag Josef Wolontis förbinder mig att åt Åbo bataljons musikkår erlægga för hvarje aftonmusik sjuttio (70) mark samt för hvarje middags musik fyratio (40) mark samt för hvarje afton under den tid musiken spelar gifva åt musikanterna traktering motsvarande i värde två halfflaskor öl eller lemonad och två smörgåsar per man. Derjemte är musiken under öfriga tider på dagen i full rätt att spela hvar den för godt finner samt att till och med uppgöra öfverenskommelse om förmiddags- eller middagsmusik å andra publika ställen, om sådant skul-e erbjuda sig. Ej heller står musiken under något slags kontroll af mig. Dock eger jag alltid förmånsrätt framför andra vid extra engagemang.

§3. Jag Josef Wolontis förbinder mig att inbetala den öfverenskomna afgiften i poster sålunda att två eller åtminstone engång i månaden till kapellmästaren eller mot kvitto å detta kontrakt erlægga hvarje gång så stor del af afgiften som den emellan i frågavarande tider för musikens spelning utgör samt att den 1:a Oktober 1894 med honom avsluta slutlig likvid för hela den tid musiken af mig enligt detta kontrakt engagerats.

§4. Kommendören för 2:a Åbo finska skarpskyttebataljon och jag

¹Verifikater till Musikaliska Sällskapet i Åbo räkenskaper året 1887-88

²Åbo Underrättelser 26.9.1894

Josef Wolontis hafva detta kontrakt till yttermera visso egenhändigt underskrifvit.

*Helsingfors den 20 Januari 1894
Josef Wolontis*

*Kommendör för 2:a Åbo finska skarpskyttebataljon
Öfverste Bremer"¹*

Bataljonsmusikkåren kommenderades i sin helhet till Helsingfors och man fick inlogera sig i livgardets kaserner.

År 1898 knöt man ett kontrakt om ett likadant engagemang i Åbo. Musikkåren förband sig att utföra musik från och med den första maj till den 24 juni 1898 vid Hamburger Börs med liknande villkor som i Helsingfors. Musikkåren tecknade kontrakt med restauratören på Hamburger Börs ända till och med sommaren 1901.²

4.3.6. FORTSATT SAMARBETE MED MUSIKALISKA SÄLLSKAPET

När Musikaliska Sällskapet år 1884 organiserade en ny orkester, kalkylerade man att bataljonsmusikkårens musikanter fortsättningsvis skulle assistera Musikaliska Sällskapets orkester vid större symfonikonserter. Som ett resultat av "kompromissens" utslag vägrade bataljonens kommendör att låta någon medlem av bataljonens musikkår biträda Musikaliska Sällskapets orkester.³ Detta dödläge fortsatte kontrahenterna emellan ända fram till slutet av år 1886, då överste Bremer som svar på en förfrågan om ett eventuellt biträde av musikkårens musikanter vore möjlig vid Musikaliska Sällskapets konserter svarade:

"Till Direktionens anhållan att vid påfallande behof erhålla Musikanter ifrån bataljonens musikkår, bifaller jag med nöje, och är bataljonens musiklärare Forsström förståndigad att hålla sig Direktionens önskingar i detta afseende, till efterrättelse " ⁴

Därmed inleddes ett nytt samarbete som varade i bästa samförstånd så länge som bataljonens musikkår existerade. De instrument som sällskapets orkester behövde hjälp med var: trumpet, valthorn, baryton, basun och tuba. Assistans behövdes nu ofta. I och med att Karl Müller-Berghaus tillträdde kapellmästartjänsten vid Musikaliska Sällskapets orkester hösten 1886, blev det en helt annan klass på Sällskapets konserter. De flesta av

¹KAvd 1894, Musikkåren och musikkassan

²KAvd 1901, Musikkåren och musikkassan.

³ÅU 22.11.1884

⁴MuS.H 1886-1899, handlingar som berör året 1886

Beethovens symfonier stod på programmet, likaså symfonier av Haydn samt smärre kompositioner av Wagner och Tjajkovskij.¹

Det var inga furstliga summor signalisterna erhöll för sitt spelande i Musikaliska Sällskapets orkester, ungefär fem mark per symfonikonsert. Givetvis var det dock ett välkommet lönetillägg för signalisterna.²

Det var inte enbart vid symfonikonsserter signalisterna biträdde, utan även vid teateruppsättningar och operaföreställningar.³ Oftast var det samma signalister som deltog i Sällskapets repetitioner och konsserter och det ligger väl inte så långt från sanningen om man påstår att de längst hunna signalisterna inom bataljonens musikkår speciellt på 1890-talet, hade erhållit en långt driven spelskicklighet som gjorde att den finska (militär) musikern inte behövde skämmas ens i internationell konkurrens.

4.3.7. TURNEERNA

Mot slutet av 1890-talet företog skarpskyttebataljonens musikkår åtminstone fyra längre konsertresor. Den första turnén företogs mellan den 31 januari och fjärde februari 1896 till Björneborg och Tammerfors.⁴

På hösten följande år, närmare bestämt i september fick städerna Nystad, Raumo och Kristinestad påhälsning av musikkåren.⁵ I december 1898 åkte man igen till Tammerfors, Björneborg och Raumo.⁶ Den sista konsertresan gjordes i januari till Björneborg, Tammerfors, Borgå, Lovisa och Lahtis.⁷ Från den sistnämnda resan har jag lyckats hitta en recension av konserten i Lovisa den 13.1.1901. Den rena stämningen och runda fylliga och mjuka tonen berömdes. Likaså blev man hänförd över att musikkåren lät mera "*orkestral än hornmusik*". Musikkåren gav ytterligare en konsert följande dag, varefter man fortsatte till Borgå med hästskjuts där den följande konserten skulle hållas.⁸

För att musikkåren överhuvudtaget kunde företa en längre konsertresa måste befälhavarens lov först inbegäras. När godkännande för resan inhämtats var det bara att sätta sig på tåget och åka iväg, förutsatt att konsertorten hade järnvägsförbindelse.⁹

¹Ringbom 1965, 46-47

²MuS.R 1886-1887

³ÅU 29.3.1897

⁴KAvd 1896, musikkåren och musikkassan

⁵KAvd 1897, musikkåren och musikkassan

⁶KAvd 1898, musikkåren och musikkassan

⁷KAvd 1901, musikkåren och musikkassan

⁸ÖN 16.1.1901

⁹KAvd 1898, musikkåren och musikkassan

4.3.8. SPECIELLA TILLDRAGELSER

Det var inte enbart de enskilda skarpskyttebataljonerna som kunde dra nytta av det PR-värde som armémusikkåren hade. Även befälhavarestyrelsen förstod att utnyttja den kapacitet som dessa hade genom att samla musikkåren till storkonserter.

Den första kommenderingen som Åbo skarpskyttebataljons musikkår erhöll av dethår slaget var när Runebergsstoden i Helsingfors skulle avtäckas i juni 1885. Till detta tillfälle hade till och med nya uniformer anskaffats åt de 20 signalisterna som kommenderades till Helsingfors. Uniformerna fick användas endast med särskilt tillstånd. Till detta tillfälle torde även landets andra skarpskyttebataljoner varit kommenderade.¹

I Åbo var det speciellt festligt när kejsaren var på besök, då ordnades parader med både de ryska och inhemska trupperna. En viktig ingrediens i detta firande var skarpskyttebataljonens musikkår som åtminstone 1884 och 1889 lät höra sig i kejsarens närvaro.²

Den 28 Oktober 1891 hölls en konsert i Helsingfors för de nödlidande i Ryssland. Till Helsingfors kommenderades igen Finlands alla armémusikkårer. Från Åbo kommenderades 18 signalister, men kapellmästaren behövde inte följa med. Senaten hade beviljat en kostnadsfri transport och signalisterna erhöll dubbel portionspenning.³ Konserten leddes av A.F. Leander och det berättas att inte mindre än 250 man satt och spelade i orkestern. Bland annat bestod orkestern av 46 bashorn, 30 ess-, 30 b-kornetter och 20 andra b-kornetter. Förut när musikkåren varit samlade hade man varit uppställda enligt musikkår, men nu prövade man på att sitta stämvis, tydligen med gott resultat. Konserten besöktes av 1200 personer, antagligen satt man en aning trångt i brandkårshuset i Helsingfors.⁴

Följande år ordnades igen konserter med ett dylikt tema. Nu råkade det sig inte bättre än att Åbo musikkår var på semester. Kommenderingen som anlände med en veckas varsel besvarades av överste Bremer som berättade hur det förhöll sig med musikkåren. Två dagar senare anlände ett telegram från befälhavaren som gav order om att musikkårens semester genast skulle avbrytas och kåren med det snaraste skulle iväg till Helsingfors.⁵

Förutom de nyssnämnda tilldragelserna samlades musikkåren så gott som varje sommar på stormönstringar. Under dessa utförde man för det mesta marscher och annan utomhusmusik. Stormönstringarnas höjdpunkt inföll när kejsaren eller någon annan högt uppsatt person skulle

¹KAvd 1881-1885, kommenderingar

²KAvd 1881-1885, periodiska och tillfälliga rapporter

³2:dra Åbo Finska Skarpskyttebataljon:Kommando afdelningen 1891, diverse skrivelser

⁴NP 29.10.1891

⁵KAvd 1892, kommenderingar

göra sin inspektion, då gällde det för varje skarpskyttebataljon och musikkår visa vad de lärt sig under vinterns lopp.

4.4. ALLMÄNT OM BATALJONSMUSIKKÅRENS REPERTOAR

Militärmusikkårens repertoar kan delas upp i fyra kategorier; Dels i en fastställd och i en fritt vald repertoar och dels inom- och utomhusmusik. Benämningen kategorier bör givetvis inte i detta sammanhang behandlas som åtskilda delar utan till exempel musik som var arrangerad och tilltänkt för utomhusbruk kunde även användes inomhus.

Den fastställda repertoaren bestod av kompositioner som var gemensamma för alla musikkårer och som bestämdes av befälhavarestyrelsen. Rent praktiskt gick distributionen till på så vis att man från befälhavarestyrelsen så gott som varje vår skickade ut en förteckning på de noter som skulle spelas vid något tillfälle där flere militärmusikkårer skulle uppträda tillsammans. Hade kompositionen förut inte spelats, skickade man ett partitur i en viss ordning till skarpskyttebataljonerna där man sedan kunde kopiera noterna och sedan skicka dem vidare till nästa bataljon. Arrangemangen var ofta gjorda av gardesbataljonens musiklärare A.F.Leander. Den fritt valda delen av repertoaren kunde bestämmas skilt av bataljonernas musiklärare. Det vill säga att man kunde ta vilken sorts musik som helst på musikkårens repertoar bara man hade lämpliga arrangemang eller själv gjorde dessa.

Inomhusmusiken bestod ofta av arrangemang av västerländsk konstmusik såsom operaförspel och olika slags potpourrier. Arrangemangen var ofta ganska avancerade med briljanta ess-kornett- och barytonstämmor. Musiken som spelades utomhus var ofta av en helt annan karaktär; arrangemangen var inte fullt så svåra och musiken i sig bestod ofta av marscher och olika slags danser.

4.4.1. PRESENTATION AV SKARPSKYTTEBATALJONENS NOTMATERIAL

Av Åbomusikkårens notmaterial finns i dag 80 stycken handskrivna stämböcker i format 31 cm och 43 stycken i format 16 cm bevarade. Partitur saknas helt. Allt detta material finns arkiverat i Sibeliusmuseums arkiv på handskriftsavdelningen.

De äldsta noterna som bevisligen tillhört musikkåren härstammar från år 1885. Vilka noter som användes mellan åren 1881-1885 är i dag så gott som omöjligt att säga, möjligtvis användes Musikaliska Sällskapets noter eller noter som tillhört något av stadens tidigare musikkapell. Det är också möjligt att man redan från början hade en egen uppsättning noter som sedan försvunnit.

Det sammanlagda antalet kompositioner torde i stort i stort sett vara ungefär 1390. Notmaterialet finns alltså endast presenterat i stämböcker. Principerna med dessa var att varje stämma hade varsin stämbok som fylldes i efterhand när nya kompositioner togs upp på repertoaren. Signalisterna såg själv till att stämmorna blev kopierade i stämböckerna.

Notmaterialet kan delas i fem större helheter indelade dels i genrer och enligt användningsändamål samt dels enligt nummerföljd. Den första stora helheten består av 779 kompositioner uppdelade på fyra olika stämboksserier. När en bok blev full påbörjades en ny och så vidare. Kompositionerna i denna helhet är av varierande karaktär, man kunde kanske säga att det är fråga om en sorts grundrepertoar som kunde användas både inom- och utomhus.

Det var antagligen jobbigt att alltid släpa med sig stora och tunga böcker när man skulle ut på någon spelning. Ungefär 1897 påbörjades en helt ny serie (helhet) där man samlade de bästa kompositionerna från de nyss nämnda serierna i en bok samtidigt som man fyllde på med nytt material. Sålunda innehåller denna serie drygt 50 % gamla kompositioner i exakt samma arrangemang som de använts förut och andra hälften av helt nytt material. Böckerna i denna (serie) helhet innehåller 191 kompositioner.

Den tredje helheten består av stämböcker i 16 cm formatet innehållande kompositioner typ underhållningsmusik. Det vill säga musik som bäst lämpade sig för utomhusbruk såsom till exempel marscher och olika slags danser. Böckerna är skrivna på slutet av 1890-talet och innehåller 181 kompositioner.

I oktober 1894, fick man en befallning från befälhavarestyrelsen att landets bataljons musikkårer måste inöva honnörsmarscher tillhörande de i S:t Petersburg och dess omgivning belägna gardestrupperna.¹ Marscherna samlades i ett häfte tillsammans med de finska skarpskyttebataljonernas honnörsmarscher tillsammans sammanlagt 52 marscher.

Den femte serien består av 192 koralarrangemang. Dessa användes vid tillställningar av religiös art. En dylik bok används förövrigt också av dagens finska militärmusikkårer.

4.4.2. EN ANALYS AV REPERTOAREN

I analysen av bataljonsmusikkårens repertoar har jag valt att koncentrera mig på tre aspekter. a) Göra ett fullständigt schema över vilken sorts musik musikkåren spelade b) Katalogisera repertoaren i sin helhet samt uppgöra en repertoarförteckning som visar vilken sorts repertoar musikkåren hade på sina konserter (bilaga 2). Noterna och deras innehållsförteckning finns såsom tidigare nämnt i Sibeliusmuseum i Åbo. c) Av de 142 kompositionerna som finns i repertoarförteckningen har jag

¹KAvd 1894. Musikkåren och musikkassan

valt ut 25 av de mest spelade kompositioner till en närmare betraktelse där huvudvikten sätts på taktarter, tonarter och svårighetsgrad. Arrangemangstekniska aspekter lämnar jag så gott som helt åt sitt öde beroende på ämnets omfattning.

KOMP.	ARR.	TITEL.	GENRE	SATS	TAKT-ART	TONART
--	Leander A.F	Lapsuuden toverille	folkvisa		6/8	Dess-dur
		I delen b-kornett solo				
		II delen baryton solo				
--	Wasenius C.G.	Tuoll on mun kultani	Folkvisa		2/4	f-moll
			-Baryton solo			
--	--	Finska rytteriets marsch	marsch		4/4	Ass-dur
Abt F.	--	Morgonhymn	Sång (manskör)		3/4	Ass-dur
			- B-kornett solo			
Abt F.	--	Schlaf wohl	Sång (manskör)		3/4	Ess-dur
Adam A.	--	Ouverture till Nürnbergerdockan	Operett-uvertyr	--	4/4	Ass-dur
			-Speltid 6 minuter	Allegro	3/4	" "
Armfelt G.	Apostol A.	Euterpe vals	Potpourri på valser	--	2/4	B-dur
				--	3/4	Gess-dur
				--	--	Ess-dur
			-B-kornetten solistisk			
			-Speltid 3 1/2 minuter			
Bach	Wurm	Frühlings Erwachen	Sång	--	4/4	Ess-dur
Bach	--	Le Desir	Romans	--	4/4	Ess-dur
			-Ess-kornetten solistisk			
Beethoven L. v.	--	Ouverture Egmont	Uvertyr	--	3/2	f-moll
				Allegro	3/4	" "
				Allegro		
				con brio	4/4	F-dur
		-Tonarterna de samma som symfoniorkestersatsen				
		-Arrangerad efter symfoniorkestersatsen				

Bizet G.	--	Divertissement ur op. Carmen	Potpourri ur opera	Allegro 2/4 Maestoso 4/4 Andantino 3/4 Allegro moderato 4/4	B-dur Ess-dur Ass-dur F-dur
				-Briljanta stämmor -B-kornett, Ess-kornett, -Baryton solistisk	
Boito A.	--	Fantasi ur Mefistoles [Mefistofele]	Potpourri ur opera	Andante lento 3/4 Andante 4/4 -- 3/4 -- 12/8 Largo 4/4 Andante sostenuto 3/4 Maestoso 4/4 -- 3/4 -- 3/4	Ess-dur " " " " F-dur " " Ess-dur Ass-dur " " " "
Chopin F.	Floessel E.W.	Marsch Funebre -Trumpet, baryton -Speltid 8 minuter	Marsch och b-kornett solistiska	4/4	b-moll
Gade N.W.	Leander A.F.	Pastorale		-- 12/8 -- -- -- --	B-dur b-moll B-dur
Gillet I	Leander A.F.	Loin du Bal	Konsert- vals	-- 3/4 -- -- -- --	Ass-dur Dess-dur Ass-dur
			-Baryton solistisk		
Glinka M.	--	Potpourri ur Lifvet för Zaren	Potpourri ur opera	Andante sost. 4/4 Con moto 3/4 Tempo dram. 3/4 Adagio non tr. 3/4 Moderato Br. 3/4 Allegro 2/4 Allegro mod. 2/2 Presto 2/2	Ess-dur Ass-dur Ess-dur g-moll Ess-dur Ass-dur B-dur B-dur
				-Skrivet ungefär 1884-85 -Tenor I mera solistisk än baryton -Speltid: 9 minuter	

Gounod C. Zimmerman	Potpourri ur op. Faust	Potpourri ur opera	Adagio	4/4	f-moll		
			Allegro	6/8	Ess-dur		
			Adagio	4/4	b-moll		
			Allegro	6/8	Dess-dur		
			Andante	3/4	B-dur		
			Allegro	6/8	Ess-dur		
			Andante	3/4	c-moll		
			Allegro	2/4	Ass-dur		
			--	12/8	Ess-dur		
			--	--	f-moll		
		--	--	B-dur			
-Speltid 13 minuter							
Kontsky	Metzdorff	Reveil du Lion	Konsert- marsch	Tempo di marziale	4/4	Ess-dur	
				Andante	6/8	" "	
				Allegro marziale	4/4	" "	
				--	--	Ass-dur	
				--	--	Ess-dur	
-Briljanta stämmor							
Meyerbeer G.	Floessel E.W.	Fackeltanz	Konsert- marsch	--	3/4	B-dur	
				--	--	Ess-dur	
				--	--	ess-moll	
				--	--	B-dur	
-Briljanta stämmor							
Möller H.	Leander A.F.	Island	Sång	--	4/4	ass-moll	
				-Baryton solo			
Neidhardt	Wasenius C.G.	Kvinnans lof	Sång (manskör)	--	4/4	B-dur	
				-Baryton solo			
Rossini G.	--	Ouverture Wilhelm Tell	Opera- uvertyr	--	3/4	Gess-dur	
				Allegro	2/2	Gess-dur	
				Andante	3/8	Gess-dur	
				Allegro vivace	2/4	Ess-dur	
				-Skrivet 1/2 tonsteg lägre än symfoniorkestersatsen			
-Baryton liknar cellostämman i originalet							
-Satserna direkt från symfoniorkestersatsen							
Spindler F.	Leander A.F.	Husarenritt	Konsert- marsch	--	2/4	Dess-dur	
				-B-kornett solistisk			
				-Briljanta stämmor			

Tjajkovskij P. Leander A.F. Overture solenello 1812	Fest- uvertyr	Largo -- Sempre rallentando	3 / 4 4 / 4 3 / 4	b-moll -- --
	-Huvudtonarten i b-moll.			
Wagner R. Leander A.F. Huldigungs marsch	Konsert- marsch	-- --	2 / 2 --	Ess-dur c-moll
	-Kopierat ungefär 1898			
	-Brilljanta stämmor			

Det notmaterial som förtecknats ovan fördelar sig jämnt på den tidsperiod som detta arbete hänför sig till (1881-1901). Musiken är till största del av utländskt ursprung, vilket i stort sett var den rådande situationen beträffande konsertrepertoaren på slutet av 1800- talet.

Det är alltså frågan om musik som spelades i konsertsammanhang och man märker tydligt att musik som baserar sig på den västerländska konstmusiktraditionen är företrädd på ett markant sätt. Framförallt så var arrangemang av operamusik ofta använda. Beträffande arrangemangen kan konstateras att dessa ofta gjordes av arméns egna krafter. C.G Wasenius var en f.d. militärkapellmästare, A.F. Leander var musiklärare vid gardesbataljonens musikkår och Floessel var hans föregångare. Aleksei Apostol fungerade under en stor del av sitt liv som militärkapellmästare både i Åbo och i Helsingfors.

Beträffande tonarter kan man entydigt säga att man till största delen spelade i b-tonarter vilket har sin förklaring i att bleckinstrumenten till sin konstruktion är sådana att de i ensemblespel klingar bättre i b-tonarter än i korstonarter. Det var sällan möjligt att arrangera till exempel ett symfoniorkesterverk i orginaltonarten. En orsak var givetvis omfånget, men arrangören måste nog överväga tonarten för att få bleckensemblen att stämma. Ett bra exempel på detta är Rossinis Wilhelm Tell-uvertyr som i orginaltonarten inleds i G-dur, vilket skulle betyda att tex b-kornetterna skulle spela i A-dur. Här har man i stället sänkt tonarten med ett 1/2 tonsteg vilket betyder att att de b-stämmda instrumenten kan spela i Ass-dur.

De solistiska instrumenten i en bleckblåsensemble har av tradition varit ess-kornetten, 1 b-kornetten och barytonhornet. I de äldsta arrangemangen byter baryton- och tenorhornet ofta plats och tenorhornisten är den verkliga solisten.

Beträffande svårighetsgraden på stämmorna kan man lugnt konstatera att militärmusikerna på slutet av 1800-talet var verkliga yrkesmän på sitt område. Framförallt befinner sig soliststämmorna på en sådan teknisk nivå att det krävts skickliga musiker för att klara av dessa.

Ett instrument som på 1800-talet hade en helt annan karaktär i blåsorkestersammanhang än vad den har i dag är trumpetten. Vi är vana att höra trumpetten i solistiska uppgifter men på slutet av 1800-talet användes denna främst som utfyllnads- och signalinstrument. Ofta påträffar man i

trumpetstämorna toner med långa tidsvärden varvad då och då med en signal. De övriga instrumenten användes ungefär på samma sätt som vi är vana att höra dem.

Avslutningsvis kan konstateras att det tog inte lång tid förrän ett nykomponerat konsertstycke fanns på bataljonsmusikkårens repertoar. Som exempel kan nämnas Tjajkovskijs festuvertyr Solenello 1812 som komponerades 1880 och som stod på musikkårens repertoar i slutet på 1880-talet.

4.5. UPPLÖSNINGEN AV ÅBO 2:DRÄ FINSKA SKARPSKYTTEBATALJON

I Åbo vidtog man liknande åtgärder angående upplösningen av skarpskyttebataljonen som på de övriga garnisionsorterna. Från befälhavarestyrelsen anlände noggranna direktiv om hur avvecklingen skulle ske. Bland annat skulle så gott som alla viktiga papper och korrespondens skickas till statsarkivet, numera Riksarkivet i Helsingfors.¹ Dessa dokument har sedanmera flyttats över till Krigsarkivet.

Den 11 december 1901 meddelade överste Gadolin att den egentliga tjänstgöringen vid Åbo 2:dra Finska skarpskyttebataljon nu var avslutad i och med att den sista åldersklassen blivit hemförlovd.² Ungefär 25 man stannade kvar på bataljonen för att sköta om de återstående uppgifterna. Man ordnade bland annat auktioner där man sålde det mesta av bataljonens egendom och lösöre.

Den 26 mars 1902 förklarade överste Gadolin 2:dra Åbo Finska skarpskyttebataljon upplöst, vilket skedde i och med att han själv blev uppsagd och bataljonen därmed utan kommandör.

4.5.1. SIGNALISTKOMMENDERINGENS UPPLÖSNING

Beträffande musikkårens verksamhet under år 1901 kan man konstatera att den var rätt livlig. Man konserterade regelbundet och först den 21. 11.1901 hade man sin sista egentliga konsert. Liksom bataljonen i övrigt fick noggranna direktiv om hur papper skulle arkiveras fick man också befallning hur man skulle handskas med musikkommenderingens notsamling.

"Då vid de finska arméskarpskyttebataljonernas förestående indragning fall kunna förekomma, att de vid truppersnas musikkommenderingar tillkomna notsamlingarne kunde lämna en högst välkommen hjälp åt kapellmästarene och musikanterna vid bildandet af stadsor-

¹KAvd 1901. till efterrättelse

²DaB 1901, 11.12

kestrar eller dylika företag, samt då derjemte det till buds stående utrymmet är mycket begränsadt, anser jag lämpligast att åt Herrar kommendörer, öfverlåta dispositionsrätten öfver sagde samlingar. Dock bör i hvarje fall till statsarkivet insändas partitur icke blott till bataljonens honnrösmarch utan ock partituren till tvänne af de marcher som vanligen spelats vid bataljonens ceremonimarcher [...].¹

Notsamlingarna donerades alltså till kapellmästarna och musikanterna, vilket ju också förklarar varför skarpskyttebataljonernas noter hittas på de mest varierande ställen runt om i landet.

Antalet fastanställda signalister hade under 1900-talet varit stabilt. I januari 1901 var 17 stycken anställda. Jämför man antalet med de övriga militärmusikkårerna i landet märker man att Åbo orkestern till sin numerär var den största. Till exempel hade livgardet bara 11 fastanställda signalister.²

Man försökte hålla liv i bataljonsmusikkåren så länge det bara gick. I december 1901 anhöll överste Gadolin om att få kvarhålla fem volontärssignalister vid bataljonen, tyvärr godkändes inte ansökan på grund av att upplösandet av armén även innebar att alla ingångna avtal bröts.³

I början av februari 1902 entledigades kapellmästaren med följande brev:

"Enär musikkårerna vid de finska skarpskyttebataljonerna numera genom manskapets hemförlofning blifvit upplösta och trupperna på grund häraf icke mera kunna anses vara i behof af sina kapellmästare anmodas Herrar kommendörer att entlediga dessa sistnämnda samt därjämte till mig inkomma med uppgift om det kassaverk, där de önska lyfta den dem i Nådiga Reskriptet af den /20 December 1901 tillerkända gratifikationer af ettusen mark".⁴

Från och med denna tidpunkt tidpunkt kan man säga att orkesterverksamheten i bataljonen definitivt var slut. Ett antal signalister var fortfarande anställda men den 2 mars 1902 när den återstående delen av fastanställd personal avskedades fick också följande signalister sin slutlikvid:

Bat. signalist	Wallenius
Kompanisignalist	Gustafsson
" "	Helin
" "	Köhlström
" "	Grönroos
Signalist und. off.	Forsell
" " "	Tenelius

¹KAvd 1901, musikkåren och musikkassan

²F.M.1881-1901, 5

³KAvd 1901, anmärkningsvärda tilldragelser

⁴AdA 1901-1902, Afgang ur tjensten 1902

Signalist	Toivonen
"	Hollmén
"	Lindström
"	Söderberg
"	Rosander
"	Sjöman ¹

Bland de avskedade lägger man märke till ett namn framom alla andra, nämligen Karl J Wallenius. Han anställdes den 31 Augusti 1881 som signalist vid bataljonen och i mars 1902 avskedades han som en av de sista signalisterna från Åbo skarpskyttebataljon. Wallenius var vid denna tidpunkt drygt 38 år gammal och hade en 20-årig signalistkarriär bakom sig.

I och med avskedandet av de sista signalisterna avslutades också en viktig epok i det finska musiklivet. För första gången hade Finland haft en organiserad orkesterverksamhet som upprätthölls enbart med inhemska förmågor. Det kom att ta nästan 20 år innan man på nytt hade upprättat en dylik verksamhet i landet.

4.5.1. FORTSÄTTNINGEN

När det blivit klart att den finska armén och därmed också musikåkärerna skulle upplösas började man på olika håll söka lösningar som skulle göra det möjligt för signalisterna att fortsätta sin musikaliska verksamhet. I Åbo började Musikaliska Sällskapet utreda möjligheterna att anställa de arbetslösa musikerna. Man bildade en särskild blåsmusiksektion och redan i slutet av januari 1902 anställdes följande musiker såsom musikanter vid Musikaliska Sällskapets nya blåsorkester, Åbo Hornorkester:

ass-kornett:	V. Hollmén
ess "	E. Gustafsson och W. Tuominen
I b-kornett	K.J. Wallenius och O.A. Söderberg
II b-kornett	A.N. Lindström
I b-trumpet	G.A. Broström
II b-trumpet	K. Lindberg
I althorn	J.W. Köhlström och J.O. Silander
II "	J.A. Helin
Valthorn	J.A. Forsell, R. Rosander och E. Sjöman
Tenorhorn	L. Holm, O. Moliis och H.R. Lindén
Baryton	L. Holm och O. Moliis
Basun	J.W. Köhlström
ess-bas	K.G. Tenelius
b-bas	K.A. Grönroos

¹DaB 1902

Som kapellmästare engagerades före detta militäskapellmästaren K.F. Lindén. Märk väl att den nya orkestern bildades fastän största delen av musikanterna ännu var anställda inom skarpskyttbataljonen.

Redan under den första våren hade man flera uppträdanden och man var bland annat till Sverige på turné. Under sommaren höll man konserter utomhus till åbopublikens stora förtjusning. Under våren 1903 fick man ett månadslångt engagemang i Berns salonger i Stockholm. När detta engagemang var slut bar det i väg till Tyskland, där man under en månads tid höll över 30 konserter runt om i landet. Följande år hade man ett liknande program med bland annat Köpenhamn som en av konsertorterna.

Inom orkestern började det dock uppstå meningsskiljaktigheter och relationerna mellan kapellmästaren och musikanterna var inte heller de bästa. På sommaren 1904 upplöstes orkestern vilket var en förlust för musiklivet i Åbo.

Under den korta tid som blåsmusikutskottet fungerade inom Musikaliska Sällskapet, kom den att föra den finska blåsmusiken mot stora framgångar. Det måste ha varit en otrolig upplevelse för en finländsk blåsmusiker att åka på en månads turné till Tyskland vid detta sekels början och till på köpet göra stor succé.¹

Efter denna period inleds en ganska svåröversiktlig period beträffande blåsmusiken i Åbo. Nya musikkårer bildades, bland andra Åbo nya hornorkester, före detta Åbo bataljons musikkår. Det fanns gott om duktiga blåsmusiker i Åbo vid denna tid som ville fortsätta musicerandet. Man gick dock mot svårare tider, både ekonomiskt och samhälleligt. Under åren 1910-1920 verkar det som om den förr så aktiva blåsmusiktraditionen skulle föra en ganska tynande tillvaro, till och med de förut populära promenadkonserterna hölls mera sporadiskt.

5. PRESENTATION AV BLÅSORKESTER- REPERTOAREN I ÅBO 1880-1915

5.1. BAKGRUND

För att få en uppfattning om vilken sorts blåsmusik som spelades i Åbo i slutet av 1800-talet och i början av detta sekel, har jag gått igenom förutom bataljonsmusikkårens notmaterial även två i staden ännu existerande blåsorkestrars noter från den tiden. I Åbo Arbetarförnings blåsorkesters lager har jag gått igenom drygt 1000 kompositioner och bland Åbo Frivilliga Brandkårs blåsorkester noter har jag funnit ungefär 260 kompositioner som spelats under den ifrågavarande tiden.

¹Eskelinen 1988

5.2. PROBLEM

När man sysslar med gamla noter dyker det alltid upp en del problem som man måste ta ställning till. Jag skall här helt kort redogöra för några problem som jag stötte på under arbetets gång.

Fastän stämböcker finns i någon orkesters notlager betyder det inte att noterna spelats av den ifrågavarande orkestern under den aktuella tiden. till exempel amatörblåsorkestrarna i Åbo var ytterst flexibla i sin sammansättning, likaså kunde orkestrar spela under flera namn fastän medlemmarna var de samma. Ett bra exempel på detta nämner Ismo Heervä i sin historik om Frivilliga Brandkåren i Åbo. 1905 upphörde Åbo FBK's orkester med sin verksamhet, samtidigt skrevs ett kontrakt med S:t Karins FBK:s blåsorkester att denna skulle spela under Åbo FBK:s namn.¹ Ett exempel på detta är att jag i Arbetarföreningens notlager hittat sådana stämböcker som bevisligen tillhört Åbo Hornorkester men också sådant material som tillhört Åbo Frivilliga Brandkår.

Urvalsmässigt har jag försökt gardera mig mot att få med samma komposition flera gånger. Detta lyckades ganska bra, men jag medger att det inom någon genre kanske finns någon komposition som förekommer två gånger.

Beträffande klassificeringen inhemsk kontra utländsk har jag vid gränsfall använt mig av den principen som går ut på till vilket ändamål och under vilka förhållanden ifrågavarande komposition var komponerad. Till exempel komponerade L. Fichtelberger en del marscher för Åbo skarpskyttebataljons musikkår. Fichtelberger var tysk men var verksam i Finland och komponerade för en finsk ensemble, alltså kallas kompositionen i detta sammanhang inhemsk.

Sist men inte minst bör påpekas att notmaterialet som här behandlas inte nödvändigtvis behöver vara bruksnoter. Man kunde till exempel kopiera en komposition i sina stämböcker, men av någon anledning kunde man inte spela stycket, trots att kompositionen fortsättningsvis fanns i stämboken.

5.3. PRESENTATION AV DET GENOMGÅNGNA NOTMATERIALET

Av de tusen kompositioner som jag gått igenom i Arbetarföreningens notlager är det ungefär 600 stycken som kan dateras till detta sekels början. Liksom också var fallet med bataljonsmusikkårens noter finns endast handskrivna stämböcker bevarade, partitur saknas nästan helt från denna tid. På basen av anteckningar i stämböcker kan dessa noter dateras till emellan 1902-1910. De enda noter från 1800-talet som påträff-

¹Heervä 1988, 139

fades är åtta stycken partiturhäften utgivna av Kansanvalistusseura åren 1887-1896. Jag har dock valt att inte ta med dessa i min undersökning för jag har inga uppgifter om hur och när dessa använts här i Åbo.

Beträffande FBK's noter utgör dateringen ett problem. Fastän dessa noter är handskrivna saknas datumanteckningar nästan helt. I enstaka stämböcker finns dock endel anteckningar som tyder på att dessa skulle ha använts åtminstone på Samppalinna 1914. FBK's noter är ytterst välbehållna, inga korrigeringar och inget klotter finns i noterna. Även utseendemässigt ser de välbehållna ut. Enligt detta kan dessa noter dock placeras ungefär i tiden runt 1900-1915.

Gemensamt för alla noter jag gått igenom är att de är arrangerade för relativt stora orkestrar. Det finns stämböcker för kornetter i ess, b och ass, trumpeter i ess, b och ass samt baryton i b. Ofta finns två tenorhornstämmor, valthorn i f, althorn i ess samt bas i ess och b. Detta strider emot den allmänna uppfattningen att all blåsmusik från slutet av 1800-talet och början av 1900-talet enbart fungerade på septettbasis.

5.4. REPERTOAREN I ÖVERSIKT

Ett av syften med detta arbete är att visa vilken sorts blåsmusik som spelades i Åbo under slutet av 1800-talet och början av 1900-talet.

För att åskådliggöra mina resultat har jag valt att helt enkelt presentera dessa i tre schematisk-statistiska tabeller musikkårsvis. Först och främst har jag delat in materialet enligt genre och sedan räknat ut i vilket förhållande dessa står till varandra detta också musikkårsvis. Jag är fullt medveten om att genreklassificeringen är i allmänaste laget men för att få en helhetsbild av det hela är den fullt användbar. Det bör påpekas att till exempel de erhållna procentalen inte är exakta på grund av avrundningar.

Jag har delat in den aktuella tiden i två perioder, nämligen 1880-1900 och 1900-1915. Den första perioden är lika med den tid då bataljonsmusikkåren i Åbo var verksam. Den andra perioden baserar sig på anteckningar som jag funnit i noter jag gått igenom i Arbetarförningens och Åbo Frivilliga Brandkårs notlager. Dessa tidsperioder är i och för sig inte viktiga utan kan även ses som ett medel att klargöra strukturen.

Man bör också minnas att dessa arrangemang inte enbart spelats under dessa perioder, det finns bland annat anteckningar att Björneborgs regementets musikkår spelat ur Åbo skarpskyttebataljonens noter på 1920- och 1930-talen

5.4.1. 1880-1900

Bataljonsmusikkårens repertoar får således representera den blåsmusik som spelades i Åbo på 1880- och 1890-talen:

	Militärmusikkåren					
	Antal	%	Inhemska	%	Utländska	%
Marscher	276	27,9	33	3,3	243	24,6
Folkvisor, sånger	74	7,5	26	2,6	48	4,8
Potpourri (alla)	155	15,7	6	0,6	149	15,1
Opera (förspel, aria)	127	12,8	2	0,2	125	12,6
Danser (polka, vals, masurka, polonäs)	207	20,9	15	1,5	192	19,4
Symfonier						
Övriga (romanser, serenader, rapsodier, fantasier)	127	12,8	13	1,3	114	11,5
Operett (delar)	4	0,4			4	0,4
Andlig musik	6	0,6	2	0,2	4	0,4
Operettförspel	1	0,1			1	0,1
Nationalhymner	12	1,2	1	0,1	11	1,1
	989			9,8		90,1

Jag har här valt att utelämna koral- och honnörsmarscharrangemangen därför att de inte hörde till den ordinarie konsertrepertoaren.

Vi kan här se att det utländska inslaget i repertoaren är markant, nästan 90%. Likaså kan man se att de utländska marschernas antal utgör 1/4 av det totala antalet kompositioner. Den näst största genren består av arrangemang på olika sorters dansmelodier, en genre som var mycket populär vid konserterna utomhus.

5.4.2. 1900-1915

Repertoaren från denna period består av Arbetarföreningens och Frivilliga Brandkårens notsamlingar:

Åbo Arbetarförenings musikkår

	Antal	%	Inhemska	%	Utländska	%
Marscher	163	25	39	5,9	124	19
Folkvisor, sånger	78	11,9	34	5,2	44	6,7
Potpourri (alla)	50	7,6	14	2,1	36	5,5
Opera (förspel, aria)	50	7,6	11	1,7	39	6
Danser (polka, vals, masurka, polonäs)	165	25,4	22	3,4	143	21,9
Symfonier	2	0,3			2	0,3
Övriga (romanser, serenader, rapsodier, fantasier)	102	15,7	14	2,1	88	13,5
Operett (delar)	9	1,4			9	1,4
Andlig musik	11	1,7	6	0,9	5	0,8
Operettförspel	11	1,7			11	1,7
Nationalhymner	11	1,7			11	1,7
	652			21,4		78,5

Frivilliga Brandkårens blåsorkester

	Antal	%	Inhemska	%	Utländska	%
Marscher	32	12	8	3	24	9
Folkvisor, sånger	32	12	13	4,9	19	7,1
Potpourri (alla)	48	18	5	1,9	43	16,2
Opera (förspel, aria)	43	16,2	4	1,5	39	14,7
Danser (polka, vals, masurka, polonäs)	51	19,2	8	3	43	16,2
Symfonier						
Övriga (romanser, serenader, rap- sodier, fantasier)	54	20,3	20	7,5	34	12,8
Operett (delar)						
Andlig musik	3	1,1	1	0,4	2	0,7
Operettförspel						
Nationalhymner	3	1,1	2	0,7	1	0,4
	266			22,9		77,1

Här kan först konstateras att i genomsnitt är förhållandet inhemska /utländska kompositioner 22 %/78 %. Jämför vi dessa tal med föregående tabell, märker man en viss skillnad till den inhemska musikens favör.

Jämför man då dessa tabeller med varandra, finns här långtgående likheter, men också stora skillnader beträffande genrerens förhållanden till varandra.

På grund av de stora olikheterna i dessa båda repertoarer är jag benägen att avstå från all form av generaliseringar. det vore enkelt att påstå till exempel att potpurriernas antal under tiden 1900-1915 var ungefär 10,75%. En sådan genomsnittskalkyl skulle dock ge en felaktig bild av verkligheten.

Siffrorna bör stå och svara för själva samt stå som bevis för att man även i början av detta sekel inom de olika musikkårerna satte sin egen prägel på musiklivet till exempel genom olika genreval.

5.4.3. 1915 OCH FRAMÅT

Tiden från 1915 och framåt faller i princip utanför den tidsram som detta arbete behandlar. Då jag ändå kommit i kontakt med lite nyare blåsmusikarrangemang, skall jag här avslutningsvis lite reflektera över tendenser som var förhållande under de följande decennierna

Man kan lägga märke till två markanta förändringar i blåsmusik-traditionen.

I den egentliga septettbesättningen blir förhärskande, det vill säga att blåsensemblerna blir mindre. Å andra sidan kan man dock säga att blåsensemblerna blev fler till sitt antal.

II Repertoaren blir alltmer dansbandsbetonad, det börjar dyka upp stämböcker som till 80-90% innehåller dansmusik, valser, polka, masurka, schottis, stepp och så vidare. Detta hör ihop med att septetterna alltmer började användas som dansorkestrar vid olika tillställningar. Detta bidrog i sin tur till att repertoaren blev ganska ensidig och de ståtliga arrangemangen på västerländsk konstmusik nästan lyser med sin frånvaro i repertoaren.

Man kan anta att noter från tidigare epoker även användes i fortsättningen.

6. SLUTORD

I detta arbete har jag försökt att så ingående som möjligt beskriva Åbo 2:dra Finska Skarpskyttebataljons musikkårs verksamhet samt därtill ge en översikt över den blåsmusikaliska aktivitet som rådde i Åbo i slutet på 1800-talet och en bit in på detta sekel.

När jag påbörjade denna uppsats hade jag ingen aning om att den finländska militärmusikens historia är så dåligt dokumenterad som den i själva verket är. Det har visserligen skrivits en hel del artiklar ja till och med en liten bok om ämnet, men såvitt jag kan bedöma är dessa texter i alltför hög grad uppbyggda på antaganden som ej överensstämmer med verkligheten.

Detta anser jag vara en stor brist som borde rättas till, inte minst med tanke på vår musikhistoria. Den skolningsverksamhet av signalister armén inledde 1880 och som efter ett uppehåll fortsatte år 1918 ända in i våra dagar är så värdefull att åtminstone någon form av kontinuerlig forskning borde idkas för att rätta till detta missförhållande.

Finns det bland kommande pro graduskribenter entusiastiska blåsmusikanter eller andra som är intresserade av militärmusik finns det ett otal möjligheter att skriva en avhandling med detta ämne som grund. Källmaterial torde det inte finnas någon brist på, det gäller bara att söka upp det.

Jag vill härmed önska kommande skribenter lycka till, fältet ligger öppet.

KÄLLOR OCH LITTERATUR

A. Opublicerat material

HELSINGFORS

Krigsarkivet

- Handlingar rörande Åbo 2:dra Finska Skarpskyttebataljon
 - Dagorder-Böcker för åren 1881- 1902 (DaB)
 - Kommando avdelningens akter 1881-1902 (KAvd)
 - Utdelningsbok av musikmedel 1882-1884 (UtM)
 - Bok för musikkassan för år 1892-1902 (BoM)
 - Musikkassans räkenskaper över åren I/VI 83- I/IV84 (MuR)
 - Adjutantens akter för år 1901-1902 (AdA)

ÅBO

Eskelinen H. S.: Vaskisoiton vaiheilta, opublicerad text som skall ingå i Musikaliska Sällskapets i Åbo festskrift 1990

Sibeliumuseum,

- Musikalier:
 - Stämhäften som tillhört Åbo 2:dra Finska Skarpskyttebataljons musikkår
- Handlingar rörande Musikaliska Sällskapet i Åbo:
 - Musikaliska Sällskapet i Åbo handlingar 1868-1899 (MuS.H)
 - Verifikater till Musikaliska Sällskapet i Åbo räkenskaper året 1887-88

(MuS.R)

- Konsertprogram, Åbo bataljons musikkår

Åbo Arbetarförenings notlager

- Musikalier:
 - Stämhäften som tillhört Åbo Arbetarförenings musikkår
- Stämhäften sim tillhört Åbo hornorkester

Åbo Frivilliga Brandkårs notlager

- Musikalier:
 - Stämhäften som tillhört Åbo Frivilliga Brandkår

B. Publicerat material

Artéus G - Selén K red. : Den Nordiska Garnisonsstaden, Historiallinen arkisto 92 1988

Finska Militären 1881-1901, Helsingfors 1901 (F.M.)

Heervä I : Turun Vapaaehtoinen Palokunta 1938-1988, Turku 1988

Korkama E - Roudasmaa S.: Tapparasta Tankkeihin, Hämeenlinnan varuskunnan historia. Kanta-Hämeen sotaveteraanipiiri. 1988

Lehtonen S: Turun Työväenyhdistys 1887-1912, Turku 1912

Ringbom M red.: Musikaliska Sällskapet i Åbo 1790-1965, Åbo 1965

Seitkari O: Suomen sotalaitos venäjän sotilashallinnon osana 1800-luvulla, Sota-arkisto 1939

Talvio P: Kenttämusiikista varuskuntasoitokuntiin, Pääesikunnan tiedotusosaston julkaisu 1980

Tuominen A: Turun Työväenyhdistys 90 vuotta 1887-1977, Turku 1977

Uppslagsverk

Die Musik in Geschichte und Gegenwart vol 9, Bärenreiter Kassel 1949 (MGG)

Tidningar och tidskrifter

Svenska Folkskolans Vänner 1927 (SMV)

Turun Sanomat 24.11.1985 (TS)

Östra Nyland 29.10.1891 (ÖN)

Åbo Underrättelser hela årgångar 1881-1884 (ÅU)

Åbo Underrättelser 29.3.1897 (ÅU)

Åbo Underrättelser 22.11.1901 (ÅU)

FÖRKORTNINGAR SOM ANVÄNTS I MATRIKELN

B.S.	:	Bataljonssignalist
G.	:	Gefreiter
K.	:	Kompani
K.S.	:	Kompanissignalist
R.S.	:	Reservsignalist
S.	:	Signalist
S.S.	:	Skarpskytt
S.U.O.	:	Signalistunderofficer
V.	:	Volontär
V.P.	:	Värnpliktig
U.O.	:	Underofficer

Bilaga I.

**MATRIKEL ÖVER MEDLEMMAR I ÅBO 2:DRA FINSKA
SKARPSKYTTE- BATALJONS MUSIKKÅR**

Adamsson Johan Wilhelm, f. 20/12/1861 i Åbo stad i Åbo län. Inträtt 01/11/1883- avgått 31/10/1886. R.S. 08/01/1881. Anmärkingar. S.S. enligt uppbåd 01/11/1883. 4 K. Arbetsareson.

Ahlfeldt Karl Hjalmar, f. 10/12/1863 i Åbo stad i Åbo län. 20/04/1885-30/04/1888. R.S. Anm. S.S. 01/05/1885. 4 K. Bestämd till R.S. 29/10/1886.

Ahlgren August Alfred, f. 22/11/1869 i Nousis socken. 01/11/1891-31/10/1894. R.S. Anm. S.S. vid 3 K. 01/11/1891. Bestämd till R.S. 09/01/1892.

Ahlqvist Adolf Viktor, f. 25/03/1881 i S:t Karins socken, Nummis by. 13/10/1899-31/10/1901. R.S. Anm. V. på 2 år 01/11/1899. R.S. vid 1 K. 13/10/1899.

Aholainen Henrik Olof, f. 22/08/1871 i Sippola socken, Riihimäki. 01/12/1893-23/10/1899. K.S. Anm. Bondeson. Musikelev vid Finska Gardes bataljon 01/11/1887. Överförd på reserven 01/11/1890. Trumpetare på Finska Dragon regementet enligt avtal 22/11/1890. Befodrad till yngre trumpetare U.O. 03/06/1891. Överförd på landvärdet 30/11/1893. S. enligt avtal vid 2 Åbo Finska Skarpskyttebataljons 4 K. 01/12/1893. K.S. 31/03/1898. Överförd till Lifgardets 3 finska Skarpskyttebataljon 17/10/1899. B-bastuba.

Alenius Viktor Emil, f. 09/01/1874 i Björneborgs stad. 02/10/1893-30/09/1895. R.S. Anm. Filareson. V. på 2 år 01/10/1893. S.S. vid 4 K. 02/10/1893. Bestämd till R.S. 06/10/1893. Tenorhorn.

Andersson Frans Wiktor, f. 25/02/1869 i Sastmola socken, prestgård. 01/11/1891-20/04/1895. R.S. Anm. Inhyteson. S.S. vid 4 K. 01/11/1891. Bestämd till R.S. 09/01/1892. Förrymd 20/09/1892. Återinförd i rollorna 28/05/1893. Bestämd till S.S. 29/05/1893. Föravskedad för sjuklighet 20/04/1895.

Andersson Karl Jeremias, f. 08/03/1878 i Åbo stad. 19/02/1897-31/10/1901. Yngre S.U.O. Anm. Smedsen. V. på 3 år 01/03/1897. R.S. vid 2 K. 19/02/1897. Bestämd till S. 31/03/1898. Befodrad till yngre S.U.O. utan vakans 28/02/1900. Enligt avtal 28/02/1900. Valthorn

Andersson Otto Emanuel, f. 27/04/1879 i Vårdö socken, Löfö by. 10/10/1898-31/10/1900. S. Anm. Bondeson, organistelev. S.S. vid 1 K. 10/10/1898. V. på 2 år 01/11/1898. Bestämd till R.S. 31/10/1898. Bestämd till S. 31/01/1899. Tenorhorn.

Antinpoika Juho Wilhelm, f. 10/04/1875 i S:t Marie socken, Jänissaari by. 01/11/1897-08/11/1900. R.S. Anm. S.S. vid 4 K. enligt uppbåd 01/11/1897. Bestämd till R.S. 15/01/1897.

Berg Karl Johan, f. 08/07/1886 i Åbo stad, Åbo län. 01/11/1883-31/10/1886. S. Anm. Soldatson. Skarpskytt vid 1 K. 1/11/1883. S. vid 2 K.

Bergström August Waldemar, f. 30/09/1868 i Hangö stad, Nylands län. 01/06/1886-31/10/1892. S. Anm. S. vid 1 K. 01/06/1886 V.P. 01/11/1890, 2 års tjänstetid. R.S. vid 1 K. 01/06/1890. Baryton

Blom August, f. 22/01/1859 i Lembois socken, Tavastehus län. 01/11/1881. S. Anm. Soldatson. S. vid 4 K. 01/11/1881, 3 års tjänst.

Blomberg Oskar Rafael Ernst, f. 21/01/1868 i Pöytis socken, Åbo län. 31/10/1883-31/10/1888. S. Anm. Vaccinatörsson. S. vid 2 K. 01/11/1883 på 5 år. Trumpet.

Blomroos Karl Fredrik, f. 01/11/1883 i Björneborgs stad, Åbo län. 01/11/1883-31/10/1886. S., S.S. Anm. Sjömansson. S.S. vid 4 K. 01/11/1883, 3 års tjänst. Överförd såsom S. 04/11/1884. S.S. vid 4 K. 08/01/1885

Broström Axel William, f. 24/10/1875 i Åbo stad. 31/10/1892-30/04/1896. S. Anm. Skräddareson. V. på 2 år 01/11/1892. S.S. vid 2 K.. Bestämd till R.S. 30/10/1893. S. enligt avtal 31/10/1894. Valthorn.

Broström Gustaf Anselm, f. 20/04/1880 i Åbo stad. 13/10/1899-18/12/1901. S. Anm. Skräddareson. V. på 3 år 01/11/1899. R.S. vid 2 K. 13/10/1899. Bestämd till S. 31/10/1901.

- Dahlström Siivo Oskar, f. 20/03/1883 i Kauvatsa kapell. 01/10/1900-18/12/1901. S. Anm. V. på 2 år 01/11/1900. R.S. vid 3 K. 08/10/1900. Bestämd till S. samt överförd till 1 kompani 31/10/1901. Tenorhorn.
- Eklund Alvar Eberhard, f. 29/08/1869 i Åbo stad, Åbo län. 17/09/1887-08/03/1889. R.S. Anm. S.S. vid 2 K. 1/10/1887, V. på 3 år. Avskedad på grund av sjuklighet 08/03/1889.
- Enoksson Ananias, f. 16/04/1861 i Kankaanpää socken Åbo län. 01/11/1883-31/10/1886. S. Anm. Inhyteson. S. vid 2 K. 01/11/1883, 3 års tjänst. S. 04/01/1884.
- Fagerström Gustaf Ulrik, f. 27/04/1878 i Lojo socken, Wabby. 30/06/1895-31/10/1899. S. Anm. Plåtslagareson. V. på 2 år 01/07/1895. R.S. vid 2 kompani 30/07/1895. Bestämd till S. 30/04/1896. S. enligt avtal 30/06/1897. Trumpet, tenorhorn.
- Forsell Johan August, f. 05/10/1875 i Åbo stad. 01/07/1893-02/03/1902. Yngre S.U.O. Anm. Arbetareson. V. på 2 år 01/07/1893. Bestämd till R.S. 03/07/1893. Bestämd till S. 16/10/1893. S. enligt avtal 30/06/1895. Befodrad till yngre S.U.O. 18/05/1898. Valthorn.
- Forth Henrik Johan, f. 26/09/1854 i Tammela socken, Tavastehus län. 08/01/1881-30/08/1884. S. Anm. Torpareson. Enligt avtal på 5 år 09/01/1881. Föravskedad på grund av oduglighet 30/8/1884 (fylleri).
- Frimodig Frans Oskar, f. 27/03/1878 i Sastmola socken, Lammela by. 01/11/1900-11/12/1901. R. Anm. S.S. vid 3 K. enligt uppbåd 01/11/1900. Bestämd till R.S. 29/01/1901.
- Grönholm Alexius, f.21/08/1862 i Åbo stad, Åbo län. 2/11/1883-30/10/1884. S. Anm. Arbetarson. S. vid 3 K. 01/12/1883, avtal på 5 år. Avskedad för olämplighet 30/10/1884.
- Grönlund Leonard, f. 26/09/1863 i Björneborgsstad, Åbo län. 01/09/1881-28/02/1899. T.f. K.S., U.O. Anm. Vaktmästarson. Inträtt i temporära signalistskolan i Helsingfors. S. vid 3 K. 01/09/1881. T.f. K.S. 26/04/1883. Yngre U.O. 14/11/1883. Kornett, baryton, tenorhorn.
- Grönroos Karl Anders, f. 27/11/1871 i Laimijoki socken, Åbo län. 29/11/1888-02/03/1902. K.S. Anm. Skomakareson. S.S. vid 2 K. 29/11/1888, V. på 3 år. Bestämd till S. 30/11/1888. S.U.O. 26/05/1896. K.S. 23/10/1899. Trumpet, kornett.
- Gustafsson Emanuel, f. 22/09/1866 i Åbo stad. 15/02/1884-02/03/1902. K.S. Anm. Sjömansson. S. enligt avtal vid 1 K. 15/02/1884, K.S. 18/12/1887. Tjänstgjort enligt uppbåd som V.P. 01/11/1888-31/10/1891. Enligt avtal från 31/10/1891. Kornett.
- Gustafsson Gustaf Edvard, f. 12/09/1877 i Björneborgs stad. 16/10/1897-31/10/1901. S. Anm. Tågarbetareson. V. på 2 år 01/11/1897. S.S. vid 1 K. 16/10/1897. Bestämd till R.S. 04/01/1898. S. enligt avtal 31/10/1899. Inflyttad till Åbo stad 12/12/1899.
- Gustafsson Karl, f. 10/05/1861 i Borgå socken, Nylands län. 05/09/1881-30/09/1886. S., G. Anm. Skomakareson. S. vid 3 K. 01/10/1881, avtal på 5 år. G. 27/09/1886.
- Hagman August, f. 17/08/1860 i S:t Marie socken, Åbo län. 31/08/1881-31/08/1886. S. Anm. Arbetareson. S. vid 4 K. 01/09/1881, avtal på 5 år.
- Hakanpää Erland Augustinus, f. 22/08/1868 i Hvitis socken, Åbo län. 01/11/1890-30/12/1893. R.S., S.S.. Anm. Arbetareson. S.S. vid 4 K., enligt uppbåd 3 år tjänst 01/11/1890. R.S. 9/01/1891. Bestämd till S.S. 18/11/1893.
- Heinonen Johan Frans, f. 02/07/1872 i Jämijärvi kapell, Kauppila by. 01/11/1894-31/10/1897. R.S. Anm. S.S. vid 1 K. enligt uppbåd 01/11/1894. Bestämd till bårbarare 29/01/1895. Bestämd till R.S. 31/10/1895.
- Heinänen Frans Viktor, f. 16/08/1874 i Nakkila socken, Ahola by. 01/11/1896-02/10/1897. R.S. Anm. S.S. vid 2 K. enligt uppbåd 01/11/1896. Bestämd till R.S. 28/01/1897. Föravskedad för sjuklighet 02/10/1897.
- Helander Frans Oskar, f. 14/06/1870 i Åbo stad, Åbo län. 29/09/1887-30/09/1890. S. Anm. S. vid 3 K., avtal på 3 år. Ess-bastuba.
- Helin Adolf, f. 22/06/1860 i Åbo stad, Åbo län. 25/09/1882-02/03/1902. S. Anm. Arbetareson. S. vid 3 K. 01/10/1882, avtal på 5 år. Överförd till 2 K., befodrad till K.S. 15/01/1889. Hustrun död 09/02/1891. Baryton.
- Helin Adolf Johan, f. 22/06/1860 i Åbo stad. 01/10/1882-02/03/1902. K. Anm. Fabriksarbetareson. S. vid 3 K. 25/09/1882. Överförd till 2 K. och befodrad till K.S. 15/01/1889. Althorn.

- Helin Karl August, f. 20/07/1870 i Åbo stad, Åbo län. 29/11/1888-31/10/1894. S.U.O. Anm. Sadelmakarlärling. Skarpskytt vid 2 kompaniet 29/11/1888. Volontär på 2 år. Bestämd till S. 30/11/1888. S.U.O. 05/05/1892.
- Henriksson Gustaf, f. 28/08/1863 i Åbo stad, Åbo län. 31/08/1881-31/08/1886. S. Anm. Arbetarson. S. vid 4 K. 09/01/1881, avtal på 5 år. Tenorhorn.
- Henriksson Oskar, f. 01/08/1891 i Tavastkyro socken, Mahnala by. 01/11/1891-31/10/1894. R.S. Anm. Dräng. S.S. vid 2 K. 01/11/1892. Bestämd till R.S. 09/01/1892.
- Holm Karl Laurentino, f. 02/10/1875 i Åbo stad. 27/06/1893. S. Anm. Snickaregesällson. V. på 3 år 01/07/1893. S.S. vid 2 K. 27/06/1893. Bestämd till R.S. 03/07/1893. Bestämd till S. och överförd till 4 K. 16/10/1893. S. enligt avtal 30/06/1896. Tenorhorn.
- Holmen Viktor Bernhard, f. 19/04/1876 i Sagu socken. 31/10/1894-02/03/1902. S. Anm. Bondeson. Inflyttad till Åbo stad i December 1897. R.S. vid 2 K. 31/10/1894. Bestämd till S. och överförd till 4 K. 31/10/1896. S. enligt avtal 31/10/1897. Kornett.
- Holmsten Evert Viktor, f. 23/11/1875 i Ekenäs stad. 28/11/1892-31/10/1895. S. Anm. Smedesmästareson. V. på 2 år 01/12/1892.S.S. vid 3 K. 28/11/1892. Bestämd till R.S. 30/11/1892. Bestämd till S. 30/05/1893. S. enligt avtal 30/11/1894. Kornett.
- Ingvess (Heikkilä) Frans Oskar, f. 21/10/1870 i Vasa län, Sideby socken, Skaftung by. 01/11/1892-31/10/1895. R.S. Anm. Bondeson. S.S. vid 1 K. enligt uppbåd 01/11/1892. Bestämd till R.S. 13/01/1893.
- Invenius Emil Alexis, f. 10/06/1867 i Jämsä socken, Tavastehus län. 12/12/1887-31/07/1889. S. Anm. Arbetareson. S. vid 2 K. 12/12/1887, avtal på 3 år. Avskedad på grund av dåligt uppförande 31/07/1889. B-bastuba.
- Isotalo Johan August Johansson, f. 15/10/1873 i Siikais socken, Åbo län. 8/11/1890-04/10/1894. S.U.O. Anm. Bondeson. S.S. vid 1 K. 18/11/1890. V. på 2 år. Bestämd till S. 30/11/1890. S.U.O. 04/08/1894. B-bastuba.
- Jakobsson Michael, f. 25/12/1849 i Lochteå Vasa län. 01/10/1881-05/10/1885. B.S., U.O. Anm. Antagen i tjänst vid Lifgardets 3 Finska skarpskyttebataljon 08/01/1881. Överförd till 2 Åbo bataljon 01/10/1881. T.f. B.S. 19/11/1881. B.S. 22/12/1881. U.O. 19/11/1881. Gift med Agneta Karlsson. Son Michael född 02/08/1873. Kornett.
- Jansson Thomas August, f. 20/01/1874 i Kökar socken, Finnö by. 01/11/1896-26/11/1898. R.S. Anm. Fiskareson. S.S. vid 1 K. enligt uppbåd 01/11/1896. Bestämd till R.S. 03/03/1898.
- Jesimoff Johan, f. 26/01/1873 i Åbo stad, Åbo län. 31/07/1889-31/10/1896. S. Anm. Skomakareson. S. vid 2 K. 31/07/1889, avtal på 2 år. Avgått 31/07/1891. Antagen som musikanter vid Lifgardets 3 finska skarpskyttebataljon 23/09/1891. Antagen som musikanter vid 1 Nylands skarpskyttebataljon 01/10/1892. S. vid Åbo 2 finska skarpskyttebataljon 31/10/1896. Avsked på egen begäran 31/10/1896.
- Joensuu (Karlsson) Alexander, f. 25/08/1875 i Helsingfors stad. 27/10/1894-31/10/1896. R.S. Anm. F.d. lanthandlarseson. V. på 2 år 01/11/1894. S.S. vid 3 K. 27/10/1894. Bestämd till R.S. 31/10/1894.
- Johansson Axel, f. 17/10/1872 i Hvitis socken, Åbo län. 18/10/1889-24/10/1891. R.S. Anm. Mjölnareson. S.S. vid 2 K. 18/10/1889. V. på 3 år. Bestämd till R.S. 29/10/1889. Avsked på grund av familjeförhållanden 24/10/1891.
- Johansson I Gustaf Albert, f. 13/03/1871 i Lundo socken, Åbo län. 22/03/1889-17/04/1892. S. Anm. Bondeson. S.S. vid 2 K. 22/03/1889, V. på 3 år. Bestämd till S. 26/03/1889.
- Johansson II Johan Zacharias, f. 09/03/1868 i Siikais socken, Åbo län. 01/11/1890-19/05/1892. R.S. Anm. Arbetare (inhyseson). S.S. vid 2 K. 01/11/1890, enligt uppbåd 3 års tjänst. Bestämd till R.S. 09/01/1891. Förrymd 19/05/1892.
- Johansson Johan Sakarias, f. 09/03/1868 i Siikais socken, Leväsajoki by. 01/11/1890-11/05/1900. R.S. Anm. S.S. vid 2 K. enligt uppbåd 01/11/1890. Bestämd som R.S. 09/01/1891. Förrymd 19/05/1892. Återinförd som R.S. 09/03/1895. Bestämd som S.S. 30/06/1895. Förrymd 22/01/1899. Återinförd 15/04/1899.
- Johansson Johan Wilhelm, f. 09/09/1860 i Pöytis socken, Åbo län. 01/11/1882. S., R.S. Anm. Torpareson. Enligt uppbåd 3 års tjänst. S. vid 3 K. 25/01/1883.

- Johansson Karl Mauritz, f. 23/09/1876 i Jomala socken, Sviby by. 01/11/1898-18/10/1901. R.S. Anm. Inhysezon. S.S. vid 1 K. enligt uppåd 01/11/1898. Bestämd till R.S. 02/02/1899.
- Josefsson Anders Viktor, f. 14/07/1865 i S:t Marie socken, Åbo län. 01/11/1887. R.S. Anm. S.S. vid 3 K. 01/11/1887. Enligt uppåd 3 års tjänst.
- Julin Johan Ferdinand, f. 02/02/1882 i Björneborgs stad. 28/02/1899-11/12/1901. S. Anm. Arbetareson. V. på 3 år 01/3/1899. R.S. vid 4 K. 28/02/1899. Bestämd till S. 31/10/1899. Trumpet.
- Järstä Frans Wilhelm, f. 04/10/1873 i Eura moderförsamling, Åbo län. 01/11/1890-22/09/1893. S. Anm. Rusthållareson. S.S. vid 4 K. 01/11/1890, V. på 3 år. Bestämd till S. 02/11/1890. S. enligt avtal 31/10/1892. Kornett.
- Kajander Karl Johan, f. 11/02/1875 i Åbo stad. 01/03/1892-30/09/1894. S. Anm. Murareson. S.S. vid 3 K. 12/02/1892. Bestämd till R.S. 13/02/1892. Bestämd till S. 06/04/1892. S. enligt avtal 28/02/1894. Valthorn.
- Karlsson Karl Leonard, f. 27/12/1873 i Saltviks socken, Ödkar by. 01/11/1895-31/10/1898. R.S. Anm. Bonde. S.S. vid 3 K. enligt uppåd 01/11/1895. Bestämd till R.S. 03/03/1896.
- Kavenius Johan Fredrik, f. 31/07/1865 i Kisko socken, Åbo län. 01/11/1887-31/10/1890. R. Anm. S.S. vid 4 K. 01/11/1888, enligt uppåd 3 års tjänst. Bestämd till R.S. 22/01/1888.
- Ketola Johan Robert, f. 20/06/1870 i Loimijoki socken, Kauhanaja by. 01/11/1892-31/10/1895. R.S. Anm. Torpareson. S.S. vid 4 K. enligt uppåd 01/11/1892. Bestämd till R.S. 13/10/1893. Bestämd till S.S. 19/10/1893.
- Kiviniemi Isak Anton, f. 20/06/1871 i Norrmark socken, Rudanmaa by. 01/11/1893-09/03/1896. R.S. Anm. Torpareson. S.S. vid 1 K. 15/10/1893. Bestämd till R.S. 30/11/1894. Föravskedad på grund av sjuklighet.
- Koivisto Karl Konstantin, f. 28/03/1876 i Vasa län, Karijoki socken. 15/10/1895-01/02/1896. R.S. Anm. Inhysezon. V. på 3 år 01/11/1893. S.S. vid 1 K. 15/10/1893. Bestämd till R.S. 16/10/1893. Avliden 01/01/1896.
- Koivunen Oskar, f. 20/09/1878 i Kauvatsa kapell, Lievikoski by. 01/11/1900-11/12/1901. R.S. Anm. Arbetareson. S.S. vid 4 K. enligt uppåd 01/11/1900. Bestämd till R.S. 29/01/1901. Bestämd till S.S. 08/02 1901.
- Korkiamäki Isak Richard, f. 19/02/1874 i Kankaanpää socken, Alahonkajoki by. 01/11/1896-07/12/1899. R.S. Anm. Backstuguhjons son. S.S. vid 2 K. enligt uppåd 01/11/1896. Bestämd till R.S. 30/10/1899.
- Korsman Edvard Emil, f. 24/10/1870 i Åbo stad, Åbo län. 01/12/1888-30/09/1894. S. Anm. Telegraf vaktmästareson. S.S. vid 3 K. 10/11/1888, V. på 3 år. Bestämd till S. 01/12/1888. Förrymd 14/1890. Återinförd som R.S. 15/01/1892. Bestämd till S. 30/09/1893. S. enligt avtal 31/10/1893. Althorn, tenorhorn.
- Koski Karl August, f. 07/05/1875 i Tammela socken, Linikkala by. 11/12/1896-03/03/1898. R.S. Anm. V. på 3 år 01/01/1897. S.S. vid 4 K. 11/12/1896. Bestämd till R.S. 05/01/1897. Föravskedad för sjuklighet.
- Koskinen Johan Ferdinand, f. 01/07/1882 i S:t Karins socken, Nummis by. 13/10/1899-31/10/1901. R.S. Anm. V. på 2 år 01/11/1899. R.S. vid 4 K. 13/10/1899. Tenorhorn.
- Koskinen Karl Arvid Alexander, f. 06/02/1870 i Åbo stad, Åbo län. 29/09/1887. S. Anm. S. vid 1 K. 01/10/1887, avtal på 3 år. Avsänd till häktet 04/03/1890 (dömd av senaten för förolämpning till 1 år och 4 månader). Kornett.
- Kuusinen Gustaf Nestor, f. 23/08/1870 i Huittis socken, Huhkola by. 01/11/1892-31/10/1895. R.S. Anm. S.S. vid 4 K. enligt uppåd 01/11/1892. Bestämd till R.S. 27/1/1893.
- Köhlström Johan Viktor, f. 22/12/1870 i Björneborgs stad, Åbo län. 07/11/1889-02/03/1902. K.S., U.O. Anm. Filare. S.S. vid 3 K. 07/11/1889. V. på 2 år. Bestämd till S. 10/11/1889. S. enligt avtal 30/11/1889. S.U.O. 05/05/1892. K.S. 28/02/1899. Althorn, basun.
- Laaksonen Karl Emil, f. 07/09/1874 i Loimijoki socken, Wesikoski by. 01/11/1896-31/10/1899. R.S. Anm. S.S. vid 4 K. enligt uppåd 01/11/1897. Bestämd till R.S. 28/01/1897.

- Laaksonen Oskar, f. 17/06/1868 i Pyhämaa moderförsamling, Åbo län. 01/11/1890-31/10/1893. R.S. Anm. Dräng. S.S. vid 1 K. 01/11/1890. Enligt uppåd 3 års tjänst. Bestämd till R.S. 31/01/1891.
- Lahtinen Karl Viktor, f. 19/08/1876 i Lappi socken, Lappi by. 01/11/1898-18/10/1901. R.S. Anm. Inhysseson. S.S. vid 2 K. enligt uppåd 01/11/1898. Bestämd till R.S. 10/01/1900.
- Laihonen Edvin, f. 02/03/1859 i Pyhämaa socken, Åbo län. 01/11/1881-31/10/1889. S. Anm. Torpareson. S.S. enligt uppåd. 3 års tjänst 01/11/1881. S. vid 3 K. 06/01/1882. Förnyat avtal 01/11/1884.
- Laine Karl Gustaf Fredriksson, f. 03/11/1866 i Åbo stad, Åbo län. 01/11/1888-31/10/1891. R.S. Anm. Sjöman. S.S. vid 1 K. 01/11/1888, enligt uppåd. 3 års tjänst Bestämd till R.S. 15/01/1889. Althorn.
- Laupiainen Frenenuo, f. 30/04/1871 i Pöytis socken, Wistala by. 01/11/1893-31/10/1896. S. Anm. Arrendatorsson. S.S. vid 4 K. enligt uppåd 01/11/1893. Bestämd till R.S. 08/11/1893. Bestämd till S. 31/10/1896.
- Laupiainen Ilmari, f. 22/02/1876 i Pöytis socken. 17/10/1893-31/10/1899. S. Anm. Arrendatorsson. V. på 3 år 01/11/1893. S.S. vid 2 K. 17/10/1893. Bestämd till R.S. 19/10/1893. Bestämd till S. 30/06/1895. S. enligt avtal 31/10/1896. Erhållit tillstånd att bära glasögon 22/03/1895.
- Lehmijoki Emil Arvid, f. 11/05/1878 i Lavia socken, Riiho by. 01/11/1900-11/12/1901. R.S. Anm. Bondeson. S.S. vid 1 K. enligt uppåd 01/11/1900. Bestämd till R.S. 29/01/1901.
- Lehtimäki Nikolai Johansson, f. 05/02/1865 i Vasa län, Kauhava socken. 28/09/1881-01/02/1886. S. Anm. F.d. dräng. S. vid 3 K. 28/09/1881. Avförd för dåligt uppförande 01/02/1886.
- Lehtonen Nikolai, f. 05/02/1865 i Vasa stad, Vasa län. 10/09/1886-31/08/1887. S. Anm. S. vid 1 K. 10/09/1886, avtal på 1 år. Avskedad för dåligt uppförande 31/08/1887.
- Lindberg Karl Konstantin, f. 31/01/1884 i Åbo stad. 01/02/1901-18/12/1901. S. Anm. V. på 2 år 01/02/1901. R.S. vid 2 K. 02/01/1901. Bestämd till S. 31/10/1901. Trumpet.
- Lindén Hugo Rickard, f. 22/07/1882 i S:t Karins socken, Nummis by. 08/10/1900-18/12/1901. S. Anm. Arbetareson. V. på 3 år 01/11/1900. R.S. vid 1 K. 01/10/1900. Bestämd till S. 31/10/1901. Tenorhorn.
- Lindgren August Erland, f. i Tammela socken, Tavastehus län. 29/09/1887-30/09/1890. S. Anm. S. vid 1 K. 01/10/1887. Althorn.
- Lindholm Adolf, f. 05/06/1866 i Åbo stad, Åbo län. 31/08/1881-31/08/1886. S. Anm. Murareson. S. vid 1 K. 01/09/1881. Avtal på 5 år. Kornett.
- Lindholm Adolf Severin, f. 05/06/1866 i Åbo stad, Åbo län. 01/11/1890-31/10/1893. R.S. Anm. F.d. S. S.S. vid 3 K. 01/11/1890, enligt uppåd på 3 år. Bestämd till R.S. 02/11/1890. Kornett.
- Lindholm Berndt Henrik, f. 19/03/1874 i Nystad. 01/04/1891-30/03/1893. S. Anm. V. på 2 år. S.S. vid 3 K. 22/03/1893. Bestämd till S. 23/03/1891. Kornett.
- Lindholm Gustaf, f. 05/11/1859 i Åbo stad, Åbo län. 01/11/1881. S. Anm. Murareson. S. vid 2 K. , enligt uppåd 3 års tjänst 01/11/1881.
- Lindholm Theodor Alfred, f. 11/11/1871 i Dahlsbruk. 29/11/1888-30/09/1894. S. Anm. Smedsson. S.S. vid 1 K. 29/11/1888, V. på 2 år. Bestämd till S. 30/11/1888. S. enligt avtal 30/11/1890.
- Lindroos Axel Alfred, f. 14/01/1879 i S:t Karins socken. 01/02/1896-30/09/1899. S. Anm. Skomakareson. V. på 2 år 01/02/1896. R.S. vid 3 K. 01/02/1896. Bestämd till S. 31/10/1897. S. enligt avtal 31/01/1898.
- Lindroos Johan Anton, f. 26/04/1868 i Siikais socken, Åbo län. 09/06/1890-12/01/1895. S. Anm. Klockareson. S.S. vid 2 K. 09/06/1890. V. på 2 år. Bestämd till R.S. 30/06/1890. Bestämd till S. 13/11/1892. S. enligt avtal 30/06/1892.
- Lindroos Karl Edvard, 09/08/1873 i Wiborgs län, Sippola socken. 27/06/1893-30/06/1895. S. Anm. Nattvaktsson. V. på 2 år 01/07/1893. S.S. vid 4 K. 27/06/1893. Bestämd till R.S. 03/07/1893. Bestämd till S. 30/11/1894.
- Lindroos Karl Viktor, f. 29/09/1863 i S:t Martins socken , Åbo län. 30/09/1884-12/10/1893. S., U.O. Anm. Torpareson. S. vid 3 K. 30/09/1884, avtal på 5 år. På reserven 30/09/1889. Nytt avtal 31/10/1889. Valthorn.

- Lindström Anders Nikolai, f. 22/04/1879 i Pöytis socken, Lahtis by. 21/10/1896-02/03/1902. S. Anm. Torpareson. V. på 2 år 21/10/1896. R.S. vid 3 K. 21/10/1896. Bestämd till S. 31/10/1898. Överförd till 4 K. 31/10/1898. S. enligt avtal 31/10/1898. Inflyttat till Åbo stad i November 1898. Kornett.
- Linna Anders, f. 17/12/1860 i Lochteå socken, Vasa län. 19/10/1882-31/10/1887. S. Anm. Arbetareson. S. vid 4 K. 01/11/1882, avtal på 5 år. Gift 09/12/1886.
- Lundgren Johan Kustaa, f. 04/05/1878 i Hvitits socken, Sampu by. 01/11/1900-11/12/1901. R.S. Anm. S.S. vid 2 K. enligt uppbåd 01/11/1900. Bestämd till R.S. 29/01/1901.
- Lunn Konrad, f. 21/09/1862 i Vasa stad, Vasa län. 23/04/1886-01/10/1887. S. Anm. F.d. S. från Vasa. S. vid 4 K. 01/10/1886, avtal på 1 år. Kornett.
- Långfors (Hanses) Erik August, f. 28/09/1871 i Sideby socken, Sideby by. 06/05/1895-31/05/1898. R.S. Anm. Fiskareson. S.S. vid 1 K. enligt uppbåd 06/05/1895. Bestämd till R.S. 31/10/1895. S.S. vid 1 K. 15/01/1898.
- Mellin Johan, f. 14/04/1860 i Åbo stad, Åbo län. 31/03/1881-31/08/1886. S. Anm. Murareson. S. vid 1 K. 01/09/1881, avtal på 5 år. Althorn.
- Mikkola Karl Nestor, f. 22/07/1875 i Nakkila socken, Ruskeala by. 01/11/1897-04/11/1900. R.S. Anm. Torpareson. S.S. vid 1 K. enligt uppbåd 01/11/1897. Bestämd till R.S. 15/01/1898.
- Moisio Frans Wilhelm, f. 24/07/1871 i Piikkis socken, Åbo län. 01/12/1888-30/11/1890. R.S. Anm. Rusthållareson. S.S. vid 1 K. 01/12/1888, V. på 2 år. Bestämd till R.S. 15/01/1889.
- Moliis II Henrik Werner, f. 25/02/1879 i Raumo stad. 15/10/1893-31/10/1898. S. Anm. Handlandeson. V. på 3 år 01/11/1893. S.S. vid 2 K. 15/10/1893. Bestämd till R.S. 16/10/1893. Bestämd till S. och överförd till 1 K. 30/09/1894. Överförd till 2 K. 30/04/1896. S. enligt avtal 31/10/1896. Inflyttat till Åbo stad i februari 1897. Kornett.
- Moliis Olaf Gustaf Adolf, f. 07/03/1874 i Raumo stad, Åbo och Björneborgs län. 01/04/1891-30/10/1896. S. Anm. Handlandeson. S. vid 4 K. 11/03/1891 enligt avtal på 4 år. Utgjort sin värnplikt från 30/11/1894. Överförd till 1 K. 30/04/1896. Tenorhorn, baryton.
- Mäki Nestor, f. 07/12/1877 i Letala socken, Malka by. 01/11/1899-14/10/1901. R.S. Anm. Bondeson. S.S. vid 4 K. enligt uppbåd 01/11/1899. Bestämd till R.S. 10/01/1900.
- Mäkälä Kustaa Edvard, f. 26/08/1878 i Kiukais kapell, Köylypolvi by. 01/11/1900-11/12/1901. R.S. Anm. Torpareson. S.S. vid 4 K. enligt uppbåd 10/11/1900. Bestämd till R.S. 20/02/1901.
- Nilsson Adolf Leonard, f. 25/03/1868. 28/10/1886-25/2/1887. S. Anm. F.d. S. från Stockholm, Sverige. Avskedad för dåligt uppförande 25/02/1887.
- Nordlund Fredrik, f. 05/03/1879 i Raumo, Wotila {Uotila} by. 21/10/1896-31/10/1900. Yngre S.U.O. Anm. Skräddareson. V. på 3 år 01/11/1896. R.S. vid 2 K. 21/10/1896. Bestämd till S. 31/10/1898. S. enligt avtal 31/10/1899. Befordrad till yngre U.O. utan vakans 28/02/1900. Valthorn.
- Nummelin Anton Wilhelm, f. 19/10/1881 i Åbo stad. 25/10/1898-31/10/1901. S. Anm. Arbetareson. V. på 2 år. R.S. vid 3 K. 25/10/1898. Bestämd till S. vid 1 K. 31/10/1899. S. enligt avtal 31/10/1900. Kornett.
- Nygård Frans Erik, f. 20/08/1870 i Sastmola socken, Merikarvia by. 01/11/18-231/10/1895. R.S. Anm. Inhysetson. S.S. vid 1 K. enligt uppbåd 01/11/1892. Bestämd till R.S. 27/11/1893.
- Nylund Karl, f. 24/09/1863 i Åbo stad, Åbo län. 28/09/1882-30/11/1888. S., R.S. Anm. Murareson. S. vid 1 K. 01/10/1882, avtal på 5 år. V.P. 02/11/1885, avtal på 3 år bestämd till R.S.
- Nyman Karl Werner, f. 18/12/1870 i S:t Bertils socken, Åbo län. 01/12/1888-15/10/1893. S. Anm. Klockareson. S.S. vid 4 K. 01/12/1888, V. på 2 år. Bestämd till S. 01/12/1888. S. enligt avtal 30/11/1890. B-bastuba.
- Nyman Lauri Alexander, f. 31/07/1877 i S:t Bertils socken. 31/07/1894-23/10/1899. S.U.O. Anm. Klockareson. V. på 2 år 01/08/1894. R.S. vid 3 K. 31/07/1894. S. enligt

- avtal 31/07/1896. Befodrad till S.U.O. 18/05/1898. Överförd till L.G. Skarpskyttebataljon 17/10/1899.
- Ojala Frans Wilhelm, f. 03/02/1861 i Kumo socken, Åbo län. 01/11/1883-31/10/1886. S. Anm. Torpareson. S.S. vid 3 K. enligt uppbåd 01/11/1883. 3 års tjänst. S. 04/11/1884.
- Ojala Johan Gustaf, f. 08/07/1868 i Koskis kapell, Åbo län. 01/11/1890-26/01/1892. R.S. Anm. Inhyssing. S.S. vid 3 K. 01/11/1890, enligt uppbåd på 3 år. Bestämd till R.S. 09/01/1891. Avsked på grund av familjeförhållanden 26/01/1892.
- Olin Gustaf, f. 22/11/1868 i Åbo stad, Åbo län. 09/01/1886-31/08/1890. S. Anm. Snickaregesällsson. S. vid 4 K. 09/01/1886, avtal på 4 år.
- Olin Karl Abel, f. 31/12/1864 i Åbo stad, Åbo län. 28/02/1885-04/07/1888. S. Anm. Snickareson. S. vid 2 K. 01/03/1885. Avgått på grund av sjukledighet 04/07/1888. Tenorhorn.
- Palomäki Karl Herman, f. 26/03/1868 i Åbo län Suodenniemi kapell. 01/11/1890-31/10/1893. R.S. Anm. S.S. vid 3 K. 01/11/1890. R.S. 09/01/1892. G. 01/12/1892.
- Peltojielä Karl, f. 16/03/1858 i Pöytis socken, Åbo län. 01/11/1881. S. Anm. S. vid 2 K. 01/12/1881 enligt uppbåd. 3 års tjänst.
- Piironen Gustaf Wilhelm, f. 06/07/1879 i Åbo stad. 21/10/1896-31/10/1901. S. Anm. Snickaregesälls son. V. på 3 år 01/10/1896.
- R.S. vid 1 K. 21/10/1896. S. enligt avtal samt överförd till 2 K. 31/10/1899. S. enligt avtal 31/10/1899. Trumpet.
- Ovst Karl Emil, f. 10/10/1861 i Helsingfors stad Nylands län. 28/03/1888-14/08/1888. S. Anm. Avgått för dåligt uppförande 14/08/1888 (bla föreläpning av förmän).
- Rauman Anton Elis, f. 17/03/1873 i Åbo län, Salo köping. 31/03/1890-30/09/1894. S. Anm. S.S. vid 1 K. 31/03/1890. Bestämd till S. 01/04/1890. S. enligt avtal 31/03/1893. Trumpet.
- Ringvall Albert, f. 02/02/1864 i Kisko socken, Åbo län. 05/09/1881-30/09/1888. T.f. K.S. Anm. Urmakareson. S. vid 1 K. 10/01/1881, avtal på 5 år. T.f. K.S. 30/06/1883. Nytt avtal på 2 år 30/09/1886. Baryton.
- Rosander Ananias Rickhard, f. 25/11/1881 i Föglö socken, prestgård. 01/11/1899-02/03/1902. S. Anm. Klockareson. V. på 2 år 01/11/1899. Bestämd till R.S. 18/11/1899. Bestämd till S. 30/10/1900. S. enligt avtal 31/10/1901. Valthorn.
- Rosander August Evert, f. 26/11/1877 i S:t Karins socken, Hulkio by. 12/10/1898-02/03/1902. S. Anm. Arbetareson. V. på 3 år 01/11/1898. S.S. vid 4 K. 12/10/1898. Bestämd till R.S. 31/10/1898. S. 31/10/1899.
- Rosendahl Karl Oskar, f. 14/01/1872 i Hangö stad, Nylands län. 29/01/1889-07/10/1893. S. Anm. Gjutareson. Antagen enligt avtal på 2 år, 9 månader. S.S. vid 4 K. 29/01/1889. Bestämd till S. 31/01/1889. S. enligt avtal 31/11/1891. Tenorhorn.
- Saarinen David Albin, f. 02/03/1870 i Åbo och Björneborgs län, Töfsala socken, Kaustio by. 01/11/1892-31/10/1895. R.S. Anm. Torpareson. S.S. vid 2 K. enligt uppbåd 01/11/1892. Bestämd till R.S. 27/11/1893.
- Salminen Johan Zacharias, f. 07/09/1865 i Åbo län, Nykyrko socken. 01/11/1887-31/10/1890. R.S. Anm. S.S. vid 3 K. 01/11/1887. Överförd till 4 K. 15/11/1887. R.S. 22/01/1888.
- Salonen Gustaf Wiktor, f. 24/07/1871 i Åbo stad. 01/11/1893-31/10/1896. R.S. Anm. S.S. vid 4 K. enligt uppbåd 01/11/1893. Bestämd till R.S. 30/11/1894.
- Sipilä Frans Viktor, f. 12/04/1877 i Raumo stad. 02/07/1894-12/10/1901. Yngre S.U.O. Anm. Sjomansson. V. på 2 år 01/08/1894. R.S. vid 3 K. 02/07/1894. Bestämd till S. och överförd till 1 K. 31/07/1896. På landtvärnet 31/10/1899. S. enligt avtal vid 1 K. 17/10/1900. Befodrad till yngre S.U.O. 17/10/1900. Kornett, valthorn.
- Soukkalahti Frans Wilhelm, f. 05/04/1875 i Kumo socken, Kakkulais by. 01/11/1897-31/10/1900. R.S. Anm. Torpareson. S.S. vid 2 K. enligt uppbåd 01/11/1897. Bestämd till R.S. 01/02/1898.
- Stenberg Karl Oskar, f. 05/08/1869 i Tammela socken, Tavastehus län. 20/11/1888-30/11/1891. R.S. Anm. Arbetareson. V. på 3 år. S.S. vid 4 K. 20/11/1888. Överförd till 3 K. och bestämd till R.S. 15/11/1889. Althorn.

- Stenholm Karl, f. 27/10/1863 i Janakkala socken, Tavastehus län. 05/09/1881-31/03/1898. T.f. K.S., yngre U.O. Anm. Arbetareson. S. vid 4 K. 01/10/1881, avtal på 5 år. G. 24/04/1882. T.f.K.S. 24/04/1883. Yngre U.O. 14/11/1883. Ess-bastuba.
- Stolt August Wilhelm, f. 31/10/1867 i Åbo stad, Åbo län. 31/01/1886-31/07/1889. S. Anm. Arbetarson. S. vid 2 K. 01/02/1886, avtal på 5 år. Avskedad för dåligt uppförande 31/07/1889. Kornett.
- Strandman Karl Valentin, f. 16/05/1879 i Åbo stad. 21/10/1896-31/10/1899. S. Anm. Skräddareson. V. på 3 år 01/11/1896. Bestämd till R.S. vid 4 K. 21/10/1896. Bestämd till S. 28/02/1899. Trumpet, kornett.
- Suojanen Frans Oskar, f. 06/01/1876 i Tammerfors stad. 08/01/1893-04/11/1898. S. Anm. Fogdeson. V. på 3 år 01/02/1893. R.S. vid 3 K. 08/01/1893. Bestämd till S. 01/10/1893. På reserven 31/01/1896. S. enligt avtal vid 4 K. 31/10/1897. Kornett.
- Suominen August Wiktor, f. 12/09/1874 i Letala socken, Widilä by. 01/11/1896-31/10/1899. R.S. Anm. Inhyseason. S.S. vid 3 K. enligt uppbåd 01/11/1896. Bestämd till R.S. 28/01/1899.
- Suominen (Mäkinen) Frans August, f. 26/01/1873 i S:t Mårtens socken. 20/10/1894-31/10/1899. S. Anm. V. på 3 år 01/11/1894. S.S. vid 1 K. 20/10/1894. Bestämd till R.S. 31/10/1894. Bestämd till S. 01/12/1896. S. enligt avtal 31/10/1897. Inflyttad till Åbo stad i Januari 1898.
- Söderberg Oskar Alfrid, f. 08/10/1881 i Åbo stad. 25/10/1898-02/03/1902. S. Anm. Maskinistson. V. på 2 år. R.S. vid 2 K. 25/10/1898. Bestämd till S. vid 1 K. 31/10/1899. S. enligt avtal 31/10/1900. Kornett.
- Tallberg Johan Axel, f. 07/08/1875 i Tammela socken, Forssa. 11/10/1893-31/10/1899. S. Anm. Färgareson. V. på 3 år 01/11/1893. S.S. vid 3 K. 11/10/1893. Bestämd till R.S. 16/10/1893. Bestämd till S. 31/10/1895. Överförd till 1 K. 30/04/1896. S. enligt avtal 31/10/1896. Erhållet tillstånd att bära glasögon 22/03/1895. B-bastuba
- Telenius Karl Wiktor, f. 09/06/1871 i Kiikala socken, Vähäkylä by. 01/11/1893-31/10/1896. R.S. Anm. S.S. vid 3 K. enligt uppbåd 01/11/1893. Bestämd till R.S. 30/11/1894.
- Tenelius Karl Gustaf, f. 18/08/1874 i S:t Michels län, Sysmä socken. 30/09/1894-02/03/1902. Yngre S.U.O. Anm. Formansson. Musiklärning vid L.G. 3 Skarpskyttebataljons musikkommendering 13/05/1890. Befodrad till musikanter 24/12/1891. Bestämd till bärbare kommenderingen 13/11/1893. Överförd till reserven 31/08/1894. S. enligt avtal vid 2 Åbo Finska Skarpskyttebataljon 30/09/1894. På landtvärnet 31/10/1897. S. enligt avtal vid 2 Åbo Finska skarpskyttebataljon 3 K. 03/10/1899. Befodrad till yngre S.U.O. 03/10/1899. Ess-bastuba.
- Tienhaara Wiktor, f. 25/05/1860 i Harjavalta socken, Åbo län. 01/11/1882. S. Anm. Arbetareson. S. vid 3 K. 25/01/1883. Enligt uppbåd 3 års tjänst.
- Tilljander Karl, f. 03/04/1860 i Paattis kapell, Åbo län. 25/09/1882-30/09/1887. S. Anm. Inhyseason. S. vid 3 K. 01/10/1882, avtal på 5 år. Althorn.
- Toivonen Matts August, f. 21/02/1878 i S:t Mårtens socken, prestgård. 01/07/1895-02/03/1902. S. Anm. Torpareson. V. på 2 år 01/07/1895. Inflyttat till Åbo stad 1895. S. vid 4 K. 30/06/1895. S. enligt avtal 30/06/1897. Överförd till 3 K. 28/02/1899. Trumpet.
- Tommila Jakob Salomon, f. 16/07/1868. Från Åbo län, Norrmark socken. 01/11/1890-16/05/1893. R.S. Skarpskytt vid 4 K. 01/11/1890. R.S. 09/01/1891. Förrymd 11/10/1892. Återinförd i rullorna 30/12/1892.
- Törnqvist Gustaf, f. 27/12/1882 i Åbo stad, Åbo län. 28/02/1882-01/10/1887. S. Anm. Arbetareson. S. vid 4 K. 01/10/1882, avtal på 5 år. Trumpet.
- Wahlberg Johan Nestor, f. 01/05/1875 Yläne socken, kyrkobyn. 01/11/1897-31/10/1900. S. Anm. Torpareson. S.S. vid 3 K. enligt uppbåd 01/11/1897. Bestämd till R.S. 02/05/1898. S. 31/10/1899.
- Wahlsten Karl Henrik, f. 8/03/1874 i Åbo stad. 01/05/1891-31/10/1895. S. Anm. Formansson. V. på 2 år. S.S. vid 3 K. 09/04/1891. S. 11/04/1891. S. enligt avtal 30/04/1893. Erhållet tillstånd att bära glasögon 22/03/1895. Trumpet.
- Wallenius Karl, f. 30/06/1864 i Åbo stad, Åbo län. 31/08/1881-02/03/1902. K.S. Anm. Repslagareson. Inträtt vid temporära signalistiskolan i Helsingfors. S. vid 2 K. 01/09/1881. K.S. 30/03/1888. Kornett.

Warjonen Nestor Aleksander, f. 03/09/1877 i Nykyrko socken, prestgård. 01/11/1899-14/10/1901. R.S. Anm. S.S. vid 3 K. enligt uppbåd 01/11/1899. Bestämd till R.S. 11 01/1900.

Wigren Georg Ivar, f. 18/04/1884 i Helsingfors stad. 01/05/1901-18/12/1901. S. Anm. Vaktmästareson. V. på 2 år 01/05/1901. R.S. vid 3 K. 01/05/1901. Bestämd till S. 30/09/1901. Tenorhorn.

Wihlman Axel Wilhelm, f. 05/10/1878 i Nystad. 16/10/1895-31/10/1901. S. Anm. Snickareson. V. på 3 år 01/11/1895.

R.S. vid 4 K. 16/10/1895. Bestämd till S. 31/10/1896. S. enligt avtal 31/10/1898. Överförd till 2 K. 31/10/1899. Inflyttat till Åbo stad 22/01/1900. Tenorhorn.

Wiinamäki Johan, f. 03/07/1859 i Siikais socken, Åbo län. 01/11/1881-31/10/1887. S. Anm. Torpareson. S. vid 4 K. 01/11/1881, enligt uppbåd 3 års tjänst. Nytt avtal på 3 år 01/11/1884.

Wikman Johan Fredrik, f. 20/01/1872 i S:t Marie socken, Korois by. 01/11/1894-31/01/1898. R.S. Anm. S.S. vid 2K. enligt uppbåd 01/11/1894. Bestämd till R.S.

Wikström Karl Alexander, f. 28/09/1862 i Åbo stad, Åbo län. 01/09/1881-30/09/1893. S., U.O. Anm. Postiljonsson. S. vid 2 K. 01/09/1881, avtal på 5 år. T.f. K.S. 26/04/1883. Yngre U.O. 14/11/1883. Avskedad för sjukledighet 30/10/1884.

Pånytt antagen i tjänst enligt avtal 31/10/1892.

Willman Wiktor, f. 10/02/1875 i Björneborgs stad. 01/11/1897-31/10/1900. R.S. Anm. Torpareson. S.S. vid 3 K. enligt uppbåd 01/11/1897. Bestämd till R.S. 31/10/1898.

Wirtanen Gustaf Wiktor, f. 10/12/1870 i Säkyälä socken, Isosäkyälä by. 01/11/1892-04/02/1894. R.S. Anm. Torpareson. S.S. vid 3 K. enligt uppbåd 01/11/1892. Bestämd till R.S. 13/01/1892.

Wirtanen Viktor, f. 14/3/1860 i Harjavalta socken, Åbo län. 01/02/1882. R.S. Anm. Bondson. S.S. vid 1 K. 01/11/1882, enligt uppbåd 3 års tjänst.

Wuorinen Emil Malakias, f. 07/04/1879 i Piikkis socken, Andelma by. 30/09/1899-30/09/1901. S. Anm. Bondeson. V. på 2 år 01/10/1899. S.S. vid 3 kompani 01/10/1899. Bestämd till R.S. 13/10/1899. Bestämd till S. 31/10/1900. Trumpet.

Öman Frans Jakob, f. 27/07/1872 i Parinarko kapell, Uusikyälä by. 01/11/1894-31/10/1897. R.S. Anm. Torpareson. S.S. vid 4 K. enligt uppbåd 01/11/1894. Bestämd till R.S. 31/10/1895.

Bilaga II.

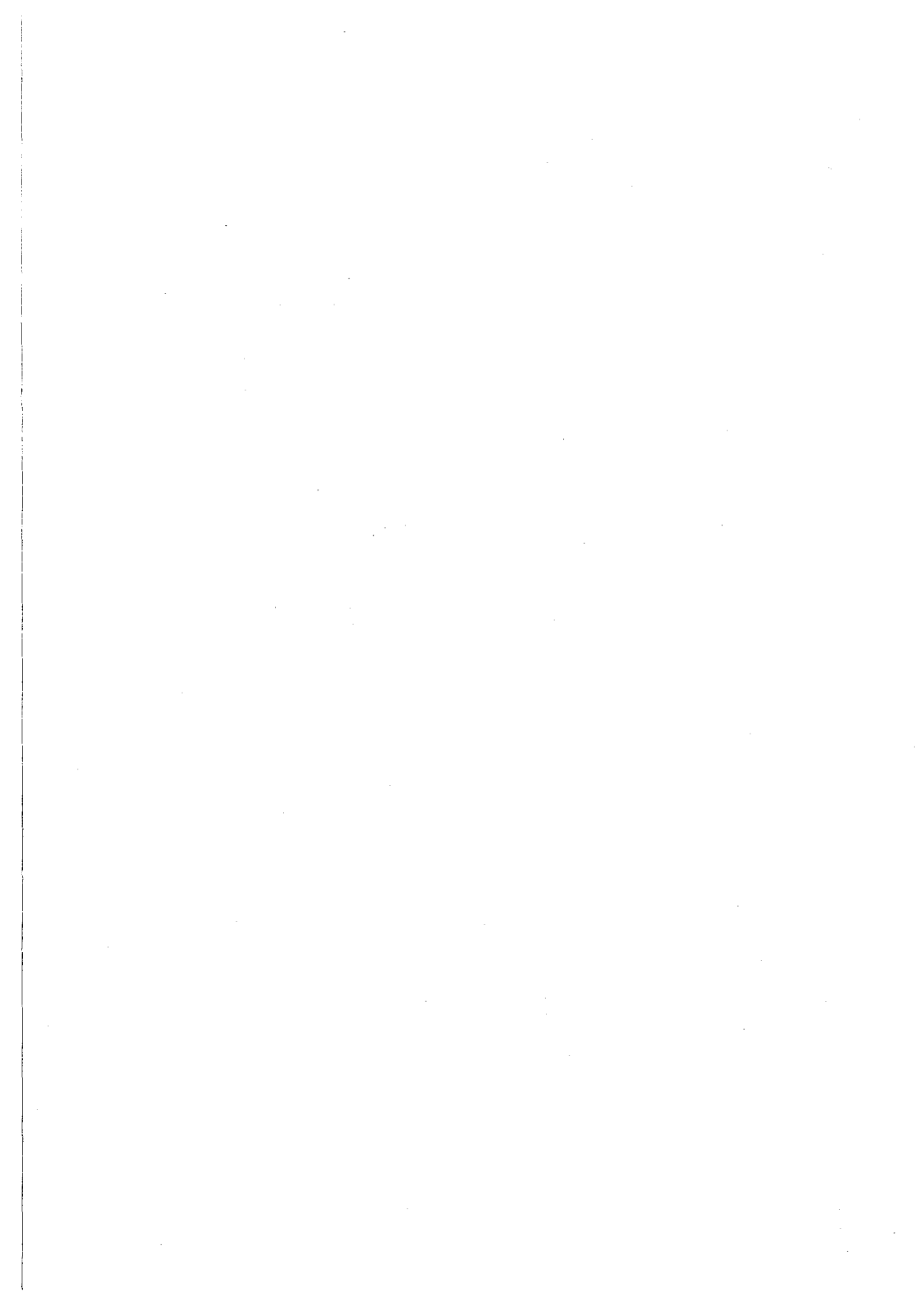
**FÖRTECKNING ÖVER ÅBO 2:DRA FINSKA
SKARPSKYTTE-BATALJONS MUSIKKÅRS MEST
SPELADE KONSERTSTYCKEN**

<u>Kompositör</u>	<u>Arrangör</u>	<u>Komposition</u>
		Finska rytteriets marsch
	Leander A.F.	Lapsuuden Toverille
	Leander A.F.	Minne från Moskva
		Moskou
	Forsström M.	Potpourri öfver finska melodier
	Forsström M.	Finska melodier
	Wasenius C.G.	Tuoll on mun kultani
	Ekman K.	Det gingo två flickor i rosenlund
Abt F.		Morgonhymn
Abt F.		Visa
Adam A.		Ouverture till Nürnberg dockan
Armfelt G.	Apostol A.	Euterpe vals
Bach	Wurm	Frühlings erwachen
Bach E.		Les Desirs
Beer		Dindra mazurka
Beethooven L. v. Wasenius C.G.		Ouverture Egmont
Beethoven Ludvik v. [!]		Andante ur Eroica
Berlioz H.		Damnation
Bizet G.		Fantasi ur Carmen
Boccherini		Menuett
Boildieu F.A.L.	Wasenius C.G.	Ouverture ur op. Hvita Frun
Boito A.		Fantasi ur Mefistoles
Brandt P.		Lycklig jagt
Chopin F.		Ess-dur vals
Chopin F.		Ciss-moll vals
Chopin F.	Floessel E.W.	Marsch Funebre
Chopin F.	Apostol A.	Grande Valse Brilliante
Collan K.		Wasa marsch
Delibes L.	Leander A.F.	Coppelia Ballet, Preludio et mazurka
Donizetti G.		Aria ur op. Luzia
Ekman K.	Leander A.F.	Bland glada kamrater
Ericsson J.		Fantasi öfver svenska folkvisor

Fahrbach	Forsström M.	Ein flotter studio, marsch
Faust F.	Forsström M.	101 marsch
Fichtelberger		Alexanders marsch
Fichtelberger L.		Min helsing
Fichtelberger L.		Utan sorg
Fichtelberger L.		Konsert polka
Fichtelberger L.		Faust marsch
Flodin K.	Leander A.F.	Polonaise cortegé
Flodin K.	Leander A.F.	Jubileums marsch
Flotow F. v.		Stradella
Flotow F. v.		Ouverture till op. Stradella
Gade N.W.	Leander A.F.	Pastorale
Gade N. W.	Lundelin P.	Ouverture Nachklänge von Ossian
Ganne L.	Leander A.F.	La ozarinne
Gaune		Le père la Victoire
Gillet I.	Leander A.F.	Loin du Bal
Glinka M.		Lifvet för Zaren
Glinka M.		Aria
Gluck W.	Floessel E.W.	I[phi]ghenia
Goldmark K.		Visa ur sinf. Landtliga bröllop
Gounod C.		Faust
Gounod C.	Zimmerman	Potpourri ur op. Faust
Grieg E.		Peer Gynt svit
Grieg E.		Landkjending
Grieg E.	Lindholm A.	Brudfolget drager forbi
Grossman		Czardas
Gumbert F.		Romance
Gumbert F.	Leander A.F.	O'bitt euch liebe Vögelein
Hervé F.R.		Fantasie ur op. Lilla Helgonet
Ivanovici	Forsström M.	Rosor från orienten, vals
Keler B.		Iest ouverture
Kjerulf H.		Kolmordsglans
Kjerulf H.		Serenad
Kontsky	Metzdorff	Le revail du lion
Kress K.	Leander A.F.	Björneborgarnas marsch
Lagerkrantz	Leander A.F.	Källan
Lehar F.	Lundelin P.	Elfentanz
Lehnardt		Marsch auf dem Felde der Erde
Leoncavallo R.		Intermezzo ur op. Pajazzo
Lindpartner V.	Floessel E.W.	Die Fahnen wacht
Linsén G.		Sylvias visa

Machbeth		Förgät mig ej
Mascagni P.		Cavalleria Rusticana
Mayer		Marsche le fier Bayonnais
Meyer-Helmund E.		Liebchen Wach auf
Meyer-Helmund E. Lindholm A.		Serenad Roccocco
Meyerbeer G. Floessel E.W.		Fackeldans
Mietke		Soldat kärlek, marsch
Moszkowski M. Lundelin P.		Spanisch
Mozart W.A.		Ouverture till Trollflöjten
Mozart W.A. Floessel E.W.		Turkisk marsch
Möller H.		Kring Finlands Fana
Möller H. Leander A.F.		Island
Nehl		La Belladora
Nehl		La Graciosa
Neidhardt Wasenius C.G.		Kvinnans lof
Nesvadba J. Leander A.F.		Transcription ur Loreley
Pacius F.		Finale ur kung Karls jagt
Pacius F.		Dryckesvisa ur op.
		Drottningen af Cypern
Pacius F. Leander A.F.		Hymn till Finland
Prins Gustaf		I rosens doft
Reichardt J. F. Wasenius C.G.		Rosens bild
Rossini G.		Ouverture till Wilhelm Tell
Rossini G.		Ouverture: Barberaren i
		Sevilla
Saint-Saens C.		Marsche militaire
Saint-Saens C. Leander A.F.		Danse de la Gipsy
Saross		Amboss polka
Schantz F. v. Ahonen A.		Hvem styrde din väg
Schmeling		Serenade
Schubert F. Wasenius C.G.		Ständchen
Schubert F.		Am Meer
Spindler F. Leander A.F.		Husarenritt
Strauss J.		Hokus Pokus polka
Strauss J.		Violetta marsch
Strauss J.		Du und Du, Walzer
Suppé F. v. Forsström M.		Ouverture la Pique Dame
Suppé F. v.		Ouverture till Lätta
		kavalleriet
Svoboda		Erinnerungen marsch
Södermann A. Leander A.F.		Ulfåsa marsch
Thomas A.		Sof i ro
Thomas A.		Ouvertyr till op. Raymond
Titl Leander A.F.		Ouverture Königs
		lieutenant

Tjajkovskij P. I.	Leander A.F.	Ouverture Solenelle 1812
Tjajkovskij P. I.		Barcarolle
Tjajkovskij P. I.		Capriccio Italia
Tjajkovskij P. I.		Sofvande skönheten
Tjajkovskij P. I.		Sång utan ord
Tscetschutin		Marsch uti Finska gardet
Verdi G.		Rifere ur Trubaduren
Verdi G.		Aria ur Trubaduren
Verdi G.		Aria ur Traviata
Verdi G.	Forsström M.	Potpourri ur Traviata
Verdi G.		Miserere ur Trubaduren
Volkman R.		Ungerisches skers
		Unnepe'lyes
Wagner R.	Leander A.F.	Huldigungsmarsch
Wagner R.		Sigert marsch
Wagner R.		Melodier ur Tannhäuser
Wagner R.	Leander A.F.	Ein albumblatt
Wagner R.		Delar ur op. Tannhäuser
Wagner R.		Einleitung und Brautchor ur
		Lohengrin
Waldteufel E.		Valse Pluie d'or
Waldteufel E.		Mein Traum, vals
Waldteufel E.		Frühlingskinder
Waldteufel E.	Forsström M.	Estudiantina
Weber C. M. v.	Leander A.F.	Ouverture till Oberon
Weber C.M. v.		Fantasia ur op. Friskyttan
Wennerberg G.		Hymn
Witt J.	Leander A.F.	Nur im Herzen
Zibulka	Leander A.F.	Stefanie gavotte
Zikoff		Harlequin polka

**MEDDELANDEN FRÅN
MUSIKVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN VID ÅBO AKADEMI**

1. Helmer Staffans SÅNGUNDERVISNING OCH SÅNGLÄRARE I
FINLANDS LÄRDOMSSKOLOR FÖRE ÅR 1870.
Åbo 1936.
2. Marianne Fortelius MUSIKKRITIKENS FÖRSTA FRAMTRÄDANDE I
FINLAND I NÅGRA ÅBO- OCH HELSINGFORS-
TIDNINGAR FRAM TILL ÅR 1860. Åbo1958.
3. Gottfrid Gräsbeck JENS ALEXANDER ZACHARIASSEN SOM
ORGELBYGGARE. Åbo 1952.
4. Runar Erickson GEORG SCHNÉEVOIGTS REPERTOAR SOM
DIRIGENT OCH CELLIST. Åbo 1981.
5. Kjell Lolax TONSÄTTAREN ERIK FORDELL. Åbo 1985.
6. Anu Mäntyranta FINSK FILMMUSIK I BELYSNING AV ARBETEN
AV HARRY BERGSTRÖM OCH MARKKU KOPISTO.
Åbo 1985.
7. Barbro Kvist MUSIKUNDERVISNINGEN I ÅBO FRÅN
MEDELTIDEN TILL 1962. Åbo 1986.
8. Ronnie Jaakkola BLÅSMUSIKEN I ÅBO 1880-1915. En historik
över Åbo 2:dra skarpskyttebataljons
musikkår samt ett jämförade studium av
blåsmusikrepertoaren från samma tid.
Åbo1990.
9. Peter Lång DEN TIDIGASTE ELEKTRONMUSIKEN I FINLAND.
Åbo 1990.

Distribution: Sibeliusmuseum. Biskopsgatan 17, 20500 Åbo.

ISSN 0781-6529
ISBN 951-649-799-3

Åbo Akademis kopieringscentral
Åbo 1990